

TRANSCRIPT VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE WINTERSWIJK
d.d. 22 juni 2021

Plaats: Theater de Storm, Mondriaanzaal
Begintijd: 19.30 uur
Voorzitter: de heer B.J.J. Bengevoord
Griffier: de heer M. Hollander
Zaaknummer: 228640

Raadsleden, aanwezig bij de opening van de vergadering:

CDA: de heer G.J.W. Elferdink, mevrouw W.H.H.S. Elsinghorst, mevrouw S.W.A. Prinsen, mevrouw J.M. van der Vinne, de heer W.T. Wassink (fractievoorzitter)

Winterswijk's Belang: mevrouw A.E. van Harten, mevrouw R. van der Meulen, mevrouw G. Oonk-Toebes, de heer E.J.W. te Selle, de heer T.B. Jonker (fractievoorzitter)

VVD: de heer G.J.W. te Gronde (fractievoorzitter)

GroenLinks: de heer P.A.J. Puntman, de heer P.W. Voogt (fractievoorzitter)

PvdA: de heer M. te Pas, de heer U. Zuiderveld (fractievoorzitter)

D66: mevrouw L. ten Dolle (fractievoorzitter)

Voor Winterswijk: de heer T.J.M. van Beek (fractievoorzitter)

Raadsleden, afwezig bij de opening van de vergadering:

mevrouw J. Poels-Boland, mevrouw T.E.K.A. van der Linden-Plass, de heer I.O. Johannis, de heer J.S. Vuijk

Wethouders aanwezig:

Mevrouw E.S.F. Schepers-Janssen, mevrouw I.T.F. Klein Gunnewiek, de heer H.J. Tannemaat, de heer L.C.M. Frings

Agenda:

- Opening
- Vaststelling agenda
- Mededelingen
- Beëdiging commissielid de heer van der Zwet (CDA)

Besprekingsstukken:

1. Eerste termijn Kadernota 2022

- Schorsing

Opening

De voorzitter: Dames en heren, het is 19.30 uur. Van harte welkom bij deze raadsvergadering. Het is vandaag 22 juni. In 1634 trouwde Rembrandt Van Rijn met Saskia Van Uylenburgh, maar wij gaan het vanavond hebben over de Kadernota. Exact 9 maanden geleden, 273 dagen, zaten wij hier ook bij elkaar. Dat was de laatste keer dat de gemeenteraad van Winterswijk fysiek met elkaar vergaderde. En volgens mij moeten we het allemaal als een heel positief teken zien dat we hier weer

vanavond bij elkaar kunnen zitten, want we zijn echt, we hebben echt een stap gemaakt in het bestrijden van het coronavirus. En dat hebben we vooral ook met zijn allen gedaan. Dus daar een groot compliment voor. Ik heb een bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Poels, van mevrouw Van der Linden en van de heer Johannis. En de heer Vuijk heeft aangekondigd dat hij later bij deze vergadering zal aanschuiven.

Vaststellen agenda

De voorzitter: Dat gezegd hebbende zou ik met u willen kijken naar de agenda. Deze raadsvergadering is verdeeld over twee avonden. Vanavond behandelen we de eerste termijn van de Kadernota. En de eerste termijn van uw raad en daarna het college. En daarna gaan wij donderdag door met de reguliere agenda en de tweede termijn van die Kadernota. Ik kijk even naar u. Kunnen we daarmee die agenda vaststellen? Dat is het geval. Dan stellen we die vast.

Mededelingen

De voorzitter: Er zijn geen mededelingen aangekondigd, dus dat agendapunt kunnen we ook overslaan.

Beëdiging commissielid de heer Van der Zwet (CDA)

De voorzitter: En dan zou ik door willen gaan met het volgende agendapunt, de beëdiging van een commissielid voor de fractie van het CDA, de heer Van der Zwet. En ik vraag u om hier naar voren te komen. En u doet dat heel goed, dat zeg ik tegen iedereen in deze zaal. Op het moment dat u zit mag u uw mondkapje afdoen. En op het moment dat u loopt dan mag u het kapje voorhouden. Dan gaan wij, vraag ik de rest van de raadsleden, verzoek ik om te gaan staan. En dan kijk ik heel even naar de griffier voor 1 minuut, want er wordt een belofte afgelegd of? Ja de belofte, oké. Mijnheer Van der Zwet, daar gaan we. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Van der Zwet: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd en welkom ook bij de gemeenteraad. Nou, dan zijn we nog steeds in de coronatijd, dus ik had u graag een bos bloemen overhandigd, maar ik wil u vragen om die daar te pakken. En dan denk ik dat ik namens de hele raad u heel veel succes kan wensen als commissielid bij onze gemeenteraad. Tot ziens, mijnheer Van der Zwet.

B. Besprekstukken

1. Kadernota 2022 (eerste termijn)

De voorzitter: En daarmee gaan we door naar de eerste termijn van de Kadernota. Daarbij is afgesproken dat wij 15 minuten spreektijd per fractie hanteren. U heeft allemaal vooraf technische vragen kunnen stellen, dus die zijn niet meer aan de orde in dit debat. Interrupties zijn toegestaan. En eventuele moties worden ingediend in de tweede termijn. Dan geef ik als eerste het woord aan de fractie van het CDA.

De heer Wassink: Ja dank u wel voorzitter. En fijn dat we hier weer samen kunnen vergaderen en dat we elkaar in levenden lijve kunnen zien. Dat hebben we denk ik wel heel erg gemist het afgelopen jaar. Dus mooi dat het weer kan. Voorzitter. Vol belangstelling heeft de fractie van het CDA de Kadernota voor 2022 gelezen, waarin het college laat zien wat ze de raad voorstellen om komend jaar wel of niet te gaan doen en waar de keuzemogelijkheden liggen. Allereerst een compliment aan het college voor de handzame vorm van deze Kadernota en de duidelijke opzet waaruit blijkt waar de keuzemogelijkheden liggen. Ook wat betreft het motto verdient het college een compliment, want het had wel een CDA-motto kunnen zijn: "Investeren in de Winterswijkse samenleving". Het motto spreekt ons dus bijzonder aan en wij hebben door de bril van dit motto dan ook gekeken naar de voorstellen van het college, en die het college ook heeft gedaan. Om u alvast gerust te stellen, het merendeel van de voorgestelde keuzes kunnen wij steunen en voor een paar onderwerpen stellen wij andere keuzes voor. En daar kom ik uiteraard op terug. Een onderwerp waar het CDA in het verleden vaak aandacht voor heeft gevraagd zijn veilige fietsroutes. Wij zijn daarom aangenaam verrast door de voortvarende aanpak van het college van de veiligheid voor de fietsers op de Walienseweg, door middel van een schoolzone. Nog wel een vraagje hierbij, is misschien haast een technische vraag. Wordt er ook aan de straatverlichting gedacht? In zijn algemeenheid vinden wij echter dat er nog wel meer aandacht mag zijn voor onderhoud en veiligheid van de openbare ruimte. Een deel van onze wegen kent namelijk achterstallig onderhoud met onveilige situaties tot gevolg. Daarnaast gaat het ook om de uitstraling die dit geeft. We willen namelijk met zijn allen meer toeristen en inwoners naar Winterswijk trekken. Dan is het wat het CDA betreft belangrijk dat onze openbare ruimte er veilig en verzorgd bij ligt. We hebben ons daarom wel een beetje verbaasd dat we in de Kadernota lezen dat het college vindt dat het wel een onsje minder kan. Dat zou dus niet onze keuze zijn. In het verlengde van veiligheid vindt het CDA het positief dat het college voortvarend aan de slag gaat met de aanpak van drugs en zorgfraude. Wij hebben hier het afgelopen jaar verschillende vragen over gesteld en moties over ingediend, dus fijn dat dit nu wordt opgepakt. Wel vragen wij om hierbij de menselijke maat goed in de gaten te houden. In het coronatijdperk is gebleken dat sport ontzettend belangrijk is voor de Winterswijkse samenleving, dus terecht dat het college hier met voorstellen komt. Onder andere de buurtsportcoaches staan als keuze in de Kadernota. Het CDA vindt het belangrijk dat onze inwoners zoveel mogelijk sporten en bewegen en zien daarom de meerwaarde van de buurtsportcoaches zeker in. Wel vinden wij dat het aantal deelnemers aan activiteiten gering is in relatie tot de middelen die erin gestoken worden. Dus de vraag aan het college is of er nog mogelijkheden zijn om hier een impuls aan te geven zodat de balans positiever uitslaat. Op het gebied van sport vinden wij het ook positief dat het college de crisisbijdrage voor de sportverenigingen schrapt. En het mag bekend zijn dat wat het CDA betreft deze crisisbijdrage ook definitief mag worden geschrapt, want de economische crisis hebben we inmiddels al lang achter ons gelaten. Verder stelt het college voor om te blijven investeren in de voorzieningen. Daarbij wordt ook Zwembad Jaspers genoemd. Ook dat vindt het CDA uitermate positief. Wat ons betreft wordt er samen met het zwembad gekeken hoe door gerichte investeringen het zwembad toekomstbestendig kan worden gemaakt. Wel vragen wij ons wel af hoe die keuze van het college valt te rijmen met de bezuiniging op zwembad Jaspers die nog steeds in de boeken staan. Dus dat horen we graag. Op financieel gebied valt op dat het college opnieuw een groot bedrag uit de algemene reserves haalt. Daar waar eerder al 10 miljoen uit de reserves is gehaald wordt er nu nog eens 14 miljoen uit gehaald. Het grootste deel daarvan gaat naar een reservering voor de rentelasten voor de te bouwen scholen. Als CDA kunnen wij ons erin vinden dat er de komende jaren fors wordt geïnvesteerd in de scholen en dat we al het mogelijke doen om de buurtschapsscholen te behouden. Of op zijn minst een deel van de buurtschapsscholen te behouden. Ook als we deze investering leggen langs de maatlat van "investeren in de Winterswijkse samenleving", dan slaat die balans wat ons betreft in positieve zin uit, want een investering in de jeugd is een investering in de samenleving. Waar we echter wel voor willen waarschuwen is dat deze reservering uiteindelijk wel leidt tot een structurele

last van 1 miljoen per jaar. Daarnaast kunnen we natuurlijk niet op deze manier doorgaan met het putten uit de reserves, want dan is Winterswijk binnen 2 jaar door alle reserves heen. Graag horen we dus van het college hoe zij dit ziet, te meer omdat we ook nog niet duidelijk inzicht hebben in de financiële gevolgen van de voorstellen van het college. Een belastingverhoging, die als reactie hierop wordt voorgesteld, is niet onze eerste keus. Om dit te voorkomen stelt het CDA daarom voor om op een drietal onderwerpen die minder bijdragen aan de Winterswijkse samenleving een andere keus te maken. Een voorbeeld van een onderwerp waar wij voorstellen om een andere keuze te maken, als wij dus kijken door de bril van “investeren in de Winterswijkse samenleving”, is het Cultuurkwartier. Het college stelt hier voor om 6,5 miljoen te gaan investeren. En laat ik vooropstellen, het CDA heeft cultuur en muziek, draagt cultuur en muziek een warm hart toe. Dus wij staan volledig achter maatregelen die ervoor zorgen dat Boogie Woogie voor Winterswijk behouden blijft. Maar door die 6,5 miljoen te investeren in stenen krijgen we niet meer cultuur of betere muziek, alleen andere stenen. Als CDA hebben we ook al verschillende alternatieven in eerdere vergaderingen aangedragen om het investeren in stenen te voorkomen. Dus daar waar het gaat om investeren in de Winterswijkse samenleving vinden wij de meerwaarde te beperkt. Het CDA is van mening dat meer woningen en appartementen voor jongeren en ouderen in het centrum, of aan de rand van het centrum, veel meer oplevert voor de Winterswijkse samenleving en de samenleving ook veel minder gaat kosten. Graag horen wij daarom ook van de andere partijen hoe zij aankijken tegen de voorgestelde investering van 6,5 miljoen euro voor het Cultuurkwartier. Ook de investering van 2,3 miljoen in het gemeentekantoor kan wat betreft het CDA een tandje minder. Als onderdeel daarvan wil het college een deel van De Post verhuizen naar het gemeentekantoor. Als we dat voorstel leggen langs de maatlat van “investeren in de Winterswijkse samenleving” kunnen we toch niet anders dan concluderen dat het college hier de plank volledig misslaat. Het CDA vindt dit echt een slecht voorstel! De Post is een parel voor de Winterswijkse samenleving en functioneert ook prima. Gemeenten komen van heinde en ver in Winterswijk kijken hoe wij het hier hebben georganiseerd. De Post is laagdrempelig voor inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben en het sociaal team en alle andere relevante organisaties zitten hier samen onder één dak. Dat is de kracht van De Post. De Post is daarmee een succesformule en rommelen aan De Post is dus geen investering, maar een desinvestering in de Winterswijkse samenleving. De verhuizing lijkt dan ook vooral bedoeld om een opvulling te vinden voor het gemeentekantoor. En de vraag aan het college is, of zij bereid is om hiervoor naar alternatieven te zoeken en De Post in de huidige vorm te behouden. Afhankelijk van de reactie van het college komen wij in de 2e termijn met een motie om De Post in de huidige vorm te behouden. En we horen graag van andere partijen hoe zij hierin staan. Het derde onderwerp waarop het CDA graag zou zien dat het college een andere keus maakt betreft de tunnel in de Greversweg. Het mag bekend zijn dat het CDA toch al geen warm voorstander was van de tunnel, maar nu deze ook nog eens fors duurder wordt en er ook niet dit jaar komt, zoals aanvankelijk wel was beloofd, gaat er wat ons betreft definitief een streep door de tunnel. Een tunnel die bijna 2 miljoen moet gaan kosten en alleen toegankelijk wordt voor voetgangers. Met dit geld kunnen we veel goede dingen doen voor de Winterswijkse samenleving. Tot slot, voorzitter, vorig jaar hebben we onze zorgen geuit over de steeds maar verder groeiende ambtelijke organisatie. Het is positief dat het college aangeeft aan dat er gekeken wordt naar de organisatie, maar dit neemt niet weg dat we toch nog steeds een duidelijke groei waarnemen. Dus wat het CDA betreft zou daar nog scherper naar gekeken kunnen worden. Daarnaast lopen voor een aantal onderwerpen momenteel nog onderzoeken, zoals de toekomstbestendigheid van de recreatieparken en de kerkenvisie. Wij zouden graag zien dat het college deze onderzoeken eerst voorlegt aan ons als raad en niet op voorhand al besluit om hier geen vervolg aan te geven. De vraag aan het college is of zij hiertoe bereid is. Voorzitter, al met al concluderen wij dat het glas niet halfleeg, maar halfvol is en met een paar andere keuzes nog een stuk voller kan worden. Graag horen wij van het college of zij daartoe bereid is. En van de andere partijen of zij samen met het CDA het glas vol wil schenken. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Wassink. Gaan we door naar de volgende spreker, dat is de heer Jonker namens de fractie van WB.

De heer Jonker: Dank u wel voorzitter. Nou, ook wij zijn ontzettend blij dat we weer fysiek kunnen ervaren, ook wel weer een beetje spannend. Maar dat hoort erbij. Geachte voorzitter, raad en toeschouwers, vanavond bespreken we de Kadernota. Alweer de laatste van deze coalitieperiode. Voorzitter, het zal niemand ontgaan zijn dat we een zeer bijzonder jaar achter de rug hebben. Onze samenleving stond op vele vlakken in de pauzestand en de gevolgen van deze bijna noodstop waren en zijn in financiële, maar ook zeker in maatschappelijk zin, bijzonder groot. Mensen hebben ook dierbaren verloren of zijn nog langdurig aan het revalideren. Ondernemers zagen hun spaarpotten verdampen en velen, met name jongeren, raakten in sociaal isolement. Gelukkig gaat de samenleving nu weer stap voor stap open en dit aanwezige perspectief geeft weer lucht. Winterswijk's Belang heeft een groot vertrouwen in de toekomst en een enorm vertrouwen in onze inwoners en in Winterwijk. Voorzitter, dan nu de Kadernota. Wij geven de complimenten aan de organisatie en het college voor deze goed leesbare compacte Kadernota. Vooral de duidelijkheid die werd gegeven met verplichte keuze of niet doen, of verplicht keuze of niet doen, gaven helder weer waarop gestuurd kan worden. Winterswijk's Belang wil verder haar waardering uitspreken over de wijze waarop door de raad beschikbare gelden in het crisisplan 1.0 zijn besteed. Het snel handelen van het college en de betrokkenheid van deze raad waren essentieel om noodzakelijke besluiten snel te nemen. Een compliment aan het college en de organisatie, maar ook zeker aan deze raad. Aan u allen. We hebben gezamenlijk in Winterswijk de juiste beslissing genomen om via een taskforce de helpende hand te reiken aan velen. Wel hebben wij hier nog een vraag. Hoe staat het met de leningen voor de ondernemers? Komen er nog steeds aanvragen binnen? En tot wanneer kunnen ondernemers zich melden? De lastenverlichting bijvoorbeeld van marktgelden, precario, reclame en toeristenbelasting waren noodzakelijk en werden door vele verschillende sectoren ook enorm gewaardeerd. Scholen, museum, sportverenigingen, Boogiewoogie, De Storm en Jaspers, maar ook vele kleine verenigingen en organisaties als onze muziekverenigingen hebben soms met slechts kleine bedragen en soms wat groter, de crisis beter doorstaan. De belangrijkste factor hierin waren de leden en de vrijwilligers van al deze organisaties die niet opgaven, maar hun clubje trouw bleven. Hulde aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het in stand houden van hun club of organisatie. Dit gezegd hebbende maakt dat het Crisis- en herstelplan 2.0 voor Winterswijk's Belang een belangrijk instrument is om Winterswijk weer stevig op de benen te zetten. WB denkt daar graag mee om nu ook de goede investeringen in Winterswijk te doen. Hiervoor leggen wij ons oor ook weer te luisteren bij de belangbehartigingsverenigingen. We moeten het samen doen. Voorzitter, enkele onderwerpen die WB aan het hart gaan, wil ik nog graag benoemen. Winterswijk's Belang is erg blij dat het eindelijk gelukt is om 'Samen het stuur' te realiseren. En de SDOA en Werkbaan Oost te combineren tot een leerwerkbedrijf. En de tweedelijns organisatie met brede intake. Ook is eindelijk de verdeelsleutel aangepast. We verwachten dat deze maatregelen onze inwoners met een afstand op de arbeidsmarkt nog beter naar passend werk en daarmee ook een gelukkiger leven zullen leiden. Dat er nu begonnen wordt met de realisatie van de stadstuinbouw, daar is WB enorm trots op. De opgave Armoedevrij Winterswijk kan nog steeds rekenen op onze steun. We zouden het efficiënter vinden als de opgave Inclusie zou worden opgenomen in ons reguliere beleid. Inclusie moet een vanzelfsprekendheid zijn. De realisatie van het Cultuurkwartier blijft ook voor Winterswijk's Belang een belangrijk project. Niet alleen omdat wij vinden dat alle inwoners de mogelijkheid moeten hebben om muziek- en cultuuronderwijs te kunnen volgen op een hedendaagse en inspirerende manier, maar ook omdat we hier zoveel mooie dingen kunnen combineren. Een goed bereikbare bibliotheek voor iedereen. Een mooie plek voor de WUH, hedendaags muziek- en cultuuronderwijs en we geven ons winkelcentrum door deze publieke invulling een boost. Tel daarbij de realisatie van een groot aantal nieuwe woningen en appartementen en je krijgt een dynamisch en drukbezochte plek in het hartje

van Winterswijk, dat veel mensen met elkaar verbindt. Investeren in deze voorzieningen is en blijft belangrijk. Daarnaast kunnen we bij de bouw van de juiste appartementen de woningmarkt weer in beweging krijgen. Wat ook verbindt is het groen achter het Cultuurkwartier. Samen met de vernieuwde Notaristuin en het Vrijheidspark een mooi stuk groen in ons centrum. We zijn ervan overtuigd dat dit plan samen met de Centrumvisie, waar nu alle input van wordt verzameld, ons koopcentrum weer klaarmaakt voor de aankomende 10 jaar. Het blijft een wens van WB om nog meer het prachtige buitengebied te verbinden met ons centrum. Ook gaat dit hittestress tegen in de bebouwde omgeving en we zien hier in de toekomst een mooie rol voor het eventueel naar boven halen van de Whemerbeek. De nieuwe VVV is erg mooi geworden en ook de nieuwe uitgave van het toeristisch magazine is prachtig geworden. En wij kunnen iedereen aanraden hier eens in te kijken. De onmisbare en steeds positieve en professionele ondersteuning via 100% Winterswijk is hierbij onmisbaar. Als het dan steeds drukker wordt in Winterswijk, en het verkeer- en parkeerbeleid aan belangrijke manier om alles letterlijk, is een belangrijke manier om alles letterlijk en figuurlijk in goede banen te leiden. WB blijft voor het gelijkvloers doortrekken van de Dingstraat. Over de kosten van de gelijkvloerse variant bestaat toch wel wat onduidelijkheid. De reden dat deze uit onderzoek als duurste uit de bus komt, is de verplichte compensatie. In dit bedrag zit dus al een tunnel in de Rondweg. Wij denken dat een tunnel in de Rondweg West, bij station Winterswijk West, Winterswijk het meest oplevert. Denk hierbij vooral aan de aanrijtiden voor ons prachtige ziekenhuis het SKB, de brandweer en de politie. Daarnaast is voor deze locatie misschien wel cofinanciering nodig, of mogelijk vanuit de provincie. Ook de mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen aan deze kant van ons mooie dorp, zouden gebaat zijn bij een tunnel op deze plek. Wij hopen dat naar dit idee gekeken kan worden. Daarnaast hoopt WB dat het college met de NS kan overeenkomen om het stuk grond wat nodig is voor een doorgetrokken Dingstraat definitief koopt. Zo blijft dit een optie voor in de toekomst. Graag zien wij deze denkrichtingen meegenomen in een eventueel onderzoek. Verder begrijpen wij de keuze van het college dat nu kiest voor de oplossing met een eerder resultaat. We zien dit als Quick Wins, en we kunnen hiermee instemmen. WB is nog steeds groot voorstander van de realisatie van het museum bij de Steengroeve. De zeer enthousiaste en goed onderbouwde presentatie vergroot het gevoel van enthousiasme. We hebben begrepen dat de plannen verder vorderen en dat ook de contacten met de provincie goed zijn. Voorzitter, zoals gezegd houden we dit betoog over de Kadernota op hoofdlijnen. Wij zien de toekomst van Winterswijk met vertrouwen tegemoet, we spreken het vertrouwen uit naar alle partijen dat we met elkaar Winterswijk snel weer nog steviger op de been hebben. Wij zien er in ieder geval klaar voor. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jonker. Gaan we door naar de fractie van D66, mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel voorzitter. Ja, het einde is in zicht. Het einde van misschien wel de moeilijkste periode die ons dorp gekend heeft sinds de Tweede Wereldoorlog. Een periode die zwaar was voor iedereen en waarin het naoberschap en saamhorigheid voelbaar was in Winterswijk. Voelbaar door de mooie acties van onder andere bijvoorbeeld het lokaal kopen. Acties van lokale verenigingen. Maar ook door goed naar elkaar om te kijken. Dan zie je wat je hebt aan zo'n dorp. Voorzitter, de gemeente heeft ook haar best gedaan. Met meer dan een miljoen steun aan ondernemers en culturele instellingen en verenigingen. Onze ambtenaren, onze zorgmedewerkers, onze ondernemers, onze onderwijzers, iedereen heeft zich het leplazarus gewerkt. Als dorp zijn we maar spekkoper met deze fantastische inwoners. Ik ben het even kwijt, o hier. Maar nu moeten we deze fantastische inwoners uiteraard niet laten vallen. Juist de politieke keuzes vlak na een crisis bepalen de toekomst en schrijven de historie van Winterswijk. En D66 ziet een toekomst voor ons met realistische keuzes, waar alles draait om de mens. Onze inwoners als mens. En bij mijn maidenspeech ging het ook over de toekomstvisie. En vroeg ik aandacht voor jongeren en het

klimaat. En later, bij de begrotingsbehandeling, vroeg ik middels de toekomststoel aandacht voor de nieuwe generatie. Toen heb ik iedereen gevraagd naar een lege zetel te kijken alsof het de toekomststoel is. En dat is nu actueler dan ooit. En ik zie daar ook een lege zetel staan, dus de herinneringen komen weer boven. Omdat deze politieke keuzes ons uit de crisis moeten halen en de historie bepalen van Winterswijk. En D66 heeft wel wat vraagtekens bij de huidige keuzes. Heel plat gezegd gaat deze Kadernota vooral over de gemeente Winterswijk, vooral niet alleen maar over de gemeente Winterswijk, maar met name over het centrum Winterswijk. En daarbij is er wat D66 betreft nog te weinig oog en aandacht voor ons buitengebied. En ook voor de grootste uitdagingen van dit moment. En voorzitter, daar wil ik mijn betoog hieraan ophangen. D66 heeft grote zorgen over de uitdagingen waar we nu voor staan. En dan heb ik het over de woningcrisis, klimaatcrisis en de gezondheids crisis. In dit alles moet het gaan om mensen. En in deze Kadernota gaat het wat D66 betreft te weinig over mensen en te veel over gebouwen en stenen. Dus D66 wil het terugbrengen naar mensen, want wij staan hier voor onze inwoners. Niet voor de projectontwikkelaars, of de parapedaardjes van de coalitie, want voorzitter, we zien een breuklijn ontstaan in onze samenleving. Waar vaak wordt gesproken, bij die breuklijn, over de groeiende kloof tussen arm en rijk, ziet D66 daar vooral ook een andere grote breuklijn ontstaan. Er is een groeiende kloof tussen mensen die wel kunnen meedraaien in deze snel veranderende samenleving en de juiste vaardigheden daarvoor bezitten, en anderen die het niet meer kunnen volgen. Dat zijn de nieuwe armen. We moeten naar een samenleving waar we de mensen bij de hand kunnen pakken om ze te helpen mee te draaien in deze snel veranderende samenleving. Maar ook wij moeten met alle vaart dat we doordenderen soms een stap terug doen en kijken of we ze mee kunnen krijgen. En dat vloeit in alles door. D66 is een voorstander onder andere van de keuze gratis lidmaatschappen aan te bieden voor de jeugd bij de bibliotheek. Maar D66 voelt wel minder voor het verplaatsen van De Post en het uit elkaar trekken daarvan. De laagdrempeligheid, de compactheid, alles op dezelfde plek, zijn essentieel voor het goed functioneren van ons beleid en De Post. Het is al dapper als we de drempel overstappen bij De Post voor een hulpvraag. Het kost moed om hulp te vragen. Het laatste wat wij moeten willen is de drempel verhogen, door eventueel verplaatsen naar het gemeentekantoor. En een ander aspect van die kloof die groeit, waardoor sommigen wel mee kunnen doen en anderen niet, dat sijpelt door in de gang van zaken rondom burgerparticipatie. Het probleem zit hem niet in het feit dat burgers geen nee kunnen horen. Nee, het probleem zit het erin dat wij soms al 20 stappen verder zijn en vergeten ze bij de hand te pakken en ze te laten mee participeren in een tempo wat ook zij aankunnen. Het oog voor de mens, voor het individu. En D66 wil dan ook dat er bij burgerparticipatie op die manier wordt gekeken. Voorzitter, dan hebben we het nog over de andere crisissen. Op dit moment zitten we in die wooncrisis, de klimaatcrisis en niet te vergeten die gezondheids crisis. En de woningmarkt dendert door. Maar als je niet het juiste netwerk hebt, niet de grootste beurs hebt, simpelweg onmogelijk nog een woning kan krijgen. In de toekomstvisie werd er gesproken over een duurzame, passende woningvoorraad. Daar willen we naartoe. En D66 heeft daar de volgende denkrichting in. We moeten als gemeente hierbij meer buiten de lijnen durven te kleuren en het lef tonen. Niet altijd voor de makkelijkste optie van het kan niet. Want kan niet ligt immers naast wil niet op het kerkhof. We moeten en we zitten in een crisis en D66 wil de keuze stellen om misschien wel de Woonvisie te heroverwegen als het gaat over het punt bouwen naar aanvraag. We kunnen niet wachten op het bouwen van woningen naar aanvraag, daarvoor hebben we de tijd niet. En D66 wil daarbij dat we ook kijken naar misschien wel andere mogelijkheden. Denk misschien aan een woonplicht, waardoor het laag en middensegment huur en koop ook jongeren en andere mensen met een minder dik gevulde portemonnee een kans hebben. Want ook in Winterswijk zien we dat de projectontwikkelaars en anderen, de Prins Bernhards van deze samenleving, om het maar even zo te noemen, de huurwoningen weggapen. Voorzitter, dan niet de minste crisis. De klimaatcrisis. Iedereen weet dat dat voor D66 natuurlijk een essentieel punt is. In Winterswijk zijn er stappen gezet, waarvoor complimenten. Maar ook daar mag wat D66 betreft een tandje bij. Het moet

simpeler, het moet laagdrempeliger. We hebben een mooi revolverend energiefonds, maar als je niet een grote beurs hebt, niet een modaal inkomen hebt, en je er geen kaas van gegeten hebt, dan is het nog maar wat moeilijk om daarvoor in aanmerking te komen. Of te begrijpen wat het allemaal inhoudt. Dat moet anders. Het zou voor iedereen moeten zijn, maar de grote drempels die er nog zitten, daar moet meer oog voor komen. De grote drempels die er zitten zijn bijvoorbeeld die inkomensgrens, dat je naar notariële akte moet vragen, of een notariële akte moet hebben om mee te kunnen doen in dat revolverende energiefonds. En dat maakt het voor een grote doelgroep onmogelijk. En dan nog onze gezondheidscrisis. D66 ziet dat we daar als Winterswijk ons best voor doen om de goede keuzes te maken. Er wordt veel ingezet op sport en bewegen in alle doelgroepen. En rondom COVID, wat natuurlijk ook zijn gevolgen heeft, is er gezocht naar mogelijkheden om ook bijvoorbeeld bedrijven te ondersteunen. Daar is D66 blij mee. Maar wat D66 vooral opvalt is de keuze rondom preventie. De lijn wordt dat we alleen nog inzetten op preventie indien het hoopgevende projecten zijn. Dat betreurt D66. Preventie is juist hetgeen waar alle inzet op gepleegd moet worden. De zorg zet ook deze toekomstlijn in op preventie. Maar los van zorg denk ik ook aan preventie op middelen, middelengebruik bij jongeren. Denk aan drugs, denk aan alcohol, denk aan andere soorten middelen. Valpreventie bij senioren, et cetera, et cetera. Als wij de gezondste regio willen zijn, dan is preventie daar een heel belangrijk onderdeel in. Afsluitend voorzitter, het algehele beeld over de Kadernota en de keuzes en denkrichtingen die er gevraagd worden. Het zijn er heel veel die gevraagd worden, dus ik ga ze niet allemaal gedetailleerd langslopen. En ik ga ze ook niet één voor één bespreken. Wij houden het bij de grote lijnen en onze visie daarop. Er wordt een aanzienlijk bedrag van 14 miljoen uit de algemene reserves onttrokken. Die aan de andere kant gewoon geleend wordt. Die 14 miljoen komt eigenlijk op onze schuldenstand. Het is een behoorlijke uitgave met risico's. En de vraag is, wat blijft er volgende periode aan ruimte nog over? Of moet het volgende college gaten gaan vullen en kan er geen nieuwe stappen gezet worden? De koers die we nu zetten is essentieel voor de historie van ons dorp. Dat heb ik eerder al gezegd. En we moeten er niet te makkelijk overheen willen stappen. Goede, realistische en gelijkwaardige keuzes waar het om de mens gaat, is alles wat wij nu moeten doen. Mooie prestigeprojecten mogen wat D66 betreft nu in de koelkast. Wij zeggen niet dat ze nooit hoeven plaats te vinden, nee, we willen dat we nu eerst gaan kijken naar onze grote uitdagingen waar we ook Quick Wins kunnen halen, en hoe we onze inwoners op dit moment het beste kunnen bedienen. En dan ga ik toch even in op een paar specifieke keuzerichtingen. Het invoeren van de hondenbelasting en het verhogen van de toeristenbelasting ziet D66 liever anders. We hebben een prachtig dorp met prachtige voorzieningen en dat kost geld. En iedereen moet daarin een bijdrage leveren. En daarom ziet D66 liever dat bijvoorbeeld de Ozb met 1% wordt verhoogd, in plaats van hapsnap bij bepaalde sectoren of delen van de samenleving. Kortom, als wordt nagedacht over hondenbelasting of extra toeristenbelasting, dan moet eerst de stap zijn Ozb verhoging. D66 overweegt een motie hiervoor. Indien dat niet voldoende is moeten we ook kijken naar andere middelen. Kortom, voorzitter, D66 wil een Winterswijk waar iedereen de trein in durft te stappen en dat ze niet bang hoeven te zijn dat ze ontsporen of daadwerkelijk de trein niet kunnen opspringen. Dat vraagt om heldere, duidelijke, gelijkwaardige en realistische keuzes met lef, om het soms anders te durven doen, maar altijd wel met het realistische oogpunt. Nieuwe kansen vereisen nieuwe kennis en vaardigheden, maar bovenal een hoop lef. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Ten Dolle. Gaan we.

De heer Wassink: Voorzitter.

De voorzitter: O mijnheer Wassink.

De heer Wassink: Ik had nog één vraag aan mevrouw Ten Dolle. Want die vraag heb ik ook een beetje gesteld in mijn bijdrage. Hoe andere partijen aankijken tegen die 6,5 miljoen voor de Cultuurkwartier? Want ik hoorde u, geen grote investeringen. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja. D66 kijkt er zo tegenaan. We zijn nu bezig om te kijken hoe gaan we dat plan invullen. Wij vinden het een enorm grote uitgave voor een plan wat nog niet echt duiding heeft en we nog niet weten welke richting we opgaan. Dus als het aan D66 ligt kijken we eerst waar gaan we naartoe, wat willen we doen, voordat we die grote uitgave daadwerkelijk gaan doen. Dus er moet eerst verder uitwerking komen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie mijnheer Wassink knikken. Dan gaan we door naar de volgende spreker. Dat is namens de fractie van de VVD, de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u wel voorzitter. Ja geachte voorzitter, beste raadsleden en de mensen die nog steeds thuis zitten te kijken. Ik hoop dat het er veel zijn. De laatste Kadernota van deze bestuursperiode, voor de VVD geen moment om terug te kijken. Wij blijven als liberalen juist vooruitkijken. Er is nog voldoende te doen in Winterswijk. En net als vorig jaar zullen we ons niet verliezen in details, maar de kaders die wij belangrijk vinden voor de begroting van volgend jaar meegeven. En net als vorig jaar blijven wij hameren op werk. Wij waren als VVD-fractie erg verheugd om onlangs te lezen dat het aantal banen in Winterswijk is toegenomen. Hopelijk is dat ook nog zo als we kunnen constateren dat straks de COVID-19 pandemie achter ons is. Het ziet er nu goed uit. De economie is weerbaar gebleken, met de steun en de hulp van de overheid en groeit fors. Meer dan verwacht zelfs. En daarmee komen we op ons eerste punt. Laten we dan nu ook niet te fors doorpakken met coronaherstelmaatregelen vanuit de gemeente. Wat de VVD betreft is het beter om de financiële positie van de gemeente te versterken. Nu weer wat sparen voor echt slechte tijden. Investeer dus nu alleen in die zaken die voor lange termijn noodzakelijk zijn. En wij denken daarbij vooral aan het onderwijs. Ook onder andere voor de mensen die nu bij de SDOA beland zijn. Dat zij weer werk krijgen. En ik herhaal nog maar eens het idee, ons idee, voor mensen die willen omscholen of weer in het arbeidsproces moeten komen, waarbij dat nog niet gerealiseerd is. College, wilt u dat nu eens oppakken. Maar ook de openbare ruimte mag wel wat beter. Er zijn bijvoorbeeld best nog wat wegen, met name ook in het buitengebied, die onderhoud nodig hebben. En zou u misschien nog eens willen kijken, geacht college, naar de manier van afval inzamelen. Er zijn inmiddels andere technieken gekomen en wij vragen ons af of die technieken niet beter zijn. Is achteraf scheiden toch misschien niet goedkoper en effectiever? Voorzitter, dan nog het punt die de VVD allang op de agenda heeft staan. Wij zien dat de woningmarkt nog steeds overspannen is. Wij zien graag een nieuwe woonwijk verrijzen. Die woningen zijn echt nodig. Niet alleen om Winterswijk te laten groeien naar de door ons gewenste 35.000 inwoners. Nee, ook voor al die jongeren die een starterskoopwoning willen. En voor de mensen die nu een woning van de Woonplaats bezet houden, maar eigenlijk ook graag een koopwoning willen. Kunnen wij snel een knoop doorhakken en volgend jaar het proces opstarten om die nieuwe wijk te realiseren? En wat ons betreft mag de gemeente daarbij best wat een actievere grondpolitiek voeren, vooral als het gaat om de inbreidingslocatie. Dan een klassiek VVD punt. Vorig jaar bij de Kadernota hebben we het ook al aangehaald. Wij zien de afgelopen jaren in het sociaal domein veel geld in uren zijn geïnvesteerd, met het idee dat het uiteindelijk samen met de ketenpartners werd opgepakt en dat de kosten weer zouden dalen. We hebben het echt een kans gegeven, maar we zien naast de groei in kosten nog zelfredzaamheid. En is het niet zo dat vooral de gemeente die kar moet trekken. Doen de partners wel genoeg? En misschien is De Post daar wel een voorbeeld van, want iedereen roemt hier De Post wel, maar

durven we ook met zijn allen kritisch te blijven kijken of het echt wel zo goed werkt? Of wordt het misschien toch tijd om het allemaal anders te doen? Wat ons betreft mag het wel wat meer vanuit de burger zelf komen. Wij pleiten dus eigenlijk voor een kleinere overheid. En het geld dat we daarmee overhouden kan terug naar de burger, zodat die zelf een keuze kan maken. Dan komen we meteen op het volgende punt. Wij willen het begrotingsvolume van de gemeente verkleinen. Het geld van de overheid kan dan meteen terug naar de burger. Wij pleiten dus voor een lastenverlichting, een lagere Ozb, zodat de burgers zelf dus kunnen bepalen waar ze het geld aan uitgeven. En over belastingen gesproken, hondenbelasting is natuurlijk gewoon complete onzin. Burgertje pesten is het. Het is niet voor niets ooit afgeschaft. Dus ik mag ook aannemen dat we dat niet gaan doen, geacht college en collega raadsleden. En de toeristenbelasting verhogen is ook zo'n punt. Je pakt daarmee vooral de kleine campings. De grote campings redden zich er wel mee, maar die kleine campings waar de marges al onder druk staan, die pak je daar echt mee. Die hebben niet zoveel marge in hun tarief. Dus ons advies: niet doen.

De voorzitter: Ja ik, mevrouw Elsinghorst dank u wel. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja ik begrijp het, we zaten allemaal in dit mooie betoog natuurlijk van de VVD. Ik heb toch wel een vraag aan de fractie van de VVD. Want ik weet dat het een heel heikel punt is voor u, om die Ozb niet te verhogen. U wilt hem zelfs verlagen. En ik deel helemaal de mening met de hondenbelasting en de extra toeristenbelasting, dat dat ook niet de manier is. Maar we zijn een gemeente met prachtige voorzieningen. We hebben een enorm hoog voorzieningenniveau. En wat dat betreft zitten wij echt laag, landelijk gezien ook, met onze Ozb. Het zal toch een keer ook betaald moeten worden, met name ook als we die voorzieningen allemaal op peil willen houden, betere openbare ruimte willen en daar ook meer geld naartoe willen doen. Dus hoe denkt de VVD dan hoe we dat allemaal op peil kunnen houden? En hoe we dat allemaal kunnen bekostigen als we zelfs de Ozb nog naar beneden willen doen?

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, dat, voorzitter dat kwam een stukje verder in mijn betoog. Dus daar kom ik zo op.

De heer Zuiderveld: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer, ja ik zie mevrouw, ja mevrouw Ten Dolle wacht, mijnheer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja u zult begrijpen, voorzitter, dat wij het niet met de VVD eens zijn. Wij zijn voor een grote, stevige overheid. Ik wil eigenlijk een wat algemenere vraag stellen aan de heer Te Gronde. Ik neem aan dat u bekend is dat alle onderzoeken die je internationaal leest, dat hoe hoger de belasting die mensen moeten betalen, hoe gelukkiger het volk. En hoe lager de belasting, hoe groter de verschillen in inkomen en hoe meer het een cowboyland wordt, om maar eens even in bepaalde termen te spreken. Dus wat u, het klinkt heel mooi, dan kunnen mensen zelf doen met geld wat ze willen, maar ik neem aan dat u ook weet dat landen waar veel belasting betaald wordt, dat mensen daar een stuk gelukkiger zijn.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, dank u wel. Ja deze sociaaldemocratische gedachtes die kun je natuurlijk heel groot uitvergroten. Maar uiteindelijk gaat dat volgens mij over belastingen die ook

landelijk worden geheven. Wij doen als gemeente niet aan inkomenspolitiek. Dus in die zin laat ik dat graag over aan de Rijksoverheid. Wij zeggen daarbij van, en daar kom ik zo meteen nog wel even op terug, kijk vooral ook goed wat je als gemeente zelf zou moeten doen, of wat misschien anderen net zo goed zouden kunnen, of misschien wel beter. En daarmee denken wij in ieder geval dat een deel van het volume van onze begroting naar beneden kan. Want uiteindelijk moeten we het ook wel weer met zijn allen betalen. En dat doen wij in Winterswijk niet op basis van inkomen, maar dat doen we dan vaak op basis gewoon van hoe groot is je huis of hoeveel rioolheffing je moet betalen. Ja en dat is natuurlijk niet helemaal de manier volgens mij zoals je inkomenspolitiek zou moeten bedrijven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie ook een interruptie van de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel voorzitter. Ja we kunnen constateren dat het Rijk al sinds enkele decennia bezig is om steeds meer over de schutting te gooien richting gemeenten, en dat dus de begroting van de gemeenten toenemen, de takenpakket van de gemeenten toeneemt. Dus ik vraag mij af hoe de heer Te Gronde ziet dat de gemeente zo klein mogelijk zou moeten zijn, terwijl het Rijk alleen maar bezig is om die steeds groter te maken.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, ook daar kom ik zo wel op terug. Kijk, het gaat er natuurlijk uiteindelijk om van wat geef je uit met de euro die je binnenkrijgt. En doe je dat op een effectieve manier. En natuurlijk is de begroting de laatste jaren met name toegenomen door de hele decentralisaties in zorg. En het is ook terecht dat dan de begroting groeit. Alleen, wij hebben toch wel het idee dat het langzamerhand vooral ook aan de uitgaven kant heel erg is doorgeschoven, en dat we daar toch echt eens een keer kritisch moeten gaan kijken van wat we nu uitgeven, is dat nou in verhouding met wat we binnenkrijgen. Want wij zijn natuurlijk aan de lat om eigenlijk het probleem van het Rijk op te vangen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Voogt wil daarop reageren.

De heer Voogt: Ja ik dacht dat het Rijk juist bezig is om haar eigen problemen die van de gemeente te maken.

De voorzitter: Volgens mij is dat geen vraag. En kan de heer Te Gronde door.

De heer Te Gronde: Nee. Voorzitter, ik ga door. Dan nog een punt. De verbouwing van het gemeentekantoor. Wij snappen dat er iets moet gebeuren om een toekomstgerichte overheid te zijn. En vooral ook om een efficiënte overheid te zijn en een effectieve overheid. Thuiswerken was de laatste tijd al de standaard en dat wordt het in de toekomst waarschijnlijk steeds meer. En ontmoeten dat doe je in een andere setting. Wat wij wel zeggen is, let wel op de kosten van de verbouwing. Laat die niet te veel oplopen. En zorg ook dat samenwerking die bijvoorbeeld, die dus nu nog in De Post is, die samenwerking wel overeind blijft. En dat kan misschien ook wel in het gemeentekantoor, maar hol het concept aan sich niet uit. Of, en dat is misschien wel een andere vraag, als het niet werkt, durf het dan ook aan te passen. En dat zou ik graag van het college willen horen, hoe zij daar tegenaan kijkt. Werkt De Post nu wel of niet? Voorzitter, vorige keer hebben wij een afwegingskader geïntroduceerd bij de Kadernota, die destijds met een motie is aangenomen. En wij zouden graag bij de komende begroting dat afwegingskader weer willen hanteren. Nog even ter herinnering. Ik zal hem zo nog even opnoemen. Bent u dat bereid zo weer mee te nemen college? Of is er wederom een motie voor nodig? De punten, ik zal ze even kort opnoemen. Geen lastenbezwarende voor de

burgers en bedrijfsleven. Staan we als gemeente, en dat is misschien nog wel een hele belangrijke met wat nog komt zo, hiervoor werkelijk aan de lat, of kan dat een ander goed of beter? Is de planning realistisch van alle uitgaven? Kan het minder, soberder? Punt 5, is er nu extra geld beschikbaar die je anders misloopt? Is een project een uitgave van belang voor het halen van de toekomstvisie? En kan het zonder de toekomstvisie tekortdoen naar later verschoven worden? Voorzitter, om even samen te vatten. De VVD wil nog steeds dat er een betere afstemming komt op de arbeidsmarkt. Wij willen dat de gemeentelijke overheid meer verantwoordelijkheid bij de burgers zelf legt. De gemeentelijke organisatie kan meer terug naar de basis. En daar komt ie: wij denken dat het weer tijd is voor een kerntakendiscussie. En als laatste, de zorg. Nee, en als laatste, zorg dat er snel extra woningen gebouwd kunnen worden. Binnen de huidige kern, maar ook een nieuwe woonwijk is hard nodig. Verder, voorzitter, wensen wij het college veel succes met het verder realiseren van het coalitieakkoord het komende jaar en de uitwerking van de begroting komende maanden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Wassink: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Wassink heeft een interruptie.

De heer Wassink: Ja voorzitter, ik heb nog even een vraag aan de heer Te Gronde. U heeft het over de kerntakendiscussie. Ja wij hebben afgelopen jaar, en ook eigenlijk nu alweer, onze zorg geuit over die groeiende ambtelijke organisatie. Zegt u daarmee ook dat u ook eigenlijk vindt dat de ambtelijke organisatie ook wel beperkt mag worden?

De heer Te Gronde: Nou voorzitter, volgens mij, het moet hem niet zitten in de term 'beperkt worden'. Het gaat er volgens mij om van doen wij de dingen waarvan wij vinden dat de gemeente ze moet doen. Ik denk dat dat van belang is. En dan kom je vanzelf wel tot de conclusie van hebben we te veel, moet het minder of moet er misschien wel wat bij? Ik bedoel, dat kan ook een keuze zijn uiteindelijk. Maar wij willen, we hebben de afgelopen jaren eigenlijk gezien dat de begroting elke keer in volume toeneemt. We hebben meer mensen erbij gekregen om al die taken die we bij ons hebben gekregen te realiseren. Maar je mag je af en toe best de vraag stellen van zijn we niet doorgeschoten? Zijn we niet te ver, met name in dat zorgdomein, zijn we niet te veel doorgeschoven toch in het temperen van de Winterswijkse bevolking die daardoor misschien wel, ja minder zelfredzaam is geworden? En dat is in ieder geval wat wij als liberalen heel erg belangrijk vinden, mensen zoveel mogelijk zelfredzaam maken. En zijn mensen niet zelfredzaam, tuurlijk dan ben je er als overheid en dan moet je ze helpen. Maar ik vind dat we in die zin, ja toch denk ik een aantal stappen hebben gezet waarvan je achteraf kunt zeggen misschien van is dat niet té.

De heer Zuiderveld: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst de heer Wassink nog, en dan de heer Zuiderveld.

De heer Wassink: Ja nog een kleine aanvullende vraag. Ik kan u heel goed volgen in uw betoog. Alleen, het valt mij op dat u alleen het zorgdomein noemt. Geldt dit ook niet voor andere domeinen?

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Nou ja, kijk, laten we nou heel eerlijk zijn. De begroting is de afgelopen jaren met name in het zorgdeel en het sociaal deel heel erg gegroeid. En daar hebben we natuurlijk ook

hebben we daar geld voor bij van het Rijk gekregen, dat is ook zo. Maar eigenlijk in alle andere taken valt het, nou ja, misschien wel heel erg tegen.

De voorzitter: Mijnheer Wassink, laatste keer.

De heer Wassink: Laatste kleine, ja het valt ons op, de laatste 2 jaar zijn natuurlijk die meer taken op dat gebied richting de gemeente gekomen. Maar we zien wel dat het ambtelijk apparaat behoorlijk is uitgegroeid. Dus onze conclusie was dat het niet alleen het zorgdomein is waar veel taken bij zijn gekomen, dat het eigenlijk op de volle breedte wel is. En dat je dus wat ons betreft in volle breedte daarnaar zou moeten kijken.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, als ik daarop mag reageren?

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Nou ja, dat is ook eigenlijk wat ik aangeef met die kerntakendiscussie. Ik denk dat we dat over de hele breedte moeten doen ja.

De voorzitter: Was er een interruptie van de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja voorzitter, ja allereerst wou ik toch even reageren op het woord pampere van de Winterswijkers. Nou, ik zal er straks in mijn betoog ook op terugkomen. We kennen in Winterswijk een armoedebeleid en dat is niet voor niks. Dus het woord pampere van Winterswijkers lijkt me helemaal niet aan de orde. Ten tweede wou ik de heer Te Gronde graag de vraag stellen van, ik denk dat hij zich dat ook nog herinnert, ik dacht een jaar of 4 geleden, toen hebben wij een presentatie gehad van de directeur van de organisatie. Ik geloof dat we toen op 143 fte's zaten. En toen was de bodem echt wel bereikt. En we gingen echt zien, er was natuurlijk de jaren daarvoor behoorlijk wat bezuinigd en behoorlijk wat mensen waren afgevloeid. Ik denk dat, en ik wil graag weten of de heer Te Gronde dat met me eens is, dat je geen beleid moet voeren bij, binnen 4, 5 jaar weer over kentaken te praten en weer een gemeentelijke reorganisatie en dat soort zaken. Weer misschien mensen afvloeien, althans als ik u goed beluister. Volgens mij is de bevolking gebaat bij een stabiele, kundige ambtelijke organisatie.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter. Een kundige organisatie dat ben ik helemaal met u eens, dat vinden wij als VVD ook. Dat is denk ik de kern van elke organisatie, dat de medewerkers kundig zijn, goed geschoold zijn, dat ze weten waar ze het over hebben. Maar ik denk ook dat we een wendbare organisatie moeten hebben, die snel kan inspelen op een veranderende samenleving. Het gaat steeds sneller. Het is heel lastig om dat elke keer bij te moeten houden. Dus de vraag is inderdaad van, kunnen wij alles nog wel zelf heel goed? Of zijn er andere partijen die het misschien beter kunnen? Of moet je ook misschien wel concluderen dat we als overheid soms ergens helemaal niet goed in zijn en dat je het eigenlijk gewoon aan de burgers zelf moet overlaten.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja voorzitter, nog heel kort. Ja ik, goed, dat is denk ik het grote verschil tussen de VVD en de Partij van de Arbeid, hoewel we dezelfde stamvaders hebben. Kijk, één van die voorbeelden, ik denk dat de heer Te Gronde op dat soort voorbeelden doelt, is dat we straks dus als we pech hebben dan worden, zeg maar wat nu nog bouw- en woningtoezicht is om het maar

ouderwets te zeggen, dat wordt straks aan commerciële bedrijven overgelaten. Ja voorzitter, wij zien tal van voorbeelden om ons heen dat dat vaak ook een heilloze weg is. En wat mij betreft blijft dat soort taken gewoon bij de overheid liggen.

De voorzitter: Mijnheer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, volgens mij gaat er ook in de publieke sector bij bouw- en woningtoezicht wel eens wat mis. Ik denk niet dat dat louter aan commerciële partijen is over te laten. Maar misschien moet je inderdaad wel zeggen dat als wij als gemeente stapels hebben liggen met bouwaanvragen waar we niet doorheen komen, terwijl we allemaal willen graag dat die woningen gebouwd moeten worden, dat je zegt van laat inderdaad dan maar een commerciële partij die aanvragen invullen en dat je inderdaad alleen nog maar als gemeente hoeft te kijken voldoet het aan het beleid en de eisen. En ga je niet helemaal zo'n proces mee met zo'n aanvraag in, want dat kost namelijk ontzettend veel uren. Geef gewoon duidelijk aan de voorkant aan aan de initiatiefnemer van, dit zijn de eisen, dit is het beleid. En laat een adviseur van zo'n partij het plan maar maken. En dan hoeven we alleen feitelijk nog maar ja of nee te zeggen op het moment dat het plan is aangediend. En dat lijkt mij een stuk efficiënter. En uiteindelijk dus ook goedkoper.

De voorzitter: Dan gaat de heer Te Gronde door. Of was u klaar inmiddels?

De heer Te Gronde: Nee, volgens mij was ik klaar voorzitter.

De voorzitter: Ja dat dacht ik ook. En ik zie al, gaan we door naar de volgende spreker. Namens Voor Winterswijk, de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja dank u wel voorzitter. Geachte aanwezigen en alle kijkers thuis natuurlijk. Ja zonder de problemen bij verschillende groepen inwoners uit het oog te verliezen, kunnen we constateren dat het goed gaat met Winterswijk. Winterswijk staat er op dit moment goed voor. Maar dat betekent niet dat wij ongebreideld gebruik kunnen maken van onze financiële reserves. Naast de in deze Kadernota gestelde financiële keuzes en ambities, zullen wij de komende jaren nog veel onverwachte kosten, zoals bijvoorbeeld betreffende duurzaamheid en klimaat, op ons afkomen. Des te meer dus zaak om tijdens de keuzes in het ambitieniveau de duurzaamheid en houdbaarheid van die ambities voor de toekomst niet uit het oog te verliezen. Wat betreft de door u benoemde kosten voor het afdekken van de kleiput zouden we graag zien dat u ook onderzoekt wat de kosten zijn van het volledig verwijderen en afvoeren van de reeds toegepaste grond uit de kleiput. Dit zou gezien de intensieve werkzaamheden die voor het afdekken nodig zijn nog wel eens goedkoper kunnen uitpakken dan die afdekwerkzaamheden. De ambitie betaalbaar maken door middel van belastingverhogingen voor onze inwoners, is volgens Voor Winterswijk niet de juiste weg. Verhoging van de Ozb kan volgens ons dan ook niet aan de orde zijn. Bij grote toekomstige ambities op het gebied van toerisme zouden wij het redelijk vinden dat de toeristische ondernemers hier een extra duit in het zakje gaan doen. En op wat voor manier, daar kan het college natuurlijk met voorstellen komen. Voorzitter, Voor Winterswijk wil hier ook een winstwaarschuwing afgeven betreffende dienstverlening. Laat uw oordeel hierover niet afhangen van het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek. Trek de loket luiken niet nog verder omhoog, maar houdt ruimte voor een snelle, menselijke dienstverlening. Wat voor u minimale prioriteit heeft, kan voor de betreffende inwoner de hoogste prioriteit hebben. Verlies dit niet uit het oog. Beknibbelen op het kwaliteitsniveau van onze openbare ruimte lijkt ons geen goed idee. Winterswijk ligt er vergeleken bij andere gemeentes mooi bij. Maar dat wil niet zeggen dat het dan wel een tandje minder kan. Als wij ons als toeristische gemeente willen profileren zullen wij dat ook in onze openbare ruimte uit moeten stralen. Voor Winterswijk is

heel benieuwd wat u als college voor scherpere keuzes voor ogen heeft betreffende de participatietrajecten. Heeft u de durf om u kwetsbaar op te stellen, door de inwoners juist meer ruimte te geven in het participatietraject? Of zet u de inwoners liever buitenspel door te zeggen dat de raad hen wel vertegenwoordigt? Wij horen graag uw visie hierop. De krantenkoppen waren vanmorgen duidelijk. De economie herstelt zich sneller dan gedacht. En er is genoeg aanbod van werk. Dat hebben we ook in Winterswijk kunnen merken, wat betreft de werkloosheidscijfers. Nu grote investeringen naar voren halen om uit de crisis te komen zou juist averechts kunnen werken volgens waarschuwingen van De Nederlandsche Bank. De economie zou hierdoor juist oververhit kunnen raken. Woningen en onderwijs, dat zouden de speerpunten moeten zijn bij investeringen om uit de crisis te komen. Globaal kunnen wij ons wel vinden bij de door u gemaakte keuzes ten behoeve van maatregelen voor het Crisis- en herstelplan. U maakt niet hele grote bokkesprongen, op enkele puntjes nagelaten, maar u kijkt wel waar u met gerichte steun kan steunen waar het echt nodig is. En dat hebben we natuurlijk afgelopen jaar ook gedaan en daar hebben wij vierkant achter gestaan. Maar natuurlijk hebben wij nog wel enkele opmerkingen. Voor Winterswijk vindt het vreemd dat u in deze Kadernota met geen woord rept over het stikstofprobleem, terwijl het stikstof dossier op veel van de door u benoemde keuzes haar stempel zal gaan drukken. Wij horen graag van het college waarom u het stikstofprobleem buiten beschouwing laat in deze nota. Gezien de grote opgave die voor ons ligt, betreffende de landbouwsector in combinatie met natuurversterking, en het terugdringen van de stikstofuitstoot, verwondert ons het karige voorschot van € 50.000 wat u reserveert om deze problemen op te lossen. Dit staat in schril contrast tegen de vele miljoenen die in en om het centrum geïnvesteerd worden. Wij horen graag van het college hoe men tot dit bedrag van € 50.000 is gekomen. Wat betreft het opgroeien en leren zouden wij graag zien dat bij de inzet van scholen en voor technisch geschoolde beroepen uw aandacht zich extra zal richten op de ambachtelijk geschoolde medewerkers. Goede medewerkers in de bouw in de handwerksectoren zoals stratenmakers, grondwerkers, timmerlieden, metselaars, zijn op dit moment al schaars. Ik ondervind het alle dagen aan den lijve in mijn vak. Hierdoor komt de voortgang van bouwprojecten in gevaar en zal dit samen met het stikstofdossier en een tekort aan bouwmaterialen voor grote stagnatie in de bouwwereld gaan zorgen. De uitwerking van het soepelere regionale woonbeleid begint nu langzaam maar zeker haar vruchten af te werpen. Helaas zijn er vanwege de werkdruk ontstane lange, stroperige procedures nog een sta in de weg bij het echte meters maken betreffende de bouw van nieuwe woningen in Winterswijk. Om ambtelijke werkruimte hiervoor vrij te spelen zou Voor Winterswijk het raadzaam vinden om de bouwambities van onze burgers voorrang te geven op het vergunning traject ten opzichte van de vele ambities van deze coalitie. Onder het kopje Innoveren stipt u enkele mogelijkheden aan op het gebied van meer durf bij huisvesting. Voor Winterswijk heeft hier nog enkele aanvullingen op en hoort graag uw mening hierover. Het is volgens Voor Winterswijk zeker zaak om de sociale woningbouw te stimuleren. Dit zou kunnen door middel van de inzet van onze eigen grondposities. Helaas hebben we niet heel veel grondposities, tenminste helaas, in slechte jaren is het voordelig, ja in deze jaren misschien wat minder. Zo zou er bijvoorbeeld terreinen aan de Narcisstraat en daar waar het Cultuurkwartier beoogd is, zich prima lenen voor sociale woningbouw door onze grondposities, ja daar toch wat water mee bij de wijn te doen en daar sociale woningbouw te realiseren. Ook actief meedoen aan het Uuthuskes project zou een deel van de oplossing kunnen zijn voor jongeren. Voor Winterswijk zou graag zien dat u ook de mogelijkheid schept dat jongeren hun eigen Uuthuske op eigen erf kunnen realiseren, door middel van het toestaan van tijdelijke bewoning van bijgebouwen of door plaatsing van een zelf te realiseren Uuthuske op eigen erf. Ook zou u zich samen met de Woonplaats sterk kunnen maken om het leegkomende Werkplein aan de Burgemeester Bosmastraat her te bestemmen naar wonen. Voor Winterswijk zou ook graag het experiment met u aan willen gaan om meer permanente bewoning toe te staan op de niet bedrijfsmatig gerunde recreatieparken. Eigenlijk schuift u het onderzoek wat gedaan is nu wat achteloos aan de kant. Dat vinden wij jammer. Dit zou een mooie optie kunnen zijn

om de voorwaarden, want het moet geen huisjesmelkerij worden, maar de voorwaarden dat opbrengsten van die permanente bewoning ten dele beschikbaar komen aan de verbetering en de leefbaarheid op de buitenruimte van die parken. En ja, wij hopen graag dat het college zou willen kijken om daar met een goed plan te komen, dat er een win-win situatie ontstaat om tijdelijke woningkrapte op te lossen en verbetering van de parken te realiseren. Dat u het Cultuurkwartier op een slimme wijze aan het Crisis- en herstelplan koppelt is ons natuurlijk niet ontgaan. Voor Winterswijk wil erop wijzen dat hiervoor de kaarten nog niet geschud zijn. En dat het Cultuurkwartier ook nog op een andere dan de door u beoogde locatie zou kunnen belanden. Zonder zicht op de uitgewerkte plannen hiervoor vindt Voor Winterswijk het reserveren van ruw geschatte bedragen voor de bouw van het Cultuurkwartier op dit moment nog overbodig. Het eerdere enthousiasme voor het project Samen aan het stuur, is bij Voor Winterswijk door de perikelen rond de uit de hand lopende verbouwkosten omgeslagen in een gezond wantrouwen. En donderdagavond zullen wij dit nader toelichten als dit punt op de agenda staat. Dat u via het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs nadenkt over de toekomst van het onderwijs en de buurtschappen juichen wij van harte toe, want niet nadenken erover dat kan natuurlijk ook de dood in de pot zijn. Voor Winterswijk waarschuwt wel dat u bij deze gedachtegang ervoor moet waken om niet met vooringenomen standpunten de discussie rond de buurtschapsscholen te starten. U bent hier samen met de inwoners van de buurtschappen aan zet om een duurzame oplossing te zoeken voor een duurzaam behoud van het onderwijs in de buurtschappen. Dit kan alleen op basis van de juiste actuele kerngetallen en een eerlijke, open discussie met de bewoners van het buitengebied. Uit deze Kadernota blijkt wederom dat de raad tijdens de eerdere besluitvorming rond de tunnel aan de Greversweg ook financieel op het verkeerde been gezet is. Voor Winterswijk zal haar standpunt hierin dan ook niet wijzigen. En tegen dit absurd dure plan blijven. Zeker nu ook blijkt dat het zoeken van financiële dekking voor dit plan ook haastwerk bleek te zijn. Als de gemeente voor de onderwerpen biodiversiteit, klimaatadaptatie en hittestress draagvlak wil creëren bij onze inwoners, zullen wij daar naast het inzetten van middelen ook zelf als gemeente het goede voorbeeld dienen te geven. Bijvoorbeeld het in eigendom zijnde, van de gemeente in eigendom zijnde monumentale groen in ons dorp goed te beschermen. En niet zoals we zien bij het Vrijheidspark dat er toch monumentale bomen eigenlijk, ja haast ten dode opgeschreven worden, door ze in de bestratingen in te perken. Op het gebied van het faciliteren van elektrisch laden van auto's maakt u in het dorp meters. Wel zijn wij benieuwd of en hoe we dat op onze industrieterreinen gaat faciliteren, omdat daar natuurlijk overdag ook veel geparkeerd wordt en ook veel mensen met elektrische auto's gaan komen.

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, ik zou toch de heer Van Beek eens willen vragen, is dat niet gewoon de verantwoordelijkheid van de ondernemers zelf? Ik zie heel veel ondernemers als ik over het industrieterrein rij die op hun eigen parkeerplaats gewoon laadpalen hebben staan. Is dat nou de taak van de overheid om dat daar te realiseren? Het is uiteindelijk de enige publieke ruimte die je daar hebt is eigenlijk de weg, en de rest is toch gewoon privé-eigendom. En volgens mij doen de ondernemers dat prima. Dit is nou zo'n typisch voorbeeld waarvan ik zeg van daar zijn we een beetje als overheid aan het betuttelen. En de inwoners misschien wel aan het pampieren. Terwijl ondernemers die verantwoordelijkheid gewoon zelf nemen. Kijk in de openbare ruimte in het centrum kan ik me er wat bij voorstellen, want daar doe je het ook vooral voor de gasten van Winterswijk. Maar de bezoekers van het industrieterrein komen toch gewoon primair voor bij een bedrijf?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja u maait eigenlijk wel een beetje het gras voor mijn voeten weg door mijn wedervraag die ik u wilde stellen. Want u zegt ja het centrum, ja zie ik dat anders. Ik zie daar regelmatig dat medewerkers van bepaalde winkels enzo, zaterdags of doordeweeks, hoep het stekkertje in de laadpaal steken. En ja die plek bezet houden voor één van onze gasten in Winterswijk. Dus ik vraag me af hoe u dat verschil ziet dan, want waarom zouden we die ondernemer in Winterswijk in het centrum dus wel helpen dat zijn medewerkers aan de laadpaal kunnen en die op het industrieterrein niet?

De heer Te Gronde: Ja voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Daar kan ik heel simpel op reageren. Ik ga vragen aan de medewerkers van de winkel of ze inderdaad de auto gewoon voor de deur van de winkel neerzetten. Kijken hoe lang handhaving nodig heeft om ze een bekeuring uit te schrijven.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: U gaat daar kort door de bocht natuurlijk. Ik bedoel, dat is hetzelfde als dat de mensen op het industrieterrein zeggen nou parkeer hem maar aan de openbare weg, want dat wordt eigenlijk ook niet toegestaan dan op het industrieterrein. Dit is natuurlijk het paard achter de wagen spannen. U durft dan niet aan die ondernemer in het dorp te vragen om een vergoeding te geven voor die laadpaal waar zijn personeel ook aan staat.

De voorzitter: De heer Te Gronde, afsluitend.

De heer Te Gronde: Ja volgens mij heeft dat echt te maken met hoe de openbare ruimtes ingedeeld in Winterswijk. En dat is in het centrum nou eenmaal voor een individuele eigenaar toch iets anders dan een industrieterrein waar gewoon ondernemers een ruime parkeerplaats bij de deur hebben. Waarbij hier in Winterswijk in het centrum de ruimte zeg maar, de parkeerruimte, in gemeenteeigendom is. En daar betalen de ondernemers ook voor het parkeerfonds in mee dus, of hebben dat gedaan.

De heer Van Beek: Ja maar die mooie ruimte op het industrieterrein die die ondernemers dan volgens u hebben, die is niet uit de lucht komen vallen. Daar hebben zij ook duur voor geïnvesteerd, dat hebben zij moeten verharden, hebben ze moeten aankopen. U weet wat de grondprijzen zijn. Dat zou ook ruimte kunnen zijn wat ze voor de productie kunnen gebruiken. Dus.

De voorzitter: Volgens mij gaat u er niet uitkomen met elkaar vanavond. Mevrouw Ten Dolle heeft een interruptie.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ja misschien haal ik ook een beetje van de verwarring weg, want het is zo dat ondernemers wel degelijk zo'n laadpaal gewoon kunnen aanvragen bij de gemeente. En ik spreek tegenwoordig uit ervaring, want ik ga elektrisch rijden. Maar ik heb wel een vraag aan de heer Van Beek. En dat is misschien ook een aanvulling op het college. Ik vind het wel een terecht punt wat u zegt met die laadpalen, we moeten dat stimuleren. Maar misschien moeten we dan ook kijken, want er zijn al best wel veel ondernemers die zo'n laadpaal hebben, wat eigenlijk een openbare laadplek is gedeeltelijk op een privéterrein waar je dan ook weer weggejaagd wordt terwijl dat je daar de auto oplaadt terwijl het een openbare plek is. Dat wordt een beetje ingewikkeld. Maar dat we eens kritisch gaan kijken van waar staan nou die palen en hoe kunnen we nou iedereen goed

faciliteren om ook te weten, ook als bezoeker van Winterswijk, hoe kom ik nou bij die palen. Dat we dat gaan faciliteren en stimuleren, want ik ben zeker een voorstander van elektrisch laden en, nou, het hele mooie gebeuren rondom duurzaamheid. Maar misschien moeten we dan in plaats van de vinger naar iedereen te wijzen, eerst eens kijken hoe kunnen we dat nou effectief aanpakken. Deelt u die mening?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Natuurlijk deel ik die mening, want voordat we natuurlijk stappen gaan nemen is het goed om dingen te onderzoeken en te kijken waar we dan, hoe we gaan faciliteren, en hoe of wat. En niet zomaar in het luchtledige gaan beginnen. Dus wat dat betreft deel ik uw mening.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Beek gaat verder.

De heer Van Beek: Het inrichten van een leeg fonds ten behoeve van de ad hoc aankopen op het gebied van grondzaken vinden wij geen goed idee. Wij willen toch, ja wij zouden willen voorkomen dat er buiten de raad om toch een onduidelijke koehandel gaat ontstaan tussen gemeente en ontwikkelaars. Dus wat dat betreft, nee niet doen zeggen wij. Het mag niet zo zijn dat onze organisatie met verouderde ICT-systemen moet werken. Dus de inzet op verbetering hiervan, o wacht, inzet op verbetering hiervan en het vernieuwen van de gemeentelijke website vinden wij prima. Wel hopen wij dat er echt gericht op gebruiksvriendelijkheid van de website wordt gestuurd, daar dit nog weleens wat te wensen overlaat. Wij zijn heel benieuwd naar welke activiteiten u in gedachten heeft om de betrokkenheid van de burger bij de politiek te vergroten, zoals u dat in een kopje noemt in de Kadernota. Wij horen graag hoe u dit bedrag nuttig gaat besteden en dat dat ook echt coalitie en oppositie breed ten goede komt aan het verbeteren van de politieke betrokkenheid van de burger. Om nu zonder zicht op het echte einde van de coronacrisis al 1,5 miljoen extra uit te trekken voor de herinrichting van ons gemeentekantoor, vindt Voor Winterswijk nog iets te voortvarend. Het lijkt erop dat u zich als college op het gebied van die bedrijfsvoering opstelt als een rupsje-nooit-genoege, door met deze kostbare voorstelling voor een fancy verbouwing te komen. Dat kan wat ons betreft wel een paar graadjes minder. Laten wij eerst maar eens aanzien of het thuiswerken en dergelijke wel echt zo'n gewenst blijvertje is. En of dat toch nog weer iets anders wordt met het opheffen van de coronacrisis. En daarbij, het verhuizen van de frontoffice van De Post is voor ons wat terecht, wat ons betreft geheel onbegaanbaar terrein. Iets wat goed loopt moet je niet verstoren. Dat er misschien een keer gekeken wordt ergens naar De Post of er verbeterpunten zijn is prima, maar wij horen vanuit Winterswijk en vanuit de organisaties toch lovende woorden en daar moeten we niet aan gaan zitten tornen. Dank u wel voorzitter. Dit was mijn verhaal.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Beek. Gaan we naar de fractie van GroenLinks, de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel voorzitter. Nou ja, we sluiten ons aan bij eerdere introducties en zullen dat niet herhalen. We gaan maar direct in op de Kadernota zelf. We zijn blij met deze Kadernota, waarin het college op vele punten een goede koers vaart. In aanvulling daarop willen we een aantal zaken meegeven. We kijken eerst even naar de inkomstenkant. Het college acht een verhoging van de Ozb bespreekbaar. Dat is het voor GroenLinks ook wel, omdat ook de mensen in een huurhuis er niet direct door worden getroffen. Maar we moeten niet vergeten dat Winterswijk samen met de overige heffingen, riool, huisvuil, aan al aan de hoge kant zit in vergelijking met andere gemeenten. De afvalstoffenheffing is recent al verhoogd en de noodzakelijke maatregelen om de waterhuishouding aan te passen aan de klimaatverandering zal de rioolheffing de komende jaren verder doen stijgen.

En in periodes van droogte zullen we zuinig moeten zijn met drinkwater. We hebben al eerder bepleit om de tariefkorting van rioolheffing voor grootwaterverbruikers ongedaan te maken en bepleiten dat nu weer. Ook deze bedrijven moeten hun bijdrage leveren aan een evenwichtige en gezonde waterhuishouding. Komen we bij de hondenbelasting die het college weer wil bekijken. Waarschijnlijk zal dat geen soelaas bieden, gelet op recente signalen vanuit de Tweede Kamer, om deze belasting te laten verdwijnen. Een andere bron van gemeentelijke inkomsten is de toeristenbelasting. Het college sluit niet uit dat de tarieven verhoogd worden. We zijn benieuwd of de toename in overnachtingen in het hoogseizoen zich ook na de corona blijft voordoen. In dat geval kan het voorfaittarief zeker omhoog wat ons betreft. Maar bovenal willen we in dit verband een overweging meegeven omtrent het gratis parkeren. Vooropgesteld, we respecteren het coalitieprogramma, waarin staat dat we gratis parkeren in Winterswijk faciliteren. Met dit betoog nemen we vooral een voorschot op de volgende raadsperiode. We hebben het tenslotte over meerjarenbegroting. We vroegen het college om opgaven van wat de openbare parkeerplekken ons kosten. Volgens het college zijn die kosten niet bekend. Wel het aantal openbare plekken, 1750 in totaal. Gelukkig hebben we het kennisplatform CROW en die heeft landelijke cijfers. Voor openbare plekken zonder parkeerheffing zijn de kosten, aanleg, onderhoud, afschrijving in 20 jaar, € 450 per plek per jaar. Voor Winterswijk komen we uit op € 787.500. Het parkeren kost de gemeente ieder jaar dus een kleine 8 ton. Dat is een ton meer dan de toeristenbelasting ons oplevert. Dan richten we ons met het bepalen van de parkeercapaciteit op circa 60 drukke dagen per jaar. Eén dagdeel parkeren kost dan € 3,75, een hele dag € 7,50.

De voorzitter: Mijnheer Voogt, er is een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ja dit is een mooie berekening. En ik snap dat u de openbare parkeerplekken koppelt aan de toeristen. Maar heeft GroenLinks ook nagedacht over wat het ons allemaal oplevert, dat gratis parkeren en die openbare plekken. Denk aan onze centrumondernemers, denk aan onze oosterburen die hier vaak komen winkelen, mede omdat wij ook gratis parkeerplekken hebben. Het levert natuurlijk een deel op, voor de gemeente, maar ook echt wel voor onze ondernemers. Het is een handreiking, het is bijna ons handelsmerk, want bijna iedereen zegt o Winterswijk, ja daar kan ik gratis parkeren dus ik ga daar winkelen. En ik denk dat we dat niet moeten onderschatten wat de waarde daarvan is dat we dat nog steeds hanteren. En heeft GroenLinks daar ook een berekening naar gedaan, wat het de ondernemers, de inwoners oplevert?

De heer Voogt: Zullen we even de rest van het betoog afwachten, dan krijgt u ongetwijfeld een antwoord.

De voorzitter: De heer Voogt gaat door.

De heer Voogt: Nu wordt het gezegd dat overgang, wacht even, ik, waar waren we? Ja we hadden het over dat het € 3,75 voor een dagdeel of € 7,50 per dag kost. U begroet dus iedere automobilist die het centrum bezoekt, met een cadeautje van € 3,75, of meer. Maar fietsers, voetgangers en OV-reizigers krijgen niets. Nu wordt gezegd, en daarmee kom ik een beetje in de richting van mevrouw Ten Dolle, dat overgang naar betaald parkeren een beperkt deel van de bezoekers doet afhaken. Volgens het Kenniscentrum CROW zit daar enige grond van waarheid in, maar het is van diverse factoren afhankelijk. En als je dat vertaalt naar Winterswijk blijkt een negatieve uitwerking op het bezoekersaantal amper aan de orde. Gedeeltelijk betaald parkeren kan sowieso weinig kwaad. Dat blijkt trouwens ook in de praktijk. Op drukke dagen zijn er particuliere betaalde parkeerplekken achter de Rabo goed bezet. Iets dergelijks zou je bijvoorbeeld ook bij het beoogde Cultuurkwartier kunnen doen. Met andere woorden, als het gaat om de financiële meerjarenplanning en vervolgde

raadsperiode, stap eens af van de kramp om letterlijk koste wat het kost vast te houden aan overal gratis parkeren.

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja ik zou toch aan de GroenLinks-fractie willen vragen of ze toevallig al contact hebben gehad met het Ministerie van Binnenlandse Zaken, om de gemeentenaam Winterswijk aan te passen in Havana aan de Bovenslinge.

De voorzitter: We hebben wel iemand uit Havana aan de Waal in ons midden, maar de Bovenslinge ken ik nog niet. Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ik laat deze suggestie geheel voor de heer Te Gronde. Gratis parkeren is namelijk niet gratis, de rekening betalen we samen, ook mensen die geen auto hebben of altijd met de fiets naar het centrum komen. Maar het gaat ook over mobiliteit. De komende jaren zal ons mobiliteitsgedrag sowieso sterk veranderen. De nadruk komt op lopen en fietsen. En zeker in de winkelcentra willen we zo min mogelijk autoverkeer. Door betaald parkeren bij het centrum en gratis parkeren aan de rand van het dorp, zo mogelijk met shuttles naar het centrum op de drukke dagen, kan de verkeersdoorstroming verbeteren. Mogelijk kan het zelfs dienen als alternatief voor de aanpak van de Dingstraat.

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, ik zou toch aan de heer Voogt eens willen vragen of hij eens wil gaan kijken in de grote steden van Nederland hoe dat de afgelopen jaren is gegaan met die parkeerbelasting. Want het is gewoon praktijk, op het moment dat je in het centrum zeg maar betaald parkeren gaat toevoegen, dan betekent dat automatisch dat mensen de randen van het centrum gaan opzoeken om daar te parkeren. Vervolgens krijg je dan dat de gemeente vergunningen gaat verlenen om de burgers die in Winterswijk zelf wonen nog een parkeerplek te kunnen geven. Vervolgens komt er weer een partij die zegt van, hé maar dat is een mooie inkomstenbron. We gaan die vergunningen voor die inwoners flink duur maken. En uiteindelijk drukt u dus zo alle mensen met een auto het dorp uit, maar dus eigenlijk ook daarmee de mensen die nog enigszins misschien wel wat geld te verteren hebben in Winterswijk. En daarmee zit je eigenlijk gewoon in een neerwaartse spiraal. Dus ik wil eens even weten of de heer Voogt daar over nagedacht heeft.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Dat mag u van mij aannemen. Ik heb zelf 35 jaar in Rotterdam gewoond. Dus ik weet precies hoe dat gaat met dat soort ontwikkelingen. Maar Winterswijk is Rotterdam niet. Op het moment als je het hebt over dat betaald parkeren in het centrum maakt dat auto's in zeg maar de rand van het dorp gaan parkeren en we daar ook de benodigde parkeervoorzieningen hebben, dan is dat precies wat we bedoelen. Want dan maak je dat het centrum gewoon minder belast wordt door auto's en de toegang van het centrum wordt verbeterd. En dan hebben we het over 60 dagen per jaar. En in een grote stad is het 365 per jaar waarin de druk zo verdeeld is als de heer Te Gronde schetst. Dus dat lijkt me nog niet echt een groot probleem voor Winterswijk.

De heer Wassink: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle. En dan de heer Wassink. En dan de heer Jonker.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik begrijp dus eigenlijk dat GroenLinks hier zegt van wat ons betreft zijn wij niet bereid om dat geld over te hebben voor het gratis parkeren in Winterswijk. Nou, D66 is wel bereid om dan maar die kosten te maken, omdat ik echt denk en dat ik ervan overtuigd ben dat het een belangrijke toevoeging is van ons dorp waar we ook om bekend staan. En ik heb even de cijfers van u nagezocht, van het CROW. Bent u er wel van op de hoogte dat die cijfers en die onderzoeken gehouden zijn wat er dan afhaakt, op het moment dat je betaald parkeren maakt onder Nederlanders? En wij moeten het toch echt hebben van de oosterburen. Die zijn er zijn niet meegenomen in zo'n onderzoek. En ik denk dat dat daar nog steeds wel echt een belangrijk relevant onderwerp is, dat wij in Winterswijk gratis parkeren hebben en dat ze daarom naar ons toekomen. En niet zozeer naar Enschede, want die campagne hebben we wel gezien wat dat heeft opgeleverd destijds met het vliegtuigje. Dan zou ik me eerder daar druk over maken als GroenLinks, dat we niet vliegtuigjes laten overvliegen om elkaar af te vangen.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Nou ik zal om te beginnen, want dit kan een hele lange discussie worden. Het rapport waar ik mijn cijfers op baseer die zal ik aan de griffier doen toekomen en verzoeken om die even te verspreiden. Het belangrijkste voor, waarom Duitsers hier naartoe komen, is de attractiewaarde van het centrum. En als het gaat om de attractiewaarde van het centrum, heeft betaald parkeren daar bijzonder weinig invloed op. Je kan namelijk niet naar een andere plek gaan die dezelfde attractiewaarde hebt. Ik kan een uiterst voorbeeld noemen. Ik weet niet of u weleens in de Bijenkorf bent geweest in Amsterdam of Rotterdam. En dan zie je op drukke dagen zie je daar files staan voor de parkeergarage met tarieven van € 7 tot € 12 per uur alleen al. Desalniettemin, er staan geweldige files, want iedereen wil gewoon naar de Bijenkorf vanwege de attractiewaarde.

De heer Wassink: Voorzitter.

De heer Voogt: Het verplaatsen van de vraag of de bezoeker naar een andere locatie, is alleen aan de orde als het gaat om dagelijkse boodschappen. Wij hebben juist een bijzonder centrum met een hoge attractiewaarde en die moeten we koesteren, daar moeten we op investeren. En dat is veel belangrijker dan gratis parkeren. Maar nogmaals, ik zal het rapport iedereen doen laten toekomen. En dan kunnen jullie het zelf checken zonder dat we daar nu uitgebreid een discussie over hoeven te voeren.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik sluit me helemaal aan bij mevrouw Ten Dolle. En ook het CDA zou zeker niet de attractiviteit van ons centrum in de waagschaal willen stellen door betaald parkeren te gaan invoeren. Maar waar ik nog even op wou doorgaan. Ik hoor de heer Voogt ook stellen dat de, ja de automobilist de auto maar moet parkeren in de wijken zeg maar rondom het centrum heen, daar waar we nu al heel vaak signalen krijgen dat men daar nauwelijks de auto kwijt kan. Onlangs hebben we nog De Pas gehoord, die discussie. Ik vraag me af hoe de heer Voogt dat dan voor zich ziet. Wordt het daar dan geen bende in die wijken rond het centrum?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Wij hebben toch net een heel groot parkeerterrein achter de Zonnebrink geopend? En het parkeerterrein van De Storm die kan bij wijze van spreken ook op drukke dagen gebruikt worden. Zo kan ik me meerdere plekken voorstellen waar feitelijk al parkeerruimte is. En ja, uiteindelijk moeten we het allemaal in het kader van een, noem het maar een verkeerscirculatieplan ofzo bekeken worden. Maar het idee wat hier op één of andere manier post heeft gevat al jarenlang, dat het gratis parkeren maakt dat we hier zoveel Duitsers ontvangen, dat is echt gewoon niet de waarheid. Het gaat om de attractiewaarde van het centrum, niet om het gratis parkeren. En denk aan de markt. We hebben een bijzondere markt, is meerdere keren beloond, om dat soort dingen gaat het.

De heer Zuiderveld: Voorzitter.

De voorzitter: Ja we zitten nog op een lijstje, maar ik schrijf u er gewoon bij op mijnheer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Is er nog een hele lijst? Oké.

De voorzitter: Ja, dus. De heer Jonker, de heer Te Gronde, de heer Van Beek, de heer Zuiderveld. Dus we beginnen nu, als de heer Wassink klaar is of nog wil reageren?

De heer Wassink: Ja, ik zou willen zeggen, voert u betaald in voor dat lijstje om dat af te werken.

De voorzitter: Gaan we naar de heer Jonker.

De heer Jonker: Ja, dank u wel voorzitter. Ja ik kan met de vorige interruptie mensen eigenlijk wel aanhaken. Je verplaatst het probleem als je voor 60 dagen per jaar de hele infrastructuur van betaald parkeren, want oprichten kost ontzettend veel geld. Er zijn meerdere dorpen, waaronder in Doetinchem, al denken om er weer vanaf te stappen, omdat het zoveel schade brengt aan hun dorp. Ik vind het een heel onzalig plan en ik hoop dat u dat met uw achterban nog eens even flink zult overwegen om hiervan af te stappen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u voorzitter. Ja ik ben toch wel enigszins verbaasd, want we mogen Winterswijk niet vergelijken met andere plaatsen van de heer Voogt. Maar ondertussen gaat hij wel ons winkelcentrum met de Bijenkorf vergelijken. Ja, ik weet niet of u het publiek een beetje van de Bijenkorf kent. Ja, weet je, die staat liever voor een tientje per uur onder de parkeergarage, dan dat ze 10 minuten moeten lopen voor niks zeg maar. En ik denk dat dat in Winterswijk net anders is. Duitsers zijn net Winterswijkers, die willen gewoon vooraan staan en gewoon gratis, en dat is gewoon goed.

De voorzitter: Mijnheer Voogt, wilt u daarop reageren? Anders gaan we naar de heer Van Beek.

De heer Voogt: Ik denk dat we het niet eens worden.

De voorzitter: Nee, u heeft nog niet heel veel steun. De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja heel kort. Ja wat de heer Te Gronde ook al zegt. Winterswijk, of u zegt Winterswijk is Rotterdam niet, maar u blaast het toch eigenlijk op tot stedelijke proporties, de parkeerproblemen. Hoe ziet u dat? Want uw coalitie die wil graag nog een Cultuurkwartier toevoegen in Winterswijk met Boogiewoogie daarin. We zien daar een komen en gaan met parkeren van de

bezoekers van Boogiewoogie. Hoe ziet u dat dan in het dorp? Moeten die mensen ook gaan betalen dan voor hun plekje als ze hun kinderen naar de muziekschool brengen? Ja, ik ben benieuwd wat uw visie is.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Je kan ook parkeerplaatsen tijdelijk beschikbaar stellen. Met andere woorden, aan tijd binden. Maar waar het ons om gaat is, het blijkt kennelijk een soort taboe te zijn om überhaupt te denken aan betaald parkeren, terwijl er nota bene hier al een voorbeeld is in het centrum achter de Rabobank. En die wordt nog gebruikt ook. Dus als je het bijvoorbeeld hebt over het aanleggen van nieuwe parkeerterreinen bij Cultuurkwartier, dan zou je gewoon in je exploitatie kunnen meenemen dat je daar in ieder geval wat geld voor vraagt. En op het moment als mensen langer moeten blijven, dan gaan ze gewoon naar het Zonnebrink park of anderszins.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we afsluitend naar de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja dank u wel voorzitter. Wij zijn een beetje de partij natuurlijk die in de vorige eeuw iedereen aan de auto wou hebben, dus u zult mij niet snel horen pleiten voor betaald parkeren in Nederland. Ik geloof ook dat we dat sinds 115 jaar sociaaldemocratie in de gemeenteraad in Winterswijk nooit gedaan hebben. Ik had wel een ander punt. U geeft een aantal cijfers maar, ik kijk even de heer Tannemaat aan want ik kan ze zelf niet uit mijn hoofd produceren, bij de aftrap van de inspraak voor de Centrumvisie hier ook in de schouwburg een zaal verderop, heb ik toch echt een retail deskundige horen betogen en met cijfers onderbouwen, en ik vind het echt jammer dat ik ze niet in mijn hoofd paraat heb, dat met name dat gratis parkeren in Winterswijk een enorm pré, een goudmijn was. Nou ja, dat wil ik u toch meegeven, want ik denk dat daar een belangrijk deel van onze werkgelegenheid en onze inkomsten als dorp toch vandaan komen.

De voorzitter: Mijnheer Voogt, volgens mij kunt u dit punt af gaan sluiten.

De heer Voogt: Ik zal de opmerking maken.

De voorzitter: Van het parkeren.

De heer Voogt: Het enige wat ik betoog is dat al die voordelen die het centrum biedt niet verdwijnen op het moment als je hier en daar betaald parkeren invoert. Zo simpel is het. En het gaat dus om de attractiewaarde van het centrum. En dat is bijzonder groot. En daarnaast is er een zekere historie heb ik begrepen. Er waren ondernemers die direct na de oorlog allerlei bussen Duitsland instuurden en men kon gratis met de bus om hier inkopen te doen. Dat is generaties doorgegaan en dat heeft een soort publieksgroep veroorzaakt die niets anders weet dan in Winterswijk moet je zijn. En dat doen ze nog steeds. En dat is zeker te koesteren. En ik weet dat daardoor het voorzieningenniveau in Winterswijk veel hoger is dan het aantal inwoners rechtvaardigt. Daar doe ik allemaal niets aan af. Het gaat alleen om de constatering, het betaald parkeren is betrekkelijk irrelevant voor dat verhaal. Maar goed, ik stel voor dat ik inderdaad verder ga.

De voorzitter: Dat lijkt mij een verstandig punt.

De heer Voogt: Dat dit een knuppeltje zou worden in het hoenderhok, dat was ons bekend. Het Crisis- en herstelplan 2.0. In het licht van de achterbouw op corona mee aan het regelen, is het pakket 2.0 bescheiden. En het continueren van steunmaatregelen voor ondernemers wordt bij het opstellen van de begroting nader bekeken. Met andere woorden, dan wordt echt duidelijk wat er nog

verder aan budget wordt uitgetrokken. Dat lijkt ons een hele goede zaak. Iets anders. Voortdurend hebben we de afgelopen jaren gehamerd op noodzaak om de woningmarkt in Winterswijk beter te gaan reguleren en te zorgen voor meer flexibele woonruimtevormen. We zijn blij dat dit in de Woonvisie ook is geland. Maar waar blijven die Tiny Houses. In Aalten staan ze wel. In andere gemeenten zien we allemaal initiatieven. Maar in Winterswijk niet. Meer durf, initiatief en lef is inderdaad hiervoor nodig. Wordt het, gelet op de uit de klauwen lopende huizenprijzen, niet tijd om speculerende beleggers af te remmen? Toch maar weer een woonplicht of opkoopverbod voor bepaalde gebieden zoals dat binnenkort door het Rijk wordt toegestaan? Concreet, GroenLinks pleit ervoor dat we zo snel mogelijk starten om een woonruimteverordening voor te bereiden vooruitlopend op aanstaande wetgeving, zodat we snel mogelijk balans kunnen creëren op deze oververhitte markt. Zoals zoveel gemeenten op dit moment overigens aan het doen zijn. Dan lokaal of regionaal aanbesteden lijkt ons uitstekend. We zien ook het liefst de inkomsten uit opgewekte groene energie ten goede komen aan de lokale bevolking. En ja, cultuur is belangrijk, zeker in het kader van crisis en herstel, maar dan hebben we het over in stand houden van voorzieningen en ondersteunen van activiteiten en personeel. Volgens ons hoort het Cultuurkwartier niet onder crisis en herstel. Immers, daar gaat het om uitbreiding met deels nieuwe functies. Het te reserveren bedrag van 4,5 ton heeft onze instemming. Even kort over de programma's. Sociaal Krachtig Winterswijk. Weinig commentaar. We hopen van harte dat de Jeugdzorg door een nieuw kabinet beter wordt bekostigd. En dat het abonnementstarief voor WMO huishoudelijke hulp wordt herzien. Meedoen in Winterswijk. Ook weinig commentaar. Blij dat de bezuiniging op de ziektekostenverzekering nu definitief geschrapt wordt. Dan Werkend Winterswijk. Voor de tunnel onder de Greversweg hebben we ingestemd met een bedrag van maximaal 3 ton. En wat ons betreft blijft dat ook het maximum. Omdat het Cultuurkwartier thans nog een abstract begrip is, zijn we heel benieuwd waar de onrendabele top voor is bedoeld. Graag enige toelichting van het college. Die onrendabele top, ik dacht dat het om iets van 3,5 miljoen ging, maar volgens het CDA gaat het om 6,5. Ik ben benieuwd wat het antwoord is. GroenLinks heeft geen moeite om een spoortunnel onder de Dingstraat nu al af te schrijven. Voor het uitzoeken van alternatieven lijkt ons wel enig verkeersonderzoek wenselijk, maar dat staat voor donderdag op de agenda. Nou, het zal niet verbazen dat we blij zijn met een werkbudget van 2 ton om klimaatadaptatie en biodiversiteit te realiseren. We willen te zijner tijd graag inspireren met projecten die hieraan kunnen bijdragen. Tot slot, Bestuurlijk Winterswijk. Aarzelingen hebben we bij de verplaatsing of ontmanteling van De Post. Hoewel in dit huis nog weleens trots beweerd wordt dat het gemeentehuis het huis van de democratie, en dus van iedereen is, zijn het vooral de kwetsbaardere bewoners die daar heel anders tegenaan kunnen kijken. Zij associëren de overheid met controle en bureaucratie waar je beter weg kunt blijven. En vermoeden dat je dus een hogere drempel creëert voor juist de bewoners waarop de Post zich moet richten. Een ander signaal dat we ontvangen is dat hulpverleners bezorgd zijn over het uiteenvallen van goede onderlinge samenwerking die er nu bij De Post is. Daarnaast kun je de vraag stellen of de voorziene ontwikkelingen, met name ten aanzien van het thuiswerk, op termijn ook zullen blijven. We horen daarom graag van het college hoe zij de hogere drempels voor bewoners en het uiteenvallen van samenwerking denkt te voorkomen. En of het niet sowieso beter is om nog even de ontwikkeling na corona af te wachten en tijd te nemen voor een nog betere voorbereiding van dit plan.

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja ik zou aan de heer Voogt willen vragen van hoe GroenLinks dan aankijkt tegen het feit als je nu naar de Post en je loopt daar naar binnen, dan weet iedereen waarom je daar naar binnen loopt. Terwijl als je het gemeentekantoor naar binnen loopt, ja dan kun je voor een

paspoort, een rijbewijs of misschien wel voor een zorgaanvraag naar binnen lopen. Dus is dat bij de Post ook geen drempel? Misschien dat het nu wel goed functioneert, maar misschien is die drempel zo hoog dat heel veel mensen er ook niet naartoe gaan en wordt de aanvraag bij het gemeentekantoor nog veel groter. Dan zouden we als VVD zeggen van nou dan laat maar waar het zit. Maar even als beeld zeg maar.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: In theorie is dat denkbaar. En het is even de vraag wat zich het duidelijkst voltrekt. Dat zou goede reden zijn om dat vooral nader te bekijken in hoeverre die twee mechanismen inderdaad optreden. En welke dan de voorkeur verdient. Je kan overigens een probleem van stigmatisering ook oplossen door er iets algemeen aan de Post toe te voegen. Dus het is maar welke insteek je kiest. Wij krijgen nu de indruk dat het vooral de exploitatie van het gemeentekantoor is die leidend is geweest. Maar je kan ook voor de exploitatie van het gemeentekantoor denken aan flexplekken voor commerciële sector ofzo. Dus dat kan je op verschillende manieren invullen.

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Dus de heer Voogt zegt eigenlijk van als die partijen zeg maar die nu in de Post zitten mee zouden verhuizen naar het gemeentekantoor, dan zou dat op zich wel een optie kunnen zijn.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Nou, ik heb aarzelingen om een gemeentekantoor bij wijze van spreken te laten identificeren met een soort hulpverleningsinstelling. En dat is, dat geeft altijd wringing, dat soort combinatie van functies. Dus daar moet je heel zorgvuldig mee zijn. En als het puur gaat om een stigmatisering omdat in de Post alleen maar hulpverlening zit, zou ik er eerder aan denken om in de Post dan ook iets te doen wat niet alleen hulpverlening is en je op die manier ook die stigmatisering voorkomt. Maar nogmaals, eigenlijk lijkt het ons van belang om daar eens goed naar te kijken en niet te snel op basis van exploitatiebehoeften, een veronderstelde ontwikkeling ten aanzien van het thuiswerken, hier gelijk definitief vorm aan te kiezen. Dus mijn voorstel zou zijn kijk er nog eens goed naar en ook inderdaad dat effect wat de heer Te Gronde noemt, bekijk dat in de analyse van wat er eigenlijk precies gebeurt bij zo'n ingreep. Tot slot.

De voorzitter: De heer Wassink heeft een interruptie.

De heer Wassink: Ja, ik heb nog wel even een vraag aan de heer Te Gronde. Ik hoor hem al een aantal keer toch in twijfel trekken of de Post wel zo goed functioneert en dat verbaast me.

De voorzitter: Meneer Wassink, ik moet u helaas onderbreken, want dit was de termijn van de heer Voogt.

De heer Wassink: Oh, oké, dan reageer ik richting de heer Voogt hoe hij daar tegenaan kijkt, het functioneren van de Post. U heeft het ook over de Post en dan stel ik de vraag aan u, hoe u vindt dat de Post functioneert, want dat leeft toch een beetje in de zaal dat punt, dus ik hoor graag van GroenLinks hoe die vindt dat de Post functioneert en meer ook omdat we een reactie hebben gekregen

van medewerkers van de Post, ook bij de stukken zit wat waarin ze oproepen om het zo te laten. Dus ik ben wel heel benieuwd hoe u daar tegenaan kijkt.

De voorzitter: Meneer Voogt.

De heer Voogt: Nou, om te zorgen dat ik niet gestigmatiseerd word, ik ben nog nooit in de Post geweest, maar dat klopt trouwens niet helemaal. Ik ben er wel geweest, maar nee, ik zeg die signalen zijn mij ook bekend en daar reageer ik op en daarom vind ik dat we terughoudend moeten zijn met zo'n ingreep en dat is het eigenlijk wel. Anders val ik in herhaling.

De voorzitter: Dat hadden we afgesproken niet te doen.

De heer Voogt: Nee, precies.

De voorzitter: U gaat door.

De heer Voogt: Goed. Tot slot enkele opmerkingen, wat betreft de opgave, het opgavegericht werken. Het lijkt me zinvol om deze manier van werken eens te evalueren op de vraag of de hogere kosten sporen met betere resultaten en dan uit de uitgangspunten meerjarenperspectief volgt dat eventuele meevallers van rijkswege niet zijn ingecalculleerd. Met andere woorden, de kans dat bij de begroting de financiën nog wat meevallen is aanwezig en daar zullen we dan ook maar een beetje op hopen. En met inachtneming van deze opmerkingen zijn we over het geheel zeer content met deze Kadernota.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Voogt. Gaan we afsluitend naar de fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja, voorzitter, dat blijft altijd even wennen, want toen ik geloof ik 27 jaar geleden lid werd van de Partij van de Arbeid waren we de grootste, nu zijn we altijd als laatste, kleintje. Maar goed, ik zou iedereen thuis willen oproepen neem een borrelnootje en een glas wijn en een glas jus, want ik heb mijn 15 minuten wel nodig, denk ik. Om te beginnen wou ik het college graag complimenten geven, de ambtelijke organisatie, want er ligt een Kadernota voor ons die veel ruimte biedt om input te geven en dat was met de nieuwe opzet per slot van rekening ook de bedoeling. En dat is ook wat de Partij van de Arbeid gaat doen. Wij hebben 8 genummerde kaderpunten die we allen mee willen geven aan het college, en passant komen nog wat vragen en verlangens van de Partij van de Arbeid langs. Het is dus geen lopend, doorwrocht betoog, natuurlijk is er bij ons altijd wel een echte rode, vuurrode draad. Voorzitter, kom ik bij kaderpunt 1 en dat heet Corona vergroot de ongelijkheid. De coronapandemie heeft voor veel Winterswijkers ernstige gevolgen gehad. De groep waarover de Partij van de Arbeid zich in het bijzonder zorgen maakt zijn kinderen en jongeren uit de samenleving die al voor de pandemie op achterstand stonden. Uit alle onderzoeken blijkt dat er verschillen en dus de achterstanden op het gebied van onderwijs, sociale vaardigheid, voor deze groep kinderen en jongeren nog groter zijn geworden door corona. De Partij van de Arbeid vindt dat we ons extra moeten inspannen om die kansengelijkheid van voor corona, of kansenongelijkheid, te verkleinen die door corona is ontstaan. Voorzitter, bent u het met ons eens dat alles in het werk moet worden gesteld om deze coronakloof te dichten? En wat kunnen we in het kader van ons Crisis- en herstelplan voor specifiek voor deze groep kinderen en jongeren verwachten? En kaderpunt 2 gaat ook over corona, de psychologische effecten en het perspectief. In de Kadernota komen natuurlijk wel degelijk effecten van corona voor zowel jongeren, scholieren, als ouderen aan de orde en hoewel er wel een soort van richting wordt gegeven, zijn deze richtingen wat ons betreft toch niet heel concreet, het lijkt allemaal wat vrijblijvend. En toch weten we dat vooral ouderen, maar ook een derde van jongeren, zich

normaliter al eenzaam voelen af en toe, daar komt deze corona-isolatie dan nog bij. En daar hebben wij toch nog een aantal vervolgvragen op het eerste punt, zoals heeft de gemeente goed zicht op psychologische en andere corona-effecten bij verschillende doelgroepen in de gemeente? Is daar onderzoek naar gedaan, zijn daar cijfers over bekend? En ziet het college een regierol voor zichzelf weggelegd om te zorgen dat deze mensen weer op de rit worden geholpen door ze een zetje in de rug te geven als dat nodig is? Met andere woorden, kunt u de Kadernota, of kunt u bij de Kadernota iets concreter maken wat het idee is van de vervolgaanpak? Overigens, er is natuurlijk extra geld uit Den Haag beschikbaar, zijn er al ideeën hoe dat specifiek ook voor deze groep wordt ingezet? En aansluitend hierbij, omdat het ook een zorgonderwerp betreft, per 1 oktober vervalt de mantelzorg-ondersteuning, dat is best kort dag, we zitten nu tegen de zomer en wij horen graag van het college hoe en welke voortzetting er komt. Punt 3, de vervreemding en conclusie hebben we die genoemd. Ja, het klinkt allemaal niet vrolijk, maar ik kan er ook niks aan doen. Een deel van de mensen in onze samenleving, die zo snel evolueert dat je het bijna niet bij kan houden, die haakt op sommige fronten wat af. Mevrouw Ten Dolle had het ook al over een breuklijn en ze laten zich niet horen of zien en zonderen zich wat af. Voorzitter, dat zijn vaak mensen die bijvoorbeeld qua taalgeletterdheid, digitale technologie of om andere reden of bijvoorbeeld vanwege het toch wat ouder zijn, minder vaardig zijn op een aantal gebieden en laten we eerlijk zijn, veel procedures, formulieren en ambtelijke wegen zijn voor veel mensen nog altijd tamelijk ondoordringbaar. Nou, de heer Van Beek zei daar trouwens wat over, hij zei je moet niet altijd koersen op het tevredenheidsonderzoek en ik denk ook inderdaad dat deze groep daar vaak niet aan meedoet, dus niet in de cijfers zit. Het college wil de vraag stellen bent u het met de Partij van de Arbeid eens dat overheden, dus ook wij als gemeente, veel meer moeite moeten doen om deze groep gericht aan te spreken en te betrekken? Met andere woorden, schieten wij met de terugtrekkende overheid en de digitale dienstverlening, minder loketuren, niet door en vervreemden we ook zelf hierdoor deze groepen niet van de samenleving en de overheid? En, voorzitter, we hebben natuurlijk een inclusiebeleid en zou juist dat inclusiebeleid, wat ook voor andere beperkingen in het openbaar verkeer wordt ingezet, zou dan niet primair ook deze groepen onder meer gericht moeten zijn? En dan heb ik nog een andere oplossing, of een andere vraag over dit onderwerp, maar daar kom ik bij punt 5 op terug. Kaderpunt 4, staat niet geloof ik als zodanig in de Kadernota, maar daar willen we toch even wat over zeggen. We waren verheugd om in de krant te kunnen lezen dat er een budgetsupermarkt annex inbrengwinkel Mini Manna naar Winterswijk komt, ook al gevestigd in Ulft en Doetinchem en simpelweg, voorzitter, omdat het wat ons betreft een goede zaak is dat ook mensen met een kleine portemonnee, of tijdelijke problematiek, ook wat te kiezen hebben. En onze fractie heeft ook niet voor niks al in een vroeg stadium gepleit voor Mini Manna. Nu zou ik dus de vraag stellen kunt u al als college iets zeggen over de plek waar de winkel komt, maar ik las net Achterhoek Nieuws en ik heb het adres daarin gezien. Volgens mij wordt de termijn nog niet genoemd, de financiële consequenties wel, wat ik ook nog zou vragen. Maar kunt u tenminste dan nog iets zeggen over de termijn wanneer de supermarkten haar deuren opent? Kaderpunt 5, voorzitter, dat heet de veilige openbare ruimte en wat ons betreft verdient de openbare ruimte, het gebruik ervan, extra aandacht en je kunt allerlei dingen noemen die daar tegelijk spelen. We hebben al eerder het punt van straatintimidatie aan de orde gehad, het verkeer van verschillende snelheden wat toch steeds vaker voor problemen zorgt, zowel elektrische fiets als gewone fiets, maar ook allerlei andere vormen van vervoer. Ik zag ook in Winterswijk al de eerste steps, van die grote steps, met een flinke vaart door het verkeer gaan, maar je kunt ook denken aan openbare ruimtes, lokale luchtvervuiling door stook of geluidsoverlast door allerlei apparaten. Dan wel, en dat is misschien een mooi duurzaamheidsproject, geveltuintjes die de doorgang voor mindervaliden en kinderwagens belemmeren. Kortom, wat ons betreft staat de openbare ruimte best wel onder druk, in het gebruik daarvan, en moeten we ons daar echt goed mee bezighouden. Ook weer zeker gelet op het door ons net genoemde inclusiebeleid, dat iedereen mee kan doen, is wat de Partij van de Arbeid betreft aandacht op alle fronten vereist. En wat straatintimidatie betreft zijn wij voorstander van een proactieve houding van de gemeente via

bijvoorbeeld een meldpunt. De politie geeft niet altijd voldoende gedetailleerd lokaal inzicht en wij zouden dat toch graag beter zien. In het verleden, maar daar zijn we toen door de politie zeer op aangesproken, heeft de Partij van de Arbeid zelfs vast gepleit voor een justitieel gemeentelijk meldingsloket, waar burgers met allerlei vragen terecht kunnen. Omdat de politie ver weg is blijft dit voor ons een optie, maar beter is misschien nog het volgende idee en daar wil ik toch graag het college over bevragen, hoe staat u tegenover een eigen Winterswijkse Reinier of Reina van Zutphen? Winterswijkse vertrouwen in een ombudsman die geheel eigen, hij mag ook ombudsvrouw zijn, dat is duidelijk als ze Reina heet, die een geheel eigen rol bekleedt, zowel in ons lokale stelsel en waar iedereen altijd terecht kan en die ook eigenstandig zaken kan agenderen. En wat straatintimidatie betreft, tot slot nog deze vraag: hoe kunnen we lokaal beter zicht krijgen, afgezien van dit voorstel, deze materie, en welke rol zou de gemeente daar bijvoorbeeld richting onderwijs in kunnen spelen? Kaderpunt 6 heet weerstand tegen nieuwe energie. De weerstand tegen velden met zonnepanelen of windmolens groeit zienderogen in onze regio en begrijpelijk, daar moet je eerlijk om zijn is dat ook wel, want je kunt je eraan storen en je kunt er ook wel degelijk last van hebben. Veel mensen vergeten hierbij, wat ons betreft, dat je van verbrandingsgassen in de lucht om ons heen, van olie, gas, biomassa, kolen en hout, veel meer last hebt, om nog maar te zwijgen van de verwoesting in verre landen van grond waar fossiele brandstoffen worden gewonnen of natuurlijk ons eigen Groningen, of in een veel grijzer verleden Limburg. Voorzitter, ik wil in ieder geval het college het volgende vragen, want dat draagvlak en het steeds kleiner wordend draagvlak, lijkt toch in deze regio zorgelijk, doen wij wel voldoende met zijn allen in Winterswijk met de hele Achterhoek om voldoende draagvlak te krijgen? Is daar niet meer mogelijk? En verder ook nog wel even de aanvullende vraag, in dit college ook vaak aangegeven, toch ook wel veel kaarten op waterstof te willen zetten. Nou, onze vraag, zijn daar nog vorderingen mee gemaakt? Kaderpunt 7 heet de implementatie van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet is een enorme opgave voor het gemeentelijk apparaat, tijdrovend en geldverslindend. Ook weer en er werd al vaker vanavond gezegd, echt een verplichting die ons van bovenaf wordt opgelegd, maar hulde voor de inspanningen van de ambtelijke organisatie. De Partij van de Arbeid heeft echter al meermaals laten weten om de Omgevingswet te beschouwen als neoliberal vehikel met veel schaduwkanten. Omdat gemeenten zelf deels de regel ten aanzien van bijvoorbeeld milieu en geluid mogen hanteren, voorzien wij een concurrentieslag tussen gemeenten op dit soort onderwerpen, bijvoorbeeld om de vestiging van nieuwe bedrijven te krijgen.

De voorzitter: Meneer Zuiderveld, we zijn wel bezig met onze Kadernota, dus we kunnen interessante Haagse politiek bespreken hier.

De heer Zuiderveld: Nou ja, dit is onze beschouwingen van de Kadernota en de Omgevingswet wordt wel degelijk genoemd, dus ... Voorzitter, wat ons betreft is de Omgevingswet een ramp voor ons kleine, dichtbevolkte land. Wat mijzelf betreft zal ik overwegen om symbolisch mij van alle voorstellen, omdat onthouden niet kan, tegen te stemmen. Dan nog een vraag. Straks veranderen in één klap heel veel regeltjes op het gebied van milieu en dergelijke. We krijgen nog te zijner tijd een Omgevingsplan ofwel een omgevingsverordening voorgelegd. Ik ben toch benieuwd naar de procedure, want het wordt wel steeds uitgesteld, maar die zit er toch aan te komen. Betekent dat dan dat wij over al die honderden wijzigingen allemaal apart moeten stemmen? Dat is even een vraag. Tot slot punt 8, voorzitter, nog wat vragen en verlangens. Menstruatie-armoede. Middelbare scholen in Lichtenvoorde en Groenlo plaatsen automaten voor gratis menstruatieproducten. Twee vragen, voorzitter. Kan het college hierover in gesprek met onze middelbare scholen om een dergelijk initiatief onder de aandacht te brengen en vraag twee, past dit initiatief ook niet uitstekend in ons armoedebeleid? Dan, voorzitter, nog een vraag over, het wordt ook in de Kadernota genoemd zeg ik er voor de zekerheid maar even bij, over onze schoolgebouwen. Dadelijk na de zomer staat dit op de termijnagenda, de toekomst van onze scholen. De Partij van de Arbeid is vooral nieuwsgierig of u al iets kunt zeggen over met name de

toekomst van scholen in het buitengebied. Verder nog de vraag is een looptijd van 16 jaar voor zo'n integraal huisvestingsplan gebruikelijk? En bij dit punt wil ik toch ook wel even aanroeren de reserve die al een paar keer genoemd is, een bedrag van bijna 14 miljoen wat we uit de reserves halen. Nou, ook in onze fractie was daar best wat gesputter over te horen, zeg ik eerlijk, maar het overgrote deel van onze fractie zegt toch ja als dit voor schoolgebouwen is, is het voor de toekomst en een betere investering is nauwelijks denkbaar. Dan wil ik nog graag even het volgende meegeven, pagina 24 van de Kadernota wordt gesproken van buurtvaders en buurtmoeders. Een lid uit onze achterban en dat meld ik hier graag, hecht eraan te wijzen dat een deel van de populatie in Winterswijk zich noch vrouw, noch man voelt. Door bijvoorbeeld de toevoeging overige buurtouders en -opvoeders kan iedereen zich in dit soort teksten herkennen, ook de mensen die nog wel vader en moeder genoemd willen worden. Het is maar een suggestie. Dan op bladzijde 17 vonden wij een vrij raadselachtige opmerking, nu zijn er geloof ik 180 vragen gesteld schriftelijk. Het kan ook best zijn dat deze gesteld is, maar dat is mij even ontgaan. Daar staat namelijk dit: het maken van plannen en het nemen van besluiten vindt steeds meer plaats op basis van data, dat pakken we op regionale schaal op. Vooralsnog is hier incidenteel een bedrag mee gemoeid van 152.000 euro. Ja, wij vroegen ons toch echt af wat er nou precies met deze passage bedoeld wordt. De Partij van de Arbeid had al een beetje visioenen van algoritmes en computerbitjes die eigenstandig over mensen en zaken gaan beslissen, maar hopelijk, ook gezien de recente ervaring bij de Belastingdienst, is dat in ieder geval niet het geval. Als allerlaatste punt, een klein punt, maar wij vonden wel dat we moeten afsluiten met een mooi voorbeeld van ondernemerschap in Winterswijk, een korte vraag over een behoorlijk woekerend kwaad in ons dorp, de buurtschappen en ons buitengebied: de Japanse duizendknoop. Bent u als college ervan op de hoogte dat juist in Winterswijk het rijksbedrijf internationaal in de belangstelling staat vanwege een vriestecnologie waarmee echt korte metten met die duizendknoop kan worden gemaakt en zo ja, bent u voornemens dit bedrijf te betrekken bij de bestrijding? Voorzitter, wij hopen voor alle inwoners van onze gemeente verder dat het mondkapjesloze tijdperk voorgoed mag zijn, dat iedereen zo snel mogelijk weer kan terugkeren naar de situatie waar hij, zij, of hun zich goed bij voelt. Tot zover de bijdrage van de oudste politieke beweging in Winterswijk, de sociaaldemocraten, sinds juli 1906, dus binnenkort 115 jaar, in de gemeenteraad.

De voorzitter: We wachten de uitnodiging af. Gaan we naar de heer Wassink.

De heer Wassink: Ja, voorzitter ik heb nog wel even een vraag aan de heer Zuiderveld. De vraag hoe hij tegen de ontmanteling of verplaatsing van de Post aankijkt. Met zijn sociale hart had ik daar wel wat over verwacht in zijn bijdrage.

De heer Zuiderveld: Nou, ik pak even dat ...

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja, dank u. Ik pak even de aantekening voor de zekerheid erbij. Ja, wij zitten er toch vrij pragmatisch in, moet ik eerlijk zeggen. Het is zo, wij hebben daar ruimte over en het kan daar, dan is er een aspect van veiligheid en zoals ik iemand van onze fractie ook hoorde zeggen, als succes afhankelijk wordt van een gebouw dan is dat niet best. Succes afhankelijk van de mensen die er werken en het is natuurlijk zo dat dat niet de enige zorgmedewerkers zijn waarmee samengewerkt wordt. Nee, er bevinden zich er natuurlijk veel meer buiten de Post dan in de Post, dus wij hebben daar eigenlijk verder helemaal geen moeite mee.

De voorzitter: Meneer Wassink.

De heer Wassink: Ja, voorzitter, dat verbaast mij toch wel, juist van de PvdA, want we hebben toch ook heel duidelijk van medewerkers gehoord dat het succes van de Post is juist dat men daar bij elkaar zit en ja, we doen het juist voor de mensen die er komen. Voor de nieuwkomers, voor de zorgmijders, voor iedereen die daar naartoe gaat en dat is volgens mij juist een groep waar ik van denk daar zou de PvdA zich toch wel zorgen om maken, dat die nu voor hogere drempels komen te staan. Dus ik verbaas mij heel erg over de houding van de PvdA.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja, ik geloof niet zozeer dat de drempel van een gemeentehuis nog groter is dan van de Post. Ja, er wordt hier vanavond ook al een paar keer gezegd van het kan stigmatiserend zijn om de Post binnen te gaan. Nou, ik weet niet of dat zo is, want ik bedoel ik ben daar in het verleden ook wel voor mijn schoonmoeder naar binnen geweest, dus dat is natuurlijk flauwekul. Maar ja, wij zien het probleem niet, nee.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik had even nog voor de heer Zuiderveld afgewacht want het begon nog wel met een redelijke uitdijning, volgens mij, van wensen op het gebied van de socialistische heilstaat en ook de heer Zuiderveld, volgens mij, die wenst een ...

De heer Zuiderveld: Havanna aan de Slinge, ja.

De heer Te Gronde: Een Havanna aan de Boven-Slinge, dus de vraag die bij mij daarbij opkwam is van en hoe denkt u dat allemaal te gaan betalen dan?

De voorzitter: Meneer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja, nou, het zal u bekend zijn dat als ik naar het crisisherstelplan kijk dan is daar natuurlijk heel veel geld, met name het grootste deel van het geld is gegaan natuurlijk naar de instellingen die bepaalde kosten niet kunnen betalen, we zitten in zo'n gebouw, hè. Dus dat, goed, lijkt me dat, dat zijn collectieve voorzieningen ook. En natuurlijk naar bedrijfsleningen. Wij vinden toch, dat hebben wij wel eens eerder geuit, dat de groep gewone Winterswijkers er wel wat bekaaid afkomt in al die bedragen en nou is het natuurlijk zo je hebt de TONK-regeling, je hebt de Tozo-regeling, oké, dat zijn ook allemaal indirect gemeentelijke, maar toch eigenlijk ook rijks gelden. Wij vinden wel dat er op dit punt aandacht moet zijn en of dat altijd geld kost weet ik ook niet, dat hoor ik graag van het college wat voor suggesties er zijn, maar ik denk dat je je als gemeenschap niet kunt permitteren dat er bij wijze van spreken honderden jongeren en kinderen opgroeien, die al voor de corona met een grote kloof te maken hadden, die nu nog meer op achterstand worden gezet en ik vind dat je daar als gemeente met scholen, met jeugdwerk echt mee in overleg moet. Hoe kunnen wij dat zo oplossen dat die kloof zoveel mogelijk gedicht wordt?

De voorzitter: Meneer Te Gronde, afsluitend.

De heer Te Gronde: Ja, dus de PvdA zit niet aan lastenverzwaring voor de Winterswijkse burger te denken daarbij?

De voorzitter: Meneer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Nou, volgens mij hadden we het tijdens de commissie, toen zei u van ik wil in Winterswijk geen stoplichten en geen tunnel. Toen hebben wij gezegd en dat geldt voor dit eigenlijk ook, het is een rare vergelijking, als je geen extra geld hoeft uit te geven moet je het niet doen, maar als het wat oplost dan is die paar belastingcenten, dat maakt dan ook niet uit en dat geldt in het verkeer ook. Een extra tunnel, als het echt wat oplost, of een stoplicht als het echt wat oplost, dan moet je dat geld uitgeven, dan ben je dom als je het niet doet.

De voorzitter: Dank u wel en daarmee, ik kijk even rond, komen we aan het eind van de eerste termijn aan de kant van de raad. Ik kijk even naar de tijd, het is nu 10 voor half 10. Ik stel voor om 5 voor 10 deze vergadering te hervatten zodat het college zich kan beraden op haar eerste termijn. We schorsen voor 35 minuten en ik mag u, dat is inmiddels gemeld, melden dat er buiten frisdank op u staat te wachten en ik vraag u allemaal als u loopt om uw mondkapje weer op te doen. Ik schors voor 35 minuten.

Dames en heren, het is 5 voor 10 geweest. Ik zou graag de vergadering willen heropenen met de eerste termijn aan de kant van het college. Daarbij wil ik graag twee punten van orde vast aan u mededelen. Zo dadelijk komen eerst de wethouders aan het woord en dan zal ik de rij sluiten en daarbij wil ik u vragen om op het moment dat wethouder Schepers klaar is, dat u niet allemaal zegt u heeft niks over de Post gezegd, want dat doen we aansluitend bij het blokje over de bedrijfsvoering samen. Ik heb de heer Te Selle gevraagd om bij mijn onderdeelje van de portefeuille de leiding van deze vergadering over te nemen als plaatsvervangend voorzitter van deze gemeenteraad. Dat gezegd hebbende gaan we naar de eerste termijn van het college. Is als eerste het woord aan onze wethouder financiën, wethouder klein Gunnewiek.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, vanavond ligt de Kadernota aan u voor en ik wil u allereerst ook bedanken voor de vele complimenten die ik heb gehoord. Voor de leesbaarheid, voor de heldere keuzes en die ga ik ook doorgeven aan de organisatie. Ja, de Kadernota met als titel Investeren in de Winterswijkse samenleving en wij vinden het als college belangrijk om te blijven inzetten op de ambities uit ons coalitieakkoord, dat moge duidelijk zijn. We blijven inzetten op die plaatsen waar het zo fijn werken, wonen en recreëren is en na een hele moeilijke periode en daar heeft u al heel veel over gezegd, dat ga ik niet herhalen, gaan we nu de goede kant op en zien we de zomer zonnig tegemoet, al is het soms nog wat onwennig. Nou ja, wij hebben met u als raad ook twee avonden gesproken over wat zien we nou in Winterswijk in de samenleving waar onze ondernemers, welke problemen zien we en welke oplossingen zouden we daarvoor kunnen bedenken? En dat hebben we vanavond ook meegenomen of nou ja, als college in de Kadernota natuurlijk voorgesteld aan u, om daar met name wat incidenteel geld nog in te zetten, om de samenleving en de economie in ieder geval een goede start te geven. En heel belangrijk, ook het budget dat u vorig jaar denk ik als raad al heeft toegekend, het budget voor 100% Winterswijk waarmee we Winterswijk weer echt op de kaart gaan zetten, vooral ook bij onze Duitse gasten om ze allemaal terug te laten komen. Nou, daarnaast doet het college in de Kadernota een voorstel om een deel van onze algemene reserve in te zetten en dan met name ook voor het IHP en wij vinden dat investeren in goed onderwijs en dus ook in goede faciliteiten, waar we als gemeente ook verantwoordelijk voor zijn, dat dat een maatschappelijke investering is met heel veel rendement en gelukkig hebben we ook een financiële positie die dit mogelijk maakt. En ja, het klopt, het is een positie die is opgebouwd in het verleden, opgebouwd door en dus ook voor onze Winterswijkse inwoners, maar dat neemt natuurlijk niet weg dat we naar de toekomst toe wel degelijk uitdagingen hebben om rond te komen met onze middelen en dat is net als alle andere gemeenten in Nederland. Onzekerheden zijn er dus, neem bijvoorbeeld de herverdeling van het gemeentefonds. Vorig jaar dachten we nog met een nadeel te maken te hebben. Begin dit jaar kwam er een klein voordeel onze kant op, maar wat gaat het nieuwe kabinet doen? We weten het nog niet en dat geldt ook voor het abonnementstarief, Wmo en wat dachten jullie van de invoering van de

Omgevingswet, waarbij ook vanuit veel gemeenten via de VNG gevraagd is om bijvoorbeeld extra middelen in te zetten, maar waarvan ook de invoering, de datum, elke keer weer wordt opgeschoven. Nou ja, neem ook recent de uitspraak van de arbitragecommissie over jeugdzorg en het is voor 2022 wel duidelijk dat we er geld bij krijgen, maar de langere termijn die is nog onzeker. Dus u kunt zich voorstellen dat ook wij hopen snel een nieuw kabinet tegemoet te zien, zodat we hier ook voor de begroting echt duidelijkheid over krijgen. Het college kiest er nu heel bewust voor om geen sluitend perspectief neer te leggen, want een sluitende begroting, ook incidenteel en dat wil ik echt benadrukken, die gaan we presenteren in het najaar en vanavond en donderdagavond halen wij bij u richting op en dit stuk was ook vooral bedoeld om met u hierover goed debat te kunnen voeren en volgens mij is dat aardig gelukt vanavond. Wat gaan we wel doen, wat gaan we niet doen, wat moet er anders? En daar heeft u vanavond, verschillende fracties, toch heel wat input in gegeven. Voorzitter, ik ga me nu richten op de vragen die zijn gesteld door de verschillende fracties over mijn portefeuille en ik vat ze even samen op een aantal thema's. Allereerst natuurlijk de belastingen, het verhogen van belastingen. Laat ik dan ook even teruggrijpen naar het afwegingskader dat u vorig jaar heeft aangenomen bij de begroting en natuurlijk is het afwegingskader uitgangspunt en als wij onze begroting sluitend kunnen krijgen zonder het verhogen van lasten, dan heeft dat natuurlijk een voorkeur van het college. Maar we staan wel voor heel veel taken en die sluitende begroting die is voor ons wel heel belangrijk. Ik hoor verschillende fracties anders over verschillende vormen van wel of niet verhogen, dus ik verwacht dat daar nog wel wat moties over komen, maar ik meen wel geconcludeerd te hebben dat de hondenbelasting het in ieder geval niet gaat halen, dus die kunnen we volgens mij wel afstrepen. Voor wat betreft de toerismebelasting wil ik nog wel even aangeven wij hebben een meerjarige afspraak gehad met de sector, die is afgelopen dit jaar, dus wij gaan in gesprek met de sector. We zijn ook in gesprek met de sector en we kunnen wel degelijk kijken naar de hoogte van de toeristenbelasting en ook wat wij daar als gemeente voor doen en dan denk ik bijvoorbeeld aan de bijdrage aan 100% Winterswijk, om maar iets te noemen. Dus daar gaan we met de sector wel over in gesprek. Dan wonen, heb ik bij heel veel fracties terug gehoord en ik deel uw zorgen, dat heb ik al heel vaak aangegeven. Het woningtekort is ook een landelijk probleem, dat zien we niet alleen in Winterswijk. Nou, we hebben natuurlijk vorig jaar met u de woonvisie aangenomen en daar zijn we wel uitgegaan van die uitnodigingsplanologie, dus we nodigen mensen, inwoners, bedrijven uit om met plannen te komen en die plannen zijn er en die plannen zijn er in groten getale. En daar zijn wij heel erg druk mee en ik heb u ook al vaker aangegeven capaciteit is zeker een ding, ook iets waar we heel goed naar gekeken hebben. Wat las ik van de week? Ook bij de provincie stukt de capaciteit en het is gewoon lastig om een blik met bijvoorbeeld RO'ers, Ruimtelijke Ontwikkeling, open te trekken, want die mensen zijn er niet, maar als je ze wel hebt kom je mensen tekort op andere disciplines. Denk aan een ecooloog die meekijkt in een plan in het buitengebied of een econoom die meekijkt naar de toeristische sector. Dus het is niet zo eenvoudig om dat op te lossen, maar we werken daar heel hard aan. Ik hoorde een nieuwe woonwijk. Nou, ik hoop dat die eraan komt. Het college hoopt binnenkort ook een besluit te nemen, in ieder geval over De Rikker, dat vordert. Ik hoor u praten over tiny houses, Uuthuuskjes, nieuwe woonvormen. Ook daarover zijn we in gesprek en er zijn ook gewoon initiatiefnemers uit de markt die dat soort zaken willen oppakken. Het is heel goed mogelijk dat we één van onze grondposities ook daar gaan inzetten, dus daar zijn we mee aan de slag. Ik hoor ook er gaan misschien ook ...

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Wat mooi dat u daarmee aan de slag gaat met Uuthuuskjes, maar hoe staat tegenover onze vraag om dat ook particulieren of ja, jongeren op eigen erven, Uuthuuskjes zouden creëren in een schoppe of in een bijgebouw, want dat biedt ook kansen om te kijken hoever we daar met de regelgeving tot eenvoudige huisvesting kunnen gaan, betaalbaar.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Nou, volgens mij maakt de Omgevingsvisie Buitengebied dat soort woonvormen zeker mogelijk. U zegt mooi dat u aan de slag gaat met de Uuthuuskes. Uuthuuskes is echt een vorm van Achterhoekse woningcorporatie. Heel interessant project ook, hè. Gemeente Aalten heeft dat onlangs uitgevoerd, kijken mee als Thematafel Vastgoed en Wonen en of het dan inderdaad de Uuthuuskes wordt als Achterhoekse woningcorporatie of er is een andere investeerder of ontwikkelaar, maar met de vormen gaan we in ieder geval aan de slag. In het buitengebied kan dus veel en ik vind dat we daar zeker naar moeten kijken, want we hebben allemaal gezegd volgens mij niet meer stenen in het buitengebied, maar wel mooier en als je inderdaad tijdelijke woning op een erf mogelijk kunt maken voor bijvoorbeeld een periode van 15 jaar, omdat mensen bij hun ouders op het erf willen wonen en de ouderlijke woning gaan betrekken op het moment dat de ouders het erf verlaten, ik noem maar een voorbeeld, dan is dat volgens mij een hele mooie oplossing. Ook daar zijn ideeën over en daar doet de Achterhoekse woningcorporatie bijvoorbeeld in mee. Dus zo'n Uuthuuske inderdaad, solitair op zo'n erf, dat zijn ontwikkelingen die nu spelen. Dus we zijn heel actief op het gebied van wonen, maar als ik dan zaken hoor als een huisvestingsverordening of een woonplicht, dan moet u zich wel realiseren dat ook daar heel veel tijd in gaat zitten en die mensen die die tijd vrij moeten maken die stoppen hun tijd nu in concrete plannen en daar ben ik dan, daar is het college een voorstander van. Volgens mij heb ik genoeg gezegd over het wonen. Ja, stikstof.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, een paar vraagjes van ons die heb ik niet terug gehoord, over het inzetten van onze grondpositie. Ik heb bijvoorbeeld de Narcisstraat genoemd, dat is ooit natuurlijk aangekocht door de gemeente om voor woningbouw te gaan dienen. Toen in de vorige crisis is dat afgeschaald, toen was er geen behoefte aan woningbouw door de contingenten en door de weinige vraag en is het eigenlijk toch weer richting industrie bestemd. Nu komt die vraag toch wel weer voor woningbouw. Zou u daarover na willen denken om zo'n terrein juist voor sociale woningbouw geschikt te maken? En daarbij nog mijn vraag die ik stelde over bijvoorbeeld een Werkplein wat leegkomt, bijna 4000 vierkante meter, waar ook al allemaal appartementen omheen zitten. Zou u met De Woonplaats willen gaan kijken om dat ook te herinvullen als woningen?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, dank u wel, voorzitter, dan ging ik daar misschien net te snel overheen, want ik gaf u inderdaad aan dat we kijken naar tiny houses of Uuthuuskes en dat we inderdaad misschien wel bereid zijn om daar zo'n locatie in eigendom voor in te zetten. Met De Woonplaats zijn we natuurlijk in gesprek over met name de transformatie, maar ook over misschien wel een klein stukje uitbreiding van het aantal huurwoningen, omdat wij nu eenmaal ook de ambitie hebben om te groeien in het aantal inwoners, is het misschien ook wel logisch dat het aantal sociale huurwoningen wat mee daar groeit. Eén van de gedachtes en dat heb ik u wel eens vaker verteld, is bijvoorbeeld op het moment dat je ergens gaat nieuwbouwen met de bedoeling om een oude locatie te slopen, dan kun je er natuurlijk best over nadenken of je die oude locatie toch wat langer laat staan om te kijken hoe dat werkt met spoedzoekers en dat is wat we hebben afgesproken met De Woonplaats, dat we dat in een soort pilot willen gaan doen. Dus met De Woonplaats zijn we ook goed in gesprek en ik hoop echt na de zomer, we hadden natuurlijk een fietstocht met u gepland, u wilt dat in oktober, nadat ze u ook helemaal gaan bijpraten over hoever het is met die transformatieplannen. Stikstof, ...

De heer Te Gronde: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over hoe het college kijkt of aankijkt tegen een iets actievere grondpolitiek, daar heb ik hen nog niet over gehoord, maar ik zou dat op zich wel fijn vinden om te horen, omdat ik met name bedoelde voor zeg maar de binnenstedelijke, binnen de kern. Wat ons betreft nieuwe uitleglocatie, het zou echt door een ontwikkelaar gedaan kunnen worden, maar juist die plukjes zo her en der in het dorp die nu nog of leeg of braak of oude gebouwen staan, zeg maar, daar iets meer sturend in kunnen zijn om daar zelf dus de ontwikkeling vol op te pakken.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Dank u, voorzitter. Ja, daar kijken we ook zeker naar. De basis is natuurlijk wel de Woonvisie die is vastgesteld en die uitnodigingsplanologie, maar we hebben ook gezegd waar we zelf nog wat kunnen ontwikkelen willen we dat zeker doen. We merken bijvoorbeeld heel veel vraag naar vrije kavels. Eelink is uitverkocht, er komt nog weer een stukje uitbreiding aan, maar je kunt ook op andere plekken in het dorp, binnen de kern, denken natuurlijk. Straks komen er misschien wel scholen vrij, wat ga je met die locaties doen? Dus daar zie ik als gemeente zeker een rol voor ons weggelegd, maar dat moeten we nog nader uitwerken. Stikstof, ga ik even naar het buitengebied ook. Ik hoorde mevrouw Ten Dolle ook zeggen dat daar wat weinig aandacht voor was, meneer Van Beek ook. Nou, misschien is dat inderdaad waar dat dat niet voldoende in de Kadernota opgeschreven staat in woorden, maar ik kan u verzekeren, wij zijn knetterdruk met stikstof en wij doen heel veel in het buitengebied van Winterswijk. Dan denk ik onder andere concreet aan Omgevingsvisie Buitengebied, waar allerlei plannen nu lopen en langzamerhand ook tot uitvoering gaan komen. Denk ook aan de erfgesprekken die onlangs zijn begonnen, waar we in ieder geval onlangs nog als Winterswijk in ieder geval de meeste animo hadden en waar ik me na de zomer een keer over laat bijpraten. U vroeg ook die 50.000 euro, wat is dat dan? Is dat niet een beetje karig? Wij zijn vanuit WCL natuurlijk gewend dat als we een project doen dat daar altijd cofinanciering bijzit en dat er soms een multiplier van wel twee, drie of vier keer op zit en wij denken aan een project dat innovatie in de landbouw moet opleveren, maar dat hebben we nog niet uitgewerkt, dus als u daar suggesties voor heeft neem ik die zeker mee. En ik heb u al vaker aangegeven, we praten ook met provincie, want als het echt gaat over stikstof, wij maken de regels niet lokaal, maar wij moeten er wel voor zorgen dat partijen ook met elkaar in gesprek gaan, dat mensen probleem eigenaar zijn, dat je met elkaar aan de slag gaat van goh hoe zien wij ons buitengebied dan, wat is de toekomst van het buitengebied, maar daar horen natuurlijk ook vraagstukken als wonen en werken, recreëren bij. Hoe gaan we dat met elkaar invullen, want dat niet alles kan dat mag iedereen duidelijk zijn. Dat doen we ook samen met de provincie en daar hoop ik u ook binnenkort wat concreter over te kunnen bijpraten.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: De erfgesprekken of met de ondernemers, ik hoor ook dat de echte ondernemers breed aangeschreven zijn daarover, dus dat het niet alleen agrariërs zijn, dus dat is prima, maar wij horen ook wel dat natuurlijk niet alle ondernemers gereageerd hebben, ondanks dat er wel veel gereageerd hebben, maar we horen dat die consultant niet actief de boer op mag gaan om toch nog andere agrariërs of ondernemers die zich niet aangemeld hebben zelf te benaderen of ze toch het

gesprek willen. De provincie wil dat niet, dat schijnt met overheidssteun te maken te hebben. Weet u of dat echt de gangbare manier van werken is of dat ook anders kan, want dan zouden nog meer mensen bereikt kunnen worden met dit project en dat is jammer dat we die kans nu laten liggen.

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Nou, ik denk niet dat wij kansen laten liggen, want wij schrijven gewoon alle adressen aan in het buitengebied. Dus iedereen krijgt zo'n brief en iedereen kan deelnemen aan zo'n gesprek, maar wat de boer niet kent, is ons spreekwoord volgens mij en we zijn echt net begonnen. Dus ik denk dat het zich ook door moet praten, dat mensen een fijn gesprek hebben gehad, dat ze misschien oplossingen hebben gekregen. Een voucher voor een vervolgesprek en dat daarna iemand denkt hé dat is misschien toch ook wel wat voor mij. Dus misschien moeten we dat gewoon gaan herhalen. Op dit moment doet Winterswijk het ten opzichte van de andere gemeentes qua response beter, dus dat vind ik positief, maar het is echt net begonnen en daarom heb ik ook gezegd ik laat me na de zomer door de organisatie bijpraten en met die organisatie bedoel ik de organisatie die dat regelt, zodat ik daar wat meer inzicht krijg en dan kunnen we ook kijken of we daar meer op moeten inzetten. Maar voor nu is het net begonnen en wacht ik dat even rustig af.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Meneer Van Beek en ...

De heer Van Beek: Het zou mooi wezen als daar iets meer ruimte kwam. Natuurlijk ook in die gesprekken komt wel eens naar voren van nou, die of die, of ja, het zijn vaak toch wel kwetsbare mensen of mensen die zeg maar in de penarie zitten, die zich misschien juist niet durven te melden ook. En dat daar toch iets actiever naartoe gegaan kan worden zonder dat ze zich melden. Natuurlijk blijft het vrijblijvend voor die ondernemer of die mee wil doen, maar als de vraag soms eventjes face to face komt dan durft hij misschien eerder mee te doen dan dat het via een brief gaat, dus het zou mooi zijn als daar iets meer ruimte voor kwam.

De voorzitter: Volgens mij heeft de wethouder toegezegd dat ze naar u toe komt, dus volgens mij kan de wethouder doorgaan met haar verhaal.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, volgens mij heb ik nog een paar wat kleinere vragen even kijken, recreatie. Onder andere het CDA vroeg daarnaar, het onderzoek Vitale parken. Nou, dat komt eind, of eind, dat komt dit najaar naar u toe. U vraagt ook bijvoorbeeld, meneer Van Beek, naar permanente bewoning. Ik denk wel dat u zich moet realiseren dat als we permanente bewoning gaan toestaan op parken, dat dat de prijs heel erg opdrijft en dan vraag ik me af of de doelgroep die u noemt dan nog baat heeft om hier normale woningen van te maken. Alleen de discussie die gaan we echt voeren aan de hand van dat onderzoek. Het college komt met een voorstel naar u toe en dan kunt u daar als raad ook uw standpunt over innemen.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Ik vraag het eigenlijk juist in combinatie met dat er iets terug gedaan wordt voor de verhuur. Ik vraag niet eigenlijk om klakkeloos huisjesmelkerij op die parken toe te staan, want dan vliegen de prijzen omhoog, maar voor degenen die dan willen verhuren, of permanent bewonen, dat daar echt een deel ten goede komt aan die parken. Dus dat we ook een upgrading van die parken gaan

krijgen, want ook daar moet natuurlijk veel gebeuren op die parken. Dat is op sommige parken een rommeltje, dus daar moet echt wel een win-winsituatie zijn dan. Anders zouden wij dat ook niet willen.

De voorzitter: De heer Wassink heeft een interruptie.

De heer Wassink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de vraag die ik eigenlijk had gesteld ging erom van u zegt wel het onderzoek komt naar de raad toe, dat is op zich natuurlijk mooi, maar u besluit eigenlijk al, op voorhand geeft u aan dat u er niet mee doorgaat en onze vraag was, onze oproep, laat het nou eerst naar ons als raad komen zodat wij ons erover kunnen buigen en dat we pas daarna besluiten of we daar nou wel of geen vervolg aan geven. U doet dat al op voorhand, dus de vraag aan u: bent u bereid om de bespreking in de raad af te wachten?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, natuurlijk wacht ik de bespreking in de raad af. Het college heeft wel gezegd van we moeten kiezen en dit is zo'n keuze die wij aan u voorleggen in de Kadernota en het is op dit moment omdat wij ook niet weten wat er uit de discussie van de raad gaat komen, gaan alle vakantieparken permanent bewoning toestaan of gaan we dat op geen enkele, gaan we dat op één? Wij kunnen nu totaal niet inschatten wat de financiële consequenties daarvan zijn. Ik hoor meneer Van Beek zeggen het is een rommeltje, dat vind ik ook nog wel een beetje ver gaan, maar ik denk dat het er wel over gaat mensen hebben ooit een recreatiewoning gekocht en zijn ook wel zelf verantwoordelijk voor hun bezit. Als wij als gemeente maarzo de middelen beschikbaar stellen en permanente bewoning gaan mogelijk maken, dan vraag ik me wel af waar is die eigen verantwoordelijkheid van die bezitters en dat is iets wat we heel goed met u moeten bespreken, want er zijn gewoon financiële consequenties, ga je dit doen. Even los van wat de wens is van de raad, want die discussie die gaan we van het najaar met u voeren.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, daar zit bij mij ook het punt achter. Kijk, wij laten onderzoek uitvoeren en dat is natuurlijk goed en dat kost ook geld, dus laten we nou ook serieus eerst samen naar de resultaten kijken voordat we vervolgstappen, vervolgbesluiten, nemen. Dat zit er ook achter.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, de discussie gaan we doen aan de hand van de nota natuurlijk, het voorstel dat naar u toe komt en op dit moment ligt het onderzoek ter inzage ook bij de verschillende verenigingen en die dienen daar ook hun reacties op in. Die verwerken we en dan komen we naar u toe.

De voorzitter: Wethouder gaat door.

Mevrouw klein Gunnewiek: Even kijken, dan had ik nog een vraag over de kleiput, u vraagt of we daar onderzoek gaan doen om maar alles eruit te halen omdat dat misschien wel goedkoper is. Nee, dat gaan we niet doen. Natuurdoelstelling is altijd de doelstelling geweest in de kleiput, daar hoort die verontdieping bij, ook onderdeel van de glooiende oevers. Dus nee, we gaan niet de grond die al toegepast is eruit halen. Het onderzoek dat nu in het vervolg gedaan wordt en daar beginnen ze binnenkort weer mee, dat gaat echt over hoe dekken we het netjes af en hoe kunnen we het project netjes afronden, waarbij die natuurdoelstelling voorop staat en niet de financiële consequentie. En tot

slot nog een vraag van de PvdA over duizendknoop. Ja, dat bedrijf is ons bekend en daar gaan we ook zeker mee in gesprek. En volgens mij heb ik dan de vragen gehad, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we over naar wethouder Tannemaat.

De heer Tannemaat: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank aan alle partijen voor hun inbreng. Ik heb een paar vragen gehoord, ik ga eerst even naar het CDA. U bent blij met het initiatief van de verkeersmaatregelen die we nemen bij de Waliënseweg, de Waliënse school. Uw concrete vraag is de verlichting, daar gaan we natuurlijk naar kijken en als de verlichting daar onvoldoende is dan gaan we die daar realiseren, dat is uiteraard een onderdeel van de veiligheid. We hebben een paar opmerkingen over het Cultuurkwartier gehoord. Zoals u morgen, denk ik, in de krant zult zien, maar ook op de site hebben wij gepland, even kijken, 8, 9 juli de Winterswijkse bekende charrettes. Ik zou het leuk vinden als u daar even een kijkje neemt, daar gaan straks allerlei mensen uit de buurt en betrokkenen aan de slag om te kijken of ze een input daar kunnen leveren.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Een vraagje over die charrettes, want ik had dat bericht gezien. Ik heb Winterswijkers gesproken die hebben gebeld voor een afspraak. Die tijdstippen van die charrettes dat is eigenlijk voor een gewone burger, die zijn drie of vier dagen kwijt overdag, gewoon hele dagen, dan moeten ze snipperen om bij die charrettes te horen, dus eigenlijk stuurt die charrettes aan op een beperkt groepje wat echt heel Cultuurkwartier-minded is en voor de doorsnee burger is dat niet te doen om aan die charrettes mee te doen. Dus zou u willen kijken we die charrettes in de avonduren kunnen organiseren? Dat er gewoon meer doorsnee burgers aanwezig kunnen zijn bij die charrettes, want het gaat alle Winterswijkers aan en niet alleen het clubje wat echt rond het Cultuurkwartier zit.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Het gaat alle Winterswijkers aan, maar iedere Winterswijker zal toch zijn prioriteit moeten stellen en daar zijn ook professionals daar aan het werk en ik kan niet beloven dat dat allemaal op de avonduren kan. Dus mensen zullen dan toch een keuze moeten maken of een afvaardiging moeten doen, want het is wel een onderdeel van de besluitvorming straks. Dus ze zijn nu gepland en ik kan het nu niet veranderen. Ik kan denk ik wel, volgens mij gaat het nog wel één avond wat langer door. Daarnaast en dat is misschien voor u ook interessant, is er 16 december voor de raad en de commissie een infoavond ingepland waarin wij die stand van zaken die we dan ook opgehaald hebben bij charrettes met u delen en waar u dus ook over kunt meediscussiëren en meepraten. En tot slot, misschien, dan ben ik ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik had toch nog wel even een vraag over die charrettes, want ik las dat ook en ik vroeg mij ook een beetje even af hoe die insteek zit. Ik las ook dat nu mensen kunnen meedenken over hoe dat nieuwe gebouw eruit moet gaan zien en hoe de invulling moet zijn van het nieuwe cultuurgebouw. Ik weet de exacte bewoordingen niet meer hoe die er staan, maar dat was in ieder geval een beetje de strekking van het verhaal en ik meen toch begrepen te hebben dat eigenlijk alles nog openlag en dus ik vraag mij af hoe open is die insteek van die charrettes nog wel?

Ja, als we allemaal dat gebouw gaan invullen, dan komt er een gebouw, maar ik had begrepen dat het open lag dat er ook andere opties op tafel lagen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: De bedoeling is dat daar mensen gaan praten die daar dus of bij wonen of daar misschien wel lesgeven of die misschien daar een warm gevoel bij krijgen. Wat hun insteek is dat er uit zou kunnen zien en je zult muziek- en cultuuronderwijs wel in een gebouw moeten doen, je kunt het niet in de open lucht doen. Dus daar zal wel iets moeten komen en dat is de insteek, maar er wordt dus geen beslissing genomen op die avond, er wordt gewoon en dit is ook een beetje een oud Winterswijkse gebruik, er wordt door een hele brede laag mensen die er interesse in hebben, die kunnen daar hun creativiteit kwijt. Ja, dat kan heel ver gaan. Er kunnen ook mensen naartoe gaan die zeggen van hé ik heb een grote voorkeur om het oude gebouw te handhaven, dus er zit geen enkele, laat ik het zo zeggen, dwingende lijn in.

De voorzitter: Meneer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Ja, nou, dat klinkt al beter, of in die zin, wat opener, laat ik het zo zeggen, maar nog even de vraag: kunt u ook niet een groep gewoon de opdracht geven om daar eens creatief over na te denken? Naar andere mogelijkheden dan alleen een nieuw gebouw daar ter plekke neerzetten. Dus ook om eens creatief te kijken naar bestaande gebouwen in Winterswijk. Ik kan me voorstellen dat er ook een heel leuke opdracht is voor een charrette.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Ja, dat mag u daar ook inbrengen, dat mag iedereen daar inbrengen. Daar zit geen enkele rem of vraag die niet gesteld mag worden, dus we zullen daar echt, er zijn diverse groepjes, mensen kunnen daar gewoon hun inbreng doen. Dus daar is geen enkele rem of geen enkele dwingende maatregel die daar genomen gaat worden. Dus mensen kunnen daar zelf met elkaar om de tafel en 16 december, zoals ik heb gezegd, is er een infoavond voor de raad en ook daar kunt u uw inbreng doen. Om tot slot nog even te reageren op het feit dat ik dus streef en dat hebben we als college ook afgesproken met elkaar om in december met u naar de raad te komen. Dan kunt u daarover oordelen over de plannen.

De voorzitter: Meneer Wassink voor de laatste keer...

De heer Wassink: Ja, laatste keer, want ik heb het idee dat de wethouder me niet helemaal goed begreep. Mij ging het om u geeft een opdracht mee om zo'n nieuw gebouw mee aan de slag te gaan nou, prima, dat kan ik me voorstellen als een optie, maar u geeft niet een opdracht mee om ook eens alternatief te gaan kijken. U zegt ja daar kunnen mensen mee komen, maar u zou het ook proactief als opdracht mee kunnen geven, omdat u in de voorfase heeft gezegd nou we gaan er ook naar kijken, naar alternatieven. Dus dat was mijn vraag eigenlijk.

De heer Tannemaat: Kijk, we hebben het...

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Excuses. We hebben het over het Cultuurkwartier, hè. Dus dat is een 10.000 vierkante meter, het is een vrij groot oppervlak. We praten daar niet alleen over een cultuurgebouw, we praten daar over diverse woningen, echt een groot aantal woningen. We praten daar over een

ontwikkeling aan de kant van de Roelvinkstraat, dus het is een heel breed project. Er zullen ook mensen bij zitten die over heel andere zaken willen praten dan alleen over het Cultuurkwartier. Daar kunnen ook mensen komen die zeggen goh ik heb een waanzinnig goed idee om de oude Boogie Woogie opnieuw duurzaam te maken, dus nee, ik zie dat anders. Het is geen dwingend opgelegd iets. Er wordt gewoon gekeken wat kunnen we daar op die plek doen. Er zullen ook ondernemers zijn die zeggen van hé wij vinden het heel belangrijk dat er een invulling komt op deze plek, omdat het een belangrijke magneet kan zijn voor ons centrum op die plek. Dus het is, er wordt niet gestuurd, iedereen kan daar zijn zegje doen.

De voorzitter: Dank u wel, wil ik graag de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik hoorde de heer Tannemaat zeggen van iedereen kan in de charrettes zijn ideeën daar neerleggen, er zit geen rem op de creativiteit. Nou zijn we met Explorius gestopt omdat dat ook financieel zeg maar niet uit kon en wordt er wel aan verwachtingenmanagement gedaan, in de zin van we hebben ook wel een idee van het moet in ieder geval niet duurder worden dan wat Explorius had. Sterker nog, volgens mij hebben we ook wel aangegeven van het zou eigenlijk wat goedkoper moeten worden, omdat het anders gewoon niet uit kan. Dus krijgen mensen in de charrettes ook wel een eerlijk beeld van, iedereen kan het natuurlijk zo gek maken als die zelf wil, maar als het uiteindelijk financieel niet haalbaar is, dan hebben we alle mensen gek gemaakt, iedereen fantastische plannen en vervolgens is het ja, sorry, kan niet, want het is te duur. Hoe realistisch gaan we die charrettes in met z'n allen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Ja, weet u, kijk. Kijk alleen maar naar de raad. De één vindt een adequaat muziek- en cultuuronderwijs, kijkt daar heel anders tegenaan dan de andere partij. Dus ook op dat gebied zullen we natuurlijk op die avond met elkaar gesproken worden. En, weet u, ik zou echt zeggen laat deze avond, kijk, het is niet zo dat er 100 man kan komen, dus u moet u wel aanmelden, hè. Raadsleden kunnen natuurlijk meekijken, die worden eigenlijk niet geacht om hun mening te geven, omdat ze dan later hun eigen plannen moeten goedkeuren, maar ik denk dat het een heel mooi proces kan zijn en volgens mij de oudere raadsleden kunnen zich daar ook wel in herkennen, want we hebben tot nu toe vaker deze charrettes gehad en daar komen hele leuke, echt af en toe hele aparte dingen tot stand waar niemand aan denkt. Dus natuurlijk moet het voor een deel realistisch zijn, aan de andere kant mag je daar ook je dromen presenteren en dan heb ik het niet over het college, maar over de mensen die er aan het werk zijn. Uiteindelijk bent u de baas, hè. U bent de raad, dus 16 september hebben we een soort forumavond waar u echt uw inbreng kunt doen en als het in de raad komt, u bent de raad, daar bent u ook de baas. Dus ik zou mij niet te veel zorgen maken dat u geen invloed of geen sturing kunt geven op dit proces.

De voorzitter: De heer Te Gronde dan, afsluitend.

De heer Te Gronde: Ja, nee, voorzitter, ik wil zeker niet sturing geven op het proces in de zin van dat je de richting al aan de voorkant bepaalt, maar we hebben natuurlijk wel afscheid genomen van Explorius omdat het gewoon niet uit kon, zeg maar. Daardoor hebben we gezegd we gaan het anders doen, we gaan het zelf doen, want één van de kaders daarbij was toch van we kunnen dat wellicht goedkoper. En u heeft ook wel gezegd het gaat sowieso geld kosten, ik bedoel dat is volgens mij de discussie ook niet, alleen het gaat er natuurlijk wel om van ja je kunt fantastische plannen hebben met z'n allen, maar als het dan alsnog onbetaalbaar wordt, ja, dan heb je mensen misschien wel de welbekende worst voorgehouden en is uiteindelijk nog niet iedereen tevreden.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Nee, maar dat is natuurlijk duidelijk. Kijk, laat ook duidelijk zijn, de mensen die daar aan het werk zijn, die daar hun ideeën neerleggen, die hoeven niet te betalen. Daar moet u als raad budget voor vrijmaken en natuurlijk zal die avond ook gesproken worden dat we natuurlijk wel binnen bepaalde kaders moeten werken, want anders is het natuurlijk, er komt geen gebouw met gouden kranen, dat is niet onze insteek. Er komt gewoon een idee daar, als we geluk hebben, waar we gewoon mee verder kunnen.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Ja, voorzitter, dan toch nog even een vraagje over die kaders inderdaad. Na vragen naar aanleiding van de Kadernota bleek dat u uitgaat van een investering van 6,5 miljoen. Is dat dan uw kader ongeveer?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Nee, maar het is ook een Kadernota, dus we hebben nu gezegd we nemen dit mee, maar laten we wel zijn, u bepaalt het kader straks. Dit is ook geen begroting, dit is de Kadernota. Dus we hebben nu gezegd van we gaan hiervan uit, maar u bent diegene die straks uiteindelijk het kader bepaalt.

De voorzitter: De heer Wassink en dan de heer Voogt.

De heer Wassink: Maar u gaat in ieder geval uit van 6,5 miljoen, dat begrijp ik dan wel in ieder geval uit de Kadernota.

De heer Tannemaat: We hebben wel wat opgenomen om ook een beetje richting te geven, want zoals u wel weet, ik bedoel het is een beetje flauw, maar voor niks gaat de zon op. Dus we zullen wel ergens over moeten praten. Ook als u bij wijze van spreken ergens anders zou willen, ook dan zijn er kosten, maar ook dan zullen we ook met het Cultuurkwartier moeten, in ieder geval met die plek daar. Ik bedoel, we kunnen die plek denk ik niet zou laten als die er nu ligt, ook al heeft u heel andere plannen over waar u de cultuur wil huisvesten.

De voorzitter: Gaan we naar de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u, voorzitter. Ja, die 6,5 miljoen, dat is dus waar die 210.000 jaarlijkse lasten, die kapitaalslasten, voor zijn geraamd? Klopt dat?

De heer Tannemaat: Ja. Ja.

De heer Voogt: En dan was onze vraag: wat is nou aan onrendabele top ongeveer voorzien? Gaat het dan bijvoorbeeld om sociale woningbouw die anders niet, bij wijze van spreken, voor een betaalbare huur gebouwd kan worden of gaat het om het aanleggen van parkeerplaatsen, daar wordt verder niet op ingegaan trouwens, of gaat het om een mooie concertzaal, wat zijn de ideeën achter die onrendabele top? Waarvoor wordt die aangewend?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Ja, weet u, hoe meer u van mij verwacht dat ik antwoord geef op vragen die ik zelf nog niet weet. We hebben juist gekozen, we zitten namelijk met een postzegel van 10.000 vierkante meter en daar staan wat gebouwen op die zullen weg moeten. We hebben samen bedacht om daar iets moois te realiseren. Wij denken, het college denkt dat je daar heel goed het cultuur- en muziekonderwijs in Winterswijk en vergeet niet de bibliotheek en de Wuh kunt huisvesten. Daarbij, en die vinden dat zelf ook een mooi plan, laat ik dat vooropstellen, die zijn daar enthousiast over. Die zullen ook aanschuiven bij deze charrettes, dat vinden ze leuk om daarover na te denken en we hebben natuurlijk ooit wel eens een keer gezegd, ten tijde van Explorius, we willen groen en we willen ook voldoende parkeren. Dus bepaalde kaders hebben wij als raad al lang gesteld en we zullen toch dat gebied daar op die plek, al is het alleen maar voor ons centrum, een opknappbeurt moeten geven en voor de rest loop ik daar liever niet op vooruit. We gaan gewoon die charrettes doen, we gaan daarna een infoavond houden en we komen met een voorstel naar u terug in december. En dan bent u aan zet.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Volgens mij kunt u doorgaan met uw verhaal.

De heer Tannemaat: Ja? Dan heb ik nog iets gehoord van Winterswijk's Belang. U vroeg namelijk, u was blij met de steun die wij gegeven hebben via de leningen aan ondernemers in Winterswijk en laat ik vanaf deze plek namens het college ook het drietal vast hartelijk danken voor hun enorme inzet. Het is wat dat betreft heel goed verlopen, het is een kwestie van bellen en vaak dezelfde dag was er nog gelegenheid om het gesprek aan te gaan en dat is als heel erg prettig ervaren door alle mensen, door alle bedrijven die leningen hebben aangevraagd. Het is nu zo dat, ... Even, wacht even, staan aan de andere kant ... Het is nu zo dat het raadsbesluit ervan uitgaat dat 1 juli de einddatum is. Ik kan u even wat cijfers geven, die heb ik net even opgevraagd. De tussenstand is dat er 41 leningen zijn aangevraagd, waarvan er 35 zijn gehonoreerd en dan praten we over 550.000 euro. Daar zit zelfs nog een lening bij, een aanvraag, die vandaag is afgehandeld en ik merk een beetje dat u zegt van goh zou die aanvraag niet wat verder kunnen doorlopen? Persoonlijk kan ik me die vraag goed voorstellen, maar u zult daarvoor eigenlijk donderdag een motie voor moeten indienen. Met het oog op het feit dat ik vandaag dus gehoord heb dat er vandaag nog een aanvraag binnengekomen is, zou ik me heel goed kunnen voorstellen dat we die termijn wat verlengen, maar dat ligt aan u in de motie. Er is dus nog wat dat betreft, de raad heeft destijds nog weer een half miljoen ter beschikking gesteld. Daarvan is nu dus 50.000 euro op. Dus er zit nog 4,5 ton in die pot voor eventuele verstrekking van leningen. Dus u kunt daar zelf mee komen als u dat wilt. En verder heb ik geen vragen gehoord. Ja sorry, één vraag van de PvdA over de Omgevingswet. Dat is natuurlijk een enorme kluit. Waar het op neerkomt, daar komt waarschijnlijk een generieke oplossing vanuit het land, vanuit VNG of wat dan ook. Dat hoeven we zelf niet te bedenken.

De voorzitter: Dank uw wel. Gaan we naar wethouder Frings.

De heer Frings: Dank u wel, voorzitter. Ik heb de vragen gerubriceerd onder een aantal thema's. Een tweetal met betrekking tot de Greversweg. Ik wil even een misverstand ophelderen. De tunnel aan de Greversweg gaat niet per definitie twee miljoen kosten. In de collegenota staat dat wij starten met een projectuitgangspunt van tussen de 1,2 en 1,9 die steeds verder wordt ingekaderd naarmate het project concreter wordt. Bestuurlijk is het uitgangspunt drie ton. Meer zal Winterswijk niet bijdragen. En het is uiteindelijk de gemeenteraad die in het najaar, als het projectvoorstel op uw tafel ligt, beoordeelt of dat past binnen de drie ton ja of nee. En dan neemt u het finale besluit voor de aanleg van de tunnel, niemand anders kan dat doen. Dus is het financiële kader wat mij betreft ook leidend.

De voorzitter: Wethouder, sorry niet de wethouder, de heer Te Gronde eerst en dan de heer Wassink. Een oude groef.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, even een formele vraag, want u zegt van, dat u terugkomt naar de raad met het voorstel. Maar als het past binnen het besluit zoals de raad hem al genomen heeft, dan hoeft het toch niet terug naar de raad, als het binnen het budget blijft?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Frings: Ja, volgens mij is er afgesproken dat de raad een finaal besluit neemt over realisatie. Als het binnen het budget past, zal ik dat in ieder geval melden. Dan hoeft u geen besluit te nemen. Ik ga daar wel vanuit.

De voorzitter: De heer Wassink heeft ook een interruptie.

De heer Wassink: Ik zat met dezelfde vraag voorzitter, dus...

De voorzitter: Oké. En ondertussen is de griffier even aan het kijken, volgens mij. Daar komt zo nog bericht over. Wethouder, ga door.

De heer Frings: Ja, een tweede cluster vragen hebben betrekking op de energie. D66 stelt, het Energiefonds is moeilijk toegankelijk voor mensen met een kleine beurs en is ingewikkeld aanvragen. Dat klopt. Dat betekent dat wij ook in het najaar starten met een ontzorgcampagne, waarbij we zowel de maatregelen kant als de financiële kant in één aanpak met woningeigenaren gaan doornemen. En dat betekent dat we in feite het toegankelijker maken voor mensen ook met een kleine beurs.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja, ik had nog één aanvullende vraag. Wordt er nu ook gekeken hoe er wordt omgegaan met het aanvragen van de notariële akte? Op dit moment is het zo dat als je niet een modaal inkomen hebt of een meer dan modaal inkomen, dat je een notariële akte moest vastleggen als je dus die energielening wil aangaan of duurzaamheidslening, sorry. En dat is best wel een grote drempel, met name voor mensen met een kleine beurs schrikt zo'n notariële akte enorm af en het kost ook nog eens de notariskosten. Is dat ook nog een mogelijkheid dat het college daar nog eens kritisch naar kijkt?

De heer Frings: Ja, als we zeggen dat een ontzorgaanpak vooropstaat, dan kijken we ook daarnaar. Een tweede onderdeel van het energieblokje betreft de laadpalendiscussie in de openbare ruimte. Even voor het goede begrip. In september komt de nota uit het college en die staat volgens mij gepland in oktober op uw raad en dan kunt u een besluit nemen hoe de laadpaleninfrastructuur eruit moet zien. Daar zit wel een interessante keuzevariant in, want de vraag is, gaan wij straks in regioverband een aanbesteding doen voor één concessiehouder of maken we het mogelijk dat meerdere partijen laadpalen kunnen plaatsen. En dat is misschien bijna een principiële vraag, die in oktober op uw bordje ligt. Een derde punt met betrekking tot de energie, betreft de vraag van de PvdA rondom de waterstof. In mei heeft het college een nota naar u toegestuurd ter informatie, dat een tankstation op waterstof niet haalbaar is. Omdat er geen commerciële partij in geïnteresseerd is, zowel de exploitant van het zonnepark, die dat mogelijk zou gaan leveren, als ook de bedrijven die met waterstof zouden willen gaan rijden, zien er financieel geen been in. Dat wil niet zeggen dat wel helemaal niets aan waterstof doen, want we willen wel kijken of in de verbouwing van het raadhuis het mogelijk is om met een waterstofketel te gaan werken.

De heer Van Beek: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Heeft u daar ook contact over gehad met Arriva, want volgens mij is er nu in Groenlo bij Arriva wel een waterstoftankstation gepland, terwijl we eigenlijk natuurlijk misschien op het spooreplacement voor de bussen en voor de treinen, want ook Arriva rijdt in den lande ook met treinen op waterstof. En er wordt goed mee geëxperimenteerd. Had een hele mooie kans geweest om onze diesellijn op waterstof over te laten schakelen. Heeft u met die vervoerders contact gehad daarover, over die mogelijkheden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Frings: Volgens mij was de vraag of we een tankstation gingen exploiteren met vervoerders in de vrachtwagen business. De vraag over de treinen heb ik niet langs zien komen in het dossier. Dus mijn antwoord op die vraag is nee.

De heer Van Beek: Volgens mij is er in het verleden een keer een motie aangenomen van Voor Winterswijk over de waterstoftrein. Die heeft uw voorgangster omarmd, gelukkig. En ja, daar hebben we dacht ik wel antwoord op gekregen, maar eigenlijk is het jammer dat dat een gemiste kans is, want was een hele mooie kans geweest om toch een waterstoftankstation in de regio te krijgen op die manier.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Frings: Ja, ik kan, ik moet het antwoord schuldig blijven. Ik weet het niet.

De voorzitter: Wethouder gaat door.

De heer Frings: En het laatste blokje betreft het wegenonderhoud in het buitengebied. Daar moet ik opnieuw naar kijken, want het is mij niet bekend dat daar de wegen slecht erbij liggen. En ik heb vandaag nog een rondje buitengebied gedaan, ik vond het enorm meevallen.

De voorzitter: De heer Te Gronde, dan de heer Wassink en dan de heer Zuiderveld.

De heer Te Gronde: Ja, voorzitter. Ja, ik kan natuurlijk een lijstje met wegen aanleveren, maar ik denk dat dat niet nodig is. Ik denk dat de buitendienst prima weet over welke wegen het gaat. En wat denk dan vooral misschien nog even van belang is om te kijken van de wegen die eigenlijk al op de planning stonden, maar die door allerlei oorzaken vertraagd zijn. Want ik denk dat daar vooral het probleem zit.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Frings: Ja oké, dat kan ik begrijpen, dus daar zullen we naar kijken.

De voorzitter: Gaan we naar de heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zou de wethouder erop willen wijzen dat het niet alleen gaat om de wegen in het buitengebied, maar ook binnen de bebouwde kom dat we een

behoorlijk aantal wegen hebben die echt aan onderhoud toe zijn. Dus ook om daar even goed naar te kijken.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Frings: Ja, die onderhoudsplanningen, wat er dan verschoven is, daar zal ik u van melden hoe dat in elkaar zit.

De voorzitter: Gaan we naar de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Dank u, voorzitter. Ik neem aan dat de wethouder het blokje energie had afgerond, toch? Ja, ik had een vraag gesteld in het licht van de groeiende weerstand tegen zonnepanelen, windmolens in de regio. Of het college van mening is dat de voorlichting aan de inwoners over de energietransitie voldoende is om draagvlak te krijgen of dat er niet een tandje bij kan. En naar aanleiding van de vraag van mevrouw Ten Dolle net nog een aanvullende vraag van of u weet of er al schot is gemaakt met duurzaamheidsleningen voor mensen die een BKR-regeling hebben? Want die komen tot nu toe niet in aanmerking. En er is achter de schermen in Winterswijk, weet ik, behoorlijk aan gewerkt om daar iets voor op te vinden.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Frings: Met dat laatste beginnend, dat is mij niet bekend. Dus ik weet niet of daar al een oplossing voor gevonden is. Het is in ieder geval niet op mijn tafel geweest. Ten aanzien van het draagvlak, ja de discussies die plaatsvinden, morgen heb ik een afspraak met LTO. Morgenavond met de energietafel. Daar heeft u allemaal een manifest van ontvangen. En ik ga samen met hun kijken hoe we het draagvlak kunnen vergroten en ik kom daarop terug.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder gaat door.

De heer Frings: Ik heb mijn betoog afgerond.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Dank u wel, voorzitter. En ook ik ga even fractie-gewijs even de vragen af. Waarbij ik wil beginnen met de Post, want daar hebben alle fracties eigenlijk hun uitlatingen over gedaan. Laat ik het zo zeggen, de Post is eigenlijk, dat is een van de vragen geweest, werkt de Post niet? Nee, de Post werkt wel. Alleen denkt het college dat het nog beter kan. En dat...

De voorzitter: Volgens mij hadden we afgesproken dat we dit tot het laatst zouden bewaren.

Mevrouw Schepers: O, dat mag ik nog niet doen? O, dan ga ik even naar de andere vragen. Excuus. Heb ik even gemist. Dan ga ik naar de vragen van het CDA rondom de buurtsportcoaches. Blij dat u ook de meerwaarde van de inzet van de buurtsportcoaches ziet. Zoals u weet, zetten we die in voor jeugd, voor jongeren, maar ook voor senioren en vluchtelingen. En we zijn wel bezig, want u heeft een vraag over de aantallen bij de deelname. We zijn bezig om te kijken van hoe we dit nog beter kunnen doen. Hoe we die buurtsportcoaches zo effectief mogelijk kunnen inzetten. Landelijk zijn die buurtsportcoaches echt heel goed aangeschreven en wij haken daar natuurlijk graag op aan. Dus die voortzetting van die buurtsportcoaches, ja dat vinden wij wel heel belangrijk.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Ja, daar zijn we het helemaal mee eens. Wij zien ook het belang wel in, maar dan gaat het met name om, kunt u dat ook nog een impuls geven dat de aantallen groter worden? Want we zien, het zijn toch wel hele beperkte aantallen die zo'n buurtsportcoach mee te maken heeft. En ja, het kost best veel. Nou helemaal goed. Maar ziet u ook kans om die aantallen ook omhoog te krijgen, dat er meer deelname komt?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Schepers: Dank u wel. De aantallen die wisselen wel heel erg. De aantallen die in de vraagbeantwoording zat, want heeft daar een vraag over gesteld, een technische vraag over gesteld. Die laten aantallen zien die we ook bij de activiteiten die we nu ondernemen steeds stijgende zien. En bijvoorbeeld de laatste activiteit zaten vijftig kinderen bij. Nou dat zijn best wel leuke aantallen, zeker omdat het ook vaak gaat om kinderen die soms niet lid zijn van een sportvereniging en zo toch aan beweging toekomen. Dus erg belangrijk. Maar die aantallen worden ook meegenomen in de herijking van de buurtsportcoaches en dus we gaan kijken hoe we ze zo effectief mogelijk kunnen inzetten. Het belang ervan zien wij in ieder geval zeker. Dan geven meerdere fracties...

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u, voorzitter. Ja, dit is nou zo'n typisch waarvan ik denk van en wat doen de sportverenigingen dan zelf hierin? Nu gaan wij het weer formaliseren. We gaan het als gemeente als een taak op ons nemen. Maar zouden dit de sportverenigingen zelf niet moeten doen vanuit hun eigenbelang?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Schepers: Sportverenigingen werken samen met de buurtsportcoaches. En dit gaat veelal over mensen die niet aan een sportvereniging verbonden zijn, maar zo wel warm kunnen lopen voor een sportvereniging. En alle sportverenigingen leveren daar hun bijdrage aan. En daarom is ook elke, even kijken, woensdag of donderdag, ik weer niet precies de dag, donderdag volgens mij, is Winterswijk Actief bezig op één van de sportlocaties die wij rijk zijn. En dat kan zowel binnensport zijn als buitensport. En alle locaties worden aangedaan. Alle sportverenigingen leveren daar ook een bijdrage aan. En als mensen van daaruit lid worden van een sportvereniging, ja dat is natuurlijk hartstikke fijn.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, dat is eigenlijk geen antwoord op mijn vraag. Ik snap wel dat die buurtsportcoaches goed werk doen. Alleen de vraag is, zou die rol niet veel meer bij de sportverenigingen zelf moeten liggen en zouden die dat niet wat meer moeten oppakken.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Ja, volgens mij mijnheer Te Gronde, geef ik net aan dat de sportverenigingen dat oppakken, samen met de buurtsportcoaches. Maar wij zien ook dat de buurtsportcoaches, omdat zij veel linken hebben met bijvoorbeeld het jongerenwerk, een groot bereik bij de niet-sportende inwoners van Winterswijk. Bijvoorbeeld de groep vluchtelingen die zij ook bedienen. Die worden niet zo goed bereikt door de sportverenigingen zelf. Maar die vluchtelingen komen op deze manier wel in aanraking met sport en bewegen daardoor ook. En dat is een hele belangrijke groep, er is in Winterswijk een grote groep sportende inwoners, maar er is ook nog een hele grote groep die niet

sport of moeilijk aan sporten toekomt. En daar zijn die buurtsportcoaches met name voor bedoeld en dat pakken zij samen met de sportverenigingen op.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, dan moet ik dus concluderen, dan moet de wethouder me maar corrigeren als het niet zo is, dus dat de sportverenigingen dus eigenlijk het niet goed genoeg doen en dat we dus als overheid hen daarmee moeten helpen.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Die conclusie laat ik aan de heer Te Gronde, want ik ben heel erg trots op de sportverenigingen die wij in Winterswijk hebben en op de maatschappelijke initiatieven die zij mede ondernemen, met of zonder onze buurtsportcoaches. Want er zijn natuurlijk vanuit sportverenigingen ook andere initiatieven, die ook ten goede komen aan de niet-sportende Winterswijkers. Dan hebben meerdere fracties zich uitgelaten over de investeringen in het onderwijs. En ik ben heel blij te horen dat alle fracties daar heel veel steun voor hebben. Investeren in onze kinderen, is investeren in onze toekomst. En zo kijken wij daar ook naar. Ik hoor daar ook een zorg in over de buurtschapsscholen. Wat we hebben afgesproken, is de gemeente sluit geen scholen, opent geen scholen, wij zijn eigenlijk alleen maar voor het stapelen van de stenen en dat willen wij graag samen met de onderwijspartijen doen, omdat het in samenhang zal moeten. Wat wij hebben afgesproken met de onderwijspartijen is, we zien dat daar een druk is op het buurtschapsonderwijs. Ga in gesprek met de buurtschappen hoe we daar het hoofd aan kunnen bieden. En daar participeert de gemeente in, maar daar is het onderwijs in the lead om dat gesprek te voeren. En dat gesprek wordt op dit moment ook gevoerd. Er zijn plannen voor gemaakt. In september weet u dat het IHP ook naar de raad komt. En dan kunnen we de plannen die samen met het onderwijs zijn gemaakt, ook beoordelen en op waarde schatten. Dus die discussie komt hopelijk in september in de raad. Even kijken. Ik zit heel even te kijken naar de vragen van D66 rondom preventie. Zoals u weet neemt Winterswijk deel aan het preventieakkoord en hebben wij echt heel veel, doen wij al heel veel op het gebied van preventie. Wat wij niet willen, is hapsnap-beleid. En wat we ook niet willen, is doorgaan met zaken die niet blijken te werken. Dus waar wij wel op willen inzetten, is goede maatregelen op het gebied van preventie over de hele breedte van het scala wat u ook net noemt, van jong tot oud. Maar geen hapsnap-beleid, dus het liefst echt bewezen effectief en wetenschappelijk onderbouwde interventies, die ook ten goede komen aan onze inwoners. Een van de voorbeelden die ik daarbij kan noemen is het IJslands model. Een heel bekend model, waar we voor aan de lat staan in de Achterhoek en waar we aan het onderzoeken zijn of dat iets is voor onze hele regio om daarop in te zetten. En dat is zo'n bewezen effectief en wetenschappelijk onderzocht model, dat in het land ook al heel veel positieve effecten heeft weten te bewerkstelligen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dan heeft D66 het niet goed begrepen wat er in de kadernota stond. Maar als ik dus goed begrijp, zegt het college, als het niet bewezen effectief wetenschappelijk onderbouwd is, dan doen we het niet. Maar als het wel zo is, dan valt het onder die hoopgevende projecten en wordt het dus wel uitgevoerd. Dan kan dat?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Ja, dan kunnen we daar in ieder geval naar kijken of dat potentieel iets is voor onze gemeente en onze inwoners, want het moet wel bij onze inwoners passen.

Mevrouw Ten Dolle: Fijn, dan hebben wij dat anders geïnterpreteerd en dan ben ik blij om te horen dat het op deze wijze wordt voortgezet.

Mevrouw Schepers: Dan hoop ik dat ik u daarmee een beetje gerustgesteld heb, want preventie, zoals u het zelf ook al zegt, is een van de belangrijke pijlers om zorg en dure zorg te voorkomen. En dat zien wij ook. De VVD vraagt, kunnen we nou eindelijk eens een school voor volwassenenonderwijs oppakken. Volgens mij heb ik die vraag van u al vaker gekregen. En het antwoord blijft wel een beetje hetzelfde. Voor Winterswijk is onderwijs niet per se gebonden aan of omscholing niet per se gebonden aan een gebouw. Wij pakken dat regionaal op en u heeft wellicht gehoord van het Achterhoeks Talentenfonds. Ontzettend veel geld gaat daarin zitten, maar alle inwoners van de Achterhoek die zich willen omscholen, kunnen eigenlijk bij dat talentenfonds ook terecht om zich te laten omscholen en om een opleiding te volgen. En dat gaat van hoog opgeleid tot laag opgeleid. Dus het is niet alleen voor de hoog opgeleide doelgroep. Daarnaast heb ik ook nog het Grensland College wat ik hierbij kan noemen. Ja, u lacht er wel een beetje om, maar dat is wel een omscholing van een niveau 3 naar niveau 4 en hoger. Dus het is wel een bepaalde manier van omscholen.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, voorzitter. Ja, ik lachte een beetje, omdat ik wel verwacht had dat u met het Grensland College zou komen, maar dat is dus niet wat wij bedoelen. En volgens hebben we daar in het verleden hier al vaak genoeg over gesproken, wij willen juist die mensen die nu cliënt zijn bij SDOA, die al wat langer langs de kant staan, die willen wij de kans bieden om weer gewoon aan het werk te komen. En dan is een Grensland College is daar waarschijnlijk niet de juiste plek voor. Wij willen gewoon eigenlijk een school voor mensen die nou ja, gewoon met de handen, de armen uit de mouwen aan de slag willen. Gewoon praktijkopleidingen, die banen waar gewoon op dit moment een behoefte aan is. Dus het gaat niet inderdaad om het gebouw. Het gaat om de aanpak van, hoe krijg je nou mensen op de juiste plek. En dat zouden wij toch nog graag wat meer willen zien. En zo'n talentenpark is leuk, maar wij willen liever gewoon op Winterswijkse schaal gewoon concrete acties samen met het bedrijfsleven. En nou ik vraag u toch nog een keer om daar eens naar te kijken of dat mogelijk is.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Het Achterhoeks Talentenfonds is iets van de regio waar de drie O's bij betrokken zijn. Dus ook onze eigen ondernemers zijn vertegenwoordigd in die drie O's en zijn heel erg blij met dat Achterhoeks talentenfonds. Wat in de volle breedte kan voorzien in omscholingstrajecten. Daarnaast hebben we natuurlijk de SDOA, maar die zit in de portefeuille van mij collega. Dus als ik iets verkeerd zeg, dan verbetert die mij vast. Maar bij de SDOA en we hebben het volgens mij ook Werkbaan Oost, daar wordt ook heel duidelijk gekeken naar de ontwikkelkansen die iedere cliënt bij de SDOA heeft en daar wordt volop ingezet. Want ook daar willen we graag dat mensen zoveel mogelijk in hun eigen onderhoud kunnen voorzien, dus daar zet de SDOA ook volop in.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Nou ja kijk, leuk dat we de dingen op Achterhoek schaal ook doen zeg maar, maar het gaat mij ook vooral om, heeft dat effect in Winterswijk? En nou ja, ik zie berichten in de krant van me die hun ijswinkel niet meer op maandag open kunnen doen, omdat ze geen personeel hebben. En dan denk ik bij mezelf, ja daar moet gewoon snel geschakeld worden. En dan betekent het misschien dat iemand die iets heel anders heeft gedaan, toch een kans krijgt om ergens een baan te doen. Ook al is dat dan misschien maar voor één dag hè, bij wijze van spreken. Maar het gaat erom dat mensen weer maatschappelijk actief worden.

De voorzitter: De wethouder. Volgens mij had u geen vraag gesteld. Was er nog een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Ja, mijn vraag was dat ook in mijn betoog, om juist die praktisch geschoolde beroepen en het echte Handwerk. Waar groot tekort aan is. Ik loop dagelijks op werk rond waar we echt die tekorten tegenkomen. Waar we eigenlijk geen kwaliteit meer kunnen maken, omdat de vakmensen er niet meer zijn. En ik zoek het dan ook juist dicht bij huis, ook wel een beetje in de lijn van de heer Te Gronde. We hebben een technieklokaal in Winterswijk. Daar was het afgelopen jaar eigenlijk ook wel een beetje een noodoproep van. En dat zijn juist de pareltjes die de jeugd aanzetten om in die technische beroepen verder te gaan en ook in de ambachtelijk technische beroepen. En dat is een beetje, wat doet u daar allemaal aan, om het op de Winterswijkse maat een duwtje te geven, want dat is heel belangrijk. Want daar moeten we jong mee beginnen met kinderen. Leerlingen van Pronova, die kunnen mee de bouw in. Dat moeten we niet te moeilijk maken. Maar wat doet u daaraan, om het op een eenvoudige manier die leerlingen weer aan de slag te krijgen of op de juiste plek?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Nou mijnheer Van Beek, juist in coronatijd hebben wij het gesprek gevoerd met het Gerrit Komrij College, die een grote subsidie heeft binnengehaald om hun techniekonderwijs en hun ambachtsonderwijs meer vorm te geven, zodat de doorstroom vanuit het lagere school die op het technieklokaal komen, ook in het voortgezet onderwijs die impuls weer krijgen. En ik denk als ik, ik moet bij de nieuwe conector zijn, maar degene die daar over gaat bij het GKC over het techniekonderwijs, dat zij met alle liefde u wil rondleiden in de nieuwe... Want ze gaan een hele grote verbouwing doen, met name inzetten op techniek, op vmbo-niveau. Dus echt de krachten die het meest ook hier in de regio blijven. Ik ben ontzettend blij dat het GKC die handschoen ook heeft opgepakt, om juist in te zetten op dat soort onderwijs. Want inderdaad u heeft gelijk, daar hebben we gewoon tekort aan. Is dat voldoende?

De heer Van Beek: Nou mooi, ik laat me graag een keer rondleiden, als u dat regelen kan.

Mevrouw Schepers: Ik ga vragen bij degene die daarover gaat of we dat kunnen organiseren, als corona ook dat toelaat uiteraard. Maar dat ga ik voor u navragen. Ik zit heel even te kijken wat er dan nog is. GroenLinks heb ik geen echte vraag van gekregen. Partij van de Arbeid vraagt naar de psychische effecten van corona, hoe gaan we dat nog doen? U heeft daar ook een schriftelijke vraag over gesteld, waarop we hebben aangegeven dat we dit echt moeten oppakken met de professionals in het veld. Dus met onze huisartsen, met onze zorgorganisaties. De GGD heeft een monitor, waarin dit soort psychische klachten ook worden gemonitord en hele mooie effecten laten zien en helaas een stijgend effect laat zien. Dus dat er een noodzaak is om hier wat mee te doen, dat is evident. En daarnaast kan ik ook nog noemen dat we bezig zijn met het datalab Go. En dat klinkt u misschien wat vreemd nog in de oren, maar dat is ook iets voor de wat langere termijn. In Achterhoeks verband of in

Gelders verband moet ik zeggen, zijn we bezig met data gedreven werken. En een van de onderdelen die daarin naar voren komt, is de psychische gezondheid van onze inwoners. Dus zowel op korte termijn als op lange termijn zijn we bezig om te kijken, wat zijn de psychische gevolgen van corona? En wat kunnen wij daar praktisch in, welke taak heeft de gemeente daarin en welke taak heeft bijvoorbeeld onze zorgverzekeraar en onze zorgaanbieders en ons onderwijs daarin? Dus in samenhang moeten we daar naar kijken.

De heer Zuiderveld: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Ja, is dat misschien ook, ik stelde ook een vraag over die zin op pagina 17. Het maken van plannen en het nemen van besluiten vindt steeds meer plaats op basis van data. Dat pakken we op regionale schaal op. Dat is ook wat in uw antwoord wat u hier bedoelt?

Mevrouw Schepers: Ja, één van de thema's is psychische gezondheid, maar er zijn meerdere thema's en dat is, ik denk niet dat ik dat antwoord hoor te geven eigenlijk, maar dat is het wel.

De heer Zuiderveld: Oké, maar dat is dus niet, wat een beetje zo lijkt, dat gaan allemaal algoritmes en zo worden, nee het wordt gewoon op serieuze data op verschillende aspecten van beleid, nou ja, wordt echt met data onderbouwd gezegd, nou hier moeten we beleid op maken?

Mevrouw Schepers: Ja, goed gebruik van data kan echt een heel groot aandeel bieden in het oplossen van maatschappelijke opgaven waar we voor staan. En dit is er een van, maar er zijn meerdere van deze...

De heer Zuiderveld: Nee, dan is het duidelijk.

Mevrouw Schepers: Dan de mantelzorgondersteuning. Als ik door mag gaan, voorzitter. Oké. Is dat geregeld ingangsdatum 1 oktober? We werken er op dit moment hard aan en ja, 1 oktober is voor ons ook de datum waarop we het gewoon moeten hebben staan. Dus daar werken we naartoe. Dan een vraag over Mini Manna, wanneer gaat die open? 1 september met een uitloop naar 1 oktober, want zij moeten dat pand natuurlijk inrichten en daar zijn ze mee bezig, 1 september is in ieder geval de doelstelling. Dan menstruatiearmoede bespreken met het onderwijs. Dat kan ik u toezeggen. Dat ga ik bespreken met het onderwijs. Ik vind het eigenlijk heel ernstig dat dit een thema moet zijn, maar ik hoor van meerdere collega's dat het inderdaad een probleem is. En ik bespreek dat dus graag en ik neem het ook mee in de opgave Armoede. Dan heeft u ook nog de vraag net als de buurtschapsscholen, had u ook een zorg over de termijn van het IHP. Vooralsnog denken wij aan een termijn van zestien jaar. Dus dat klopt. En dan volgens mij heb alle vragen gehad, voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Mijnheer Wassink nog.

De heer Wassink: Ja, voorzitter. Ja, ik had nog een vraag gesteld over zwembad Jaspers. En ja, eigenlijk twee vragen. Allereerst heb ik geconcludeerd dat u zegt van, ja we willen investeren in een voorziening waaronder zwembad Jaspers. Dus daar zijn we op zich heel blij mee. Alleen de vraag is, bent u ook bereid om met de mensen van zwembad Jaspers om te kijken hoe ze met gerichte investeringen ook zwembad Jaspers dus duurzaam kunnen ontwikkelen. En de tweede vraag, hoe u die extra investeringen rijmt met dat u aan de andere kant nog gewoon een bezuiniging in de boeken hebt staan?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Klopt, u heeft helemaal gelijk, ik heb de vraag even gemist, excuus. Ben ik bereid om met zwembad Jaspers in gesprek te gaan? Nou ik ben niet alleen bereid, we zijn allang met zwembad Jaspers in gesprek. En we zijn bezig, samen met hun, een plan te maken om toekomstbestendig zwemonderwijs en het zwembad toekomstbestendig te maken. Dus dat komt als het klaar is ook naar u toe. Ik heb daar even geen termijn precies bij, maar dat komt wel naar u toe. Die bezuiniging die hebben we laten staan, maar we hebben natuurlijk gezien dat het zwembad zware klappen heeft gehad in de tijd van corona. Dus we moeten ook even kijken hoe die bezuiniging gerealiseerd kan worden op het moment dat de situatie ook weer genormaliseerd is. Dus op dit moment moeten we heel goed kijken of die bezuiniging haalbaar is, maar ook daarin, dat zal in de begroting ook terug moeten komen. Daarmee komen we ook naar u toe.

De voorzitter: Mijnheer Wassink.

De heer Wassink: Ja, ik hoor de wethouder zeggen, ja u bent in gesprek met zwembad Jaspers. Maar bent u ook bereid om echt te investeren in zwembad Jaspers?

Mevrouw Schepers: Ja, sommige investeringen moeten gedaan worden natuurlijk. Dus we zijn aan het kijken welke investeringen nodig zijn, maar we hebben daar nog geen besluiten over genomen. Dus ook als daar investeringen noodzakelijk zijn, dan komen we eerst naar u toe.

De voorzitter: Ja, daarmee bent u klaar met uw termijn. Dan stel ik voor om even voor drie minuten te schorsen, zodat de heer Te Selle de leiding van de vergadering over kan nemen. Gaan we over drie minuten verder. Ik schors voor drie minuten.

De plaatsvervangend voorzitter: Ja en ik zie dat de heer Voogt zich ook weer bij ons voegt en mevrouw Schepers. Dus stel ik voor dat we de vergadering hervatten. En ik geef het woord aan de heer Bengevoord.

De heer Bengevoord: Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal onderwerpen. Volgens mij kantoorconcept, de organisatie, dienstverlening en dan een paar losse vragen die er gesteld zijn. En misschien is het goed om, waar het gaat om het kantoorconcept, dat spitst zich op twee dingen toe. Onder andere op de Post, waar eerst wethouder Schepers vanuit haar portefeuillehouder als wethouder zorg wat over zegt. En dan zal ik eventueel nog aansluiten vanuit P&O.

Mevrouw Schepers: Ja dank u wel, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Schepers.

Mevrouw Schepers: O, sorry. Dank u wel, voorzitter. Weer een valse start. Excuus. Ik zei net al, ik hoor in uw woorden eigenlijk allemaal best wel een zorg over de Post. Functioneert de Post dan niet goed? Jawel, de Post functioneert goed. Daar zijn we ook eigenlijk altijd heel positief over geweest. We denken alleen wel dat het nog veel beter kan. En dat heeft onder andere te maken met de laagdrempeligheid en de inclusiviteit die wij beogen te behalen. Onze inwoners die gaan nu naar de Post en die komen daar ook binnen als ja, mensen met een zorgvraag. En een van u, ik weet niet meer wie het zei, zei het al, het vragen om zorg is al een drempel op zich. Als je die eenmaal gezet hebt, ja dan is het vrij makkelijk, maar zet die stap maar eens. En als je dan een gebouw binnenkomt en iedereen die ziet dat je naar binnengaat en je hebt dus een zorgvraag, is dat nou ja, is niet altijd even makkelijk, laat ik het zo zeggen. Op het moment dat je het gemeentekantoor straks binnenstapt,

kom je in een open ruimte binnen, zit je in een wachtkamer en daar zitten mensen die een paspoort aanvragen, een kind komen aangeven of een zorgvraag hebben. En dat zit allemaal door elkaar. En dat is volgens mij wat wij ook willen in onze samenleving, een inclusieve samenleving, waarin iedereen zichzelf kan zijn. En dat kan straks in het gemeentekantoor. Dan willen wij ook heel graag...

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Voogt, u heeft een vraag.

De heer Voogt: Ja. Is de wethouder bekend met het verschijnsel onder met name nieuwkomers uit andere landen, waar de overheid als onbetrouwbaar en zelfs gevaarlijk of bedreigend wordt ervaren? En dat maakt dat die mensen, als ze hier in Nederland komen, nou niet direct bepaald direct nou ja, een veilig gevoel hebben als ze een overheidsgebouw binnenlopen. Dus is de wethouder daarvan op de hoogte?

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Daarvan ben ik op de hoogte. Daar zat geen vraag in, maar dit is het antwoord. Daarvan ben ik op de hoogte. Een ander deel, waarbij we denken dat we de kwaliteit van de dienstverlening verhogen, is door beleid en uitvoering, dat meer bij elkaar te plaatsen. Dat vinden we in onze hele organisatie prettig, omdat je dan gewoon dicht bij elkaar zit, de lijnen kort zijn en snel ook kunt overleggen. En zo staat dat ook in onze dienstverleningsvisie.

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Wassink had ook een vraag.

De heer Wassink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dat gaat nog even om hetzelfde punt. Want wij hebben met zorgprofessionals gesproken, die ons heel duidelijk aangeven dat de huidige Post een veel laagdrempeligere setting is dan dat je inderdaad bij de overheid binnenstapt. En daar komt nog eens een keer bij dat ze ook heel duidelijk aangeven, de grote meerwaarde van dat er verschillende disciplines gewoon allemaal onder één dak zitten. En als je daar een deel weghaalt, dat je dan de boel uit elkaar trekt, dat het niet gaat werken. Ja, dus de vraag is, hoe kijkt u dan naar die reacties van die zorgprofessionals? En overigens ook klanten hè, die hebben gereageerd. Die komen eigenlijk met hetzelfde verhaal. Dus zitten die zorgprofessionals en die klanten er dan helemaal naast of ja, ik vind dat een beetje een bijzonder terrein met uw verhaal.

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder en daarna gaan we naar mijnheer Van Beek.

Mevrouw Schepers: Zitten de zorgprofessionals ernaast? Nee, op het moment dat zij gevestigd zijn naast de Post, denk ik dat ze dat als heel prettig ervaren. Maar zoals u weet, werken we samen met ongeveer driehonderd partijen op dit moment. Die zitten niet allemaal in de Post, maar daar hebben we wel een samenwerkingsovereenkomst mee. Dus we zullen met alle partijen moeten samenwerken en ook dat goed vorm moeten geven. Dus niet alleen met de partijen die dicht naast ons staan. Het is niet, goede zorg is niet afhankelijk van een gebouw. Het is afhankelijk van de mensen. En dat is ons grootste kapitaal. Dat zijn de mensen die in de Post werken.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, eerst de heer Van Beek, daarna hebben we nog de heer Te Gronde, u heeft nog een aanvullende opmerking?

De heer Wassink: Ja, ik had nog even een aanvullende opmerking. Want u zegt, het is niet afhankelijk van het gebouw, maar bent u dan niet met me eens dat juist de kracht van de Post is dat men daar dus als verschillende professionals bij elkaar zit, dat dat dus juist nu de kracht is van de Post. Waar iedereen van heinde en verre ook naar komt kijken, naar Winterswijk. Want u zegt nu, het

maakt niet uit waar je zit eigenlijk, hoor ik u zeggen. Ook de andere organisaties hebben we mee te maken. Ze kunnen overal wel zitten. Dus dat is eigenlijk de vraag, vindt u niet dat de kracht van de Post is dat men op één locatie bij elkaar zit?

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Zoals ik al zei, wij werken met heel veel verschillende zorgpartijen samen en die zitten niet allemaal in de Post. Er zit er een aantal in de Post en helaas zijn er ook al een aantal vertrokken, omdat de meerwaarde voor deze partijen er niet was. Dus het is voor de een heel handig om bij elkaar te zitten en voor de ander helemaal niet. In feite is het zo dat onze mensen het grootste kapitaal zijn wat we hebben, zij moeten het werk doen en zij moeten die goede relatie met de zorgaanbieders en met de hulpverleners hebben. Dat is niet afhankelijk van een gebouw. Dat is afhankelijk van de relatie die je hebt en opbouwt met je stakeholders. En zo kijken wij daartegenaan. We zijn ook blij dat het personeel van de Post ook aangeeft dat als het besluit is gevallen, zij heel loyaal daar uitvoering aan gaan geven. Dat zegt in ieder geval wel wat.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, dan gaan we nu naar de heer Van Beek. Daarna hebben we nog de heer Te Gronde en mevrouw Ten Dolle.

De heer Van Beek: Dank u wel. Ja, om nog even terug te komen op de laagdrempeligheid. Ja, u doet de wachtkamer van het gemeentehuis voorkomen als een soort dorpscafé waar iedereen gezellig zit te kakelen. Als ervaringsdeskundige met de Post. Een kleine tien jaar geleden was ik blij dat ik toch wel redelijk anoniem daar naar binnen kon lopen en dat ik niet in een wachtkamer kwam te zitten waar tante Mies van drie hoog achter haar rijbewijs op kwam halen en Pietje voor de bouwvergunning kwam. En dan ook nog een vragen, Tom wat kom jij hier regelen? Ik was blij dat ik daar gewoon lekker binnen kon lopen en eventjes apart kon zitten en een goed gesprek kon hebben en goed geholpen ben. En dan zit je niet te wachten dat je in een drukke wachtkamer komt te zitten waar Jan en alleman zit.

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Daar zat geen vraag in.

De plaatsvervangend voorzitter: Nee, maar ik denk, misschien wilt u reageren. Dan gaan we door naar de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u, voorzitter. Ja, ik hoor de portefeuillehouder zeggen, driehonderd partijen waar we mee samenwerken. Dat zijn er heel veel, maar hoeveel zitten er dan nu in de Post zelf? Dat is misschien een beetje een technische vraag, maar misschien wel van belang voor de discussie om te weten dan hoeveel het er zijn. Kijk als het er tien zijn of driehonderd, waarvan misschien dan ook nog een deel nou ja, niet eens 100% actief zijn met activiteiten gelieerd misschien aan de Post hè. Ik bedoel, dan denk ik, ja moeten we het ook niet even in het perspectief plaatsen dan?

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers: Volgens mij, ik durf niet goed antwoord te geven, omdat ik het niet zeker weet, maar het zijn er volgens mij minder als tien. Maar ik kan het wel even voor u uitzoeken hoeveel het er precies zijn, want ik denk dat een accuraat antwoord wel fijn is. Ik kijk heel even opzij of daar iemand het weet, maar dat gaan we opzoeken. Krijgt u even via de e-mail.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, gaan wij door naar mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Schepers: Het zijn er in ieder geval geen driehonderd.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een aanvullende vraag aan het college. Er zijn heel veel zaken hierover de Post ook gezegd. Maar om goed een beslissing te kunnen nemen, in ieder geval voor D66, vinden wij het wel interessant of we niet een onderzoek kunnen doen om te kijken welke locatie het beste past bij de Post om het beste te functioneren. En dat mag best wel breed. Dus misschien komt er uit dat onderzoek wel dat het gemeentekantoor, als ze dat op een goede manier inrichten, dat de Post dan beter functioneert. Maar misschien blijkt het ook het gebouw waar ze nu zitten het beste te zijn. En om daar goed grip op te krijgen, ben ik eigenlijk wel benieuwd of het college bereid is om zo'n onderzoek te doen. Want nu wordt het een heen-en-weerdiscussie van, wij vinden dit de beste locatie of dit is de beste locatie. Nou we kunnen eeuwig discussiëren over waar de drempel het hoogst is, dat begrijp ik ook. Maar om een heel goede afweging te maken en om te zorgen dat de mensen om wie het gaat en de best mogelijk functionerende Post te hebben, zou ik er wel wat voor voelen om te kijken naar zo'n onderzoek. Dus ik ben benieuwd of het college misschien bereid is om daarnaar te kijken.

De plaatsvervangend voorzitter: Nou, wie kan ik het woord geven, de wethouder of de heer Bengevoerd?

De heer Bengevoerd: Ja misschien, ik zal het in mijn beantwoording, de vraag die u stelt zal ik in mijn beantwoording meenemen. En zeg maar hoe het zou gaan moeten worden, zal ik dat meenemen.

De heer Zuiderveld: Voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Nou ja, een beetje inhakend op deze vraag, want wij hoeven hier eigenlijk hier nu vandaag die beslissing niet te nemen, maar bij de beslissing of dat een onderzoek moet zijn of niet, vind ik in ieder geval wel belangrijk dat tegen de tijd dat de begroting er ligt, dat we het concept wat beter in beeld hebben. En nou ik weet niet of ik dat aan de voorzitter moet vragen van de raad of aan het college. Maar de verwachting dus of de portefeuillehouder, de verwachting dus of wij voor de begroting gewoon een duidelijk beeld van het beoogde concept hebben.

De plaatsvervangend voorzitter: De wethouder?

Mevrouw Schepers: Ja, want na deze vergadering, als er een besluit is gevallen door uw raad, gaan wij verder werken aan de invulling van het plan. En uw vraag komt zo meteen door de burgemeester, dus moeten we even kijken hoe dat dan op elkaar past.

De plaatsvervangend voorzitter: Uw antwoord roept nu al vragen op. Eerst mevrouw Ten Dolle en dan de heer Wassink.

Mevrouw Ten Dolle: Ik hoor de wethouder zeggen dat na deze vergadering nemen we een besluit. Volgens mij nemen we geen besluit. En wordt er nu een richting meegegeven.

Mevrouw Schepers: Precies, eens.

Mevrouw Ten Dolle: Dus ik wou dat wel even concreet hebben, niet dat we hier dus dingen afspreken die uiteindelijk door het college anders worden benaderd.

Mevrouw Schepers: Eens, mijn woorden waren verkeerd gekozen mevrouw Ten Dolle.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, had mijnheer Wassink ook een vraag?

De heer Wassink: Onder andere, diezelfde vraag, maar ook nog wel een andere vraag. Mijn andere vraag is, heeft u ook al met de zorgprofessionals in de Post gesproken, met de verschillende partijen in de Post?

Mevrouw Schepers: Uiteraard is er met verschillende professionals gesproken die in de Post nu werkzaam zijn, met ons eigen sociaal team is zeker gesproken.

De heer Wassink: Ja, maar ik bedoel met name dus de partners hè, dus niet het eigen sociaal team, maar ook de partners in de Post.

Mevrouw Schepers: Nee, daar heb ik op dit moment nog niet mee gesproken.

De heer Wassink: Oké, dan zou ik u toch willen adviseren om daar ook eerst mee in gesprek te gaan, om te kijken hoe zij tegen een eventuele verhuizing aankijken. Dus dat zou ik allereerst willen vragen. En de andere vraag is inderdaad ook even over het besluit. Ik vind de oproep van mevrouw Ten Dolle eigenlijk wel een interessante oproep van laten we nou eens misschien een onafhankelijke partij eens goed naar laten kijken wat nou wenselijk is voor de Post. Of het wel zo wenselijk is om ze te verhuizen of dat het misschien toch beter is om ze te laten zitten of misschien wel zelfs naar een hele andere locatie hè, waar ze gezamenlijk kunnen zitten. Dat we in ieder geval een aantal alternatieven eerst heel goed in beeld brengen, voordat we nu een weg inslaan, ook met de verbouwing van het kantoor, waar de voorzitter zo op terug zal komen, maar voordat we nu verkeerde wegen inslaan. Dan zou ik dat heel graag eerst voorgelegd willen zien aan de raad.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, dat is duidelijk. Gaan we nu weer naar de wethouder.

Mevrouw Schepers: Ja, die vraag wordt beantwoord zo meteen door uw burgemeester moet ik nu zeggen.

De plaatsvervangend voorzitter: De portefeuillehouder.

Mevrouw Schepers: De portefeuillehouder, excuus.

De plaatsvervangend voorzitter: En u kunt uw betoog afronden?

Mevrouw Schepers: Ja, volgens mij heb ik antwoord gegeven op alle vragen, maar ik wil nog graag één ding zeggen. Want nu wordt er, er wordt nu net gedaan alsof het ons gemeentekantoor enorme hoogdrempelige instelling is, terwijl wij dagelijks natuurlijk heel veel mensen daar binnen zien komen, die echt heel gemakkelijk... En dat zijn allerlei inwoners die hier bij ons naar binnen komen. Dus laten we alsjeblieft niet doen alsof ons gemeentekantoor zo'n hoge drempel is dat niemand daar naar binnen durft te komen.

De plaatsvervangend voorzitter: Afsluitend de heer Wassink voordat we naar de heer Bengevoord gaan.

De heer Wassink: Ja voorzitter, hier wil ik toch wel echt afstand van nemen wat de wethouder nu zegt. Want ik heb echt het gevoel dat de wethouder niet in de gaten heeft welke groep mensen daar binnenkomt. Inderdaad er werd net al gezegd, mensen die van elders komen. Die gewoon echt tegen een overheid aankijken. Mensen die echt onze zorg nodig hebben. Waar we echt heel goed voor moeten zorgen, vind ik. En dat kunnen ze niet vergelijken met iedereen die maar ergens binnenloopt. Daar wil ik echt afstand van nemen, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Waarbij aangetekend. Mevrouw Schepers, een laatste reactie?

Mevrouw Schepers: Een laatste reactie. Ik heb het niet over mensen die zorg nodig hebben. Ik heb het over de hoge drempel die naar voren wordt gebracht door met het oog op ons gemeentekantoor. Nou dat vind ik gewoon niet accuraat. Uw zorg met betrekking tot de laagdrempeligheid en hoe gaan we het nou invullen, ja dat vind ik een zorg die moeten we gewoon meenemen. Dat gaan we ook meenemen, maar dat hoort meer bij de uitwerking van het geheel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dan kunnen we denk ik nu door naar de heer Bengevoord.

De heer Bengevoord: Ja dank u wel, voorzitter. Ja voorzitter, misschien wel eerst even over het proces en wanneer neemt u nou welk besluit? Deze dagen neemt u geen besluit en geeft alleen richting. Alleen bij dit soort grote plannen is het wel handig om die richting ook echt mee te krijgen. Dus dat ik hoor ik ook graag. En ik vind het ook goed dat we bij zo'n ingrijpend besluit, dat u allemaal daar uw zorgen bij deelt. Een aantal mensen vraagt van kunnen we niet een onderzoek doen naar allerlei locaties. Nou dat denk ik, eigenlijk wil ik daarop nee zeggen, Maar waar ik wel en er werd net gevraagd, bent u al met allerlei partijen in gesprek geweest? Er komt natuurlijk altijd bij zo'n ingrijpend besluit een moment dat een besluit naar buiten komt. En dat willen wij graag met u als raad kijken. Dat willen we bij u neerleggen. Dat doen we ook in deze kadernota. Nou daar heeft u allemaal wat over gereageerd. Het is nu aan ons om een uitwerking daarvan te maken. En de wethouder heeft het ook gezegd en vanuit P&O wil ik daar ook echt achter staan, de kracht van de Post zit niet in Post, de kracht van de Post, zit bij de mensen van de Post. En daar willen we ook, daar hebben we alle vertrouwen in. Op het moment dat ze straks bij de planvorming van het gebouw, waar we telkens stappen in verdergaan, willen we daar ook heel erg van gebruik gaan maken hoe we die ruimtes, hoe we die ook echt een warm welkom kunnen geven in de Post. Met alles wat u aangeeft rekening houden. En nou ja, de heer Voogt noemt heel terecht ook, er zijn mensen uit andere landen, zeker door ons AZC, die soms een ander gevoel hebben bij de overheid. Daar hebben we ook met de mensen van het AZC gesprekken over. We zorgen ook, ook de mensen die bij het AZC zitten, zorgen dat ze dat vertrouwen hebben, dat ze dat vertrouwen langzaam krijgen in de overheid. Wat daarbij nog vanuit de Post P&O zijn toch twee dingen die ook hebben meegespeeld in dit hele verhaal. Dat is echt veiligheid. Het afgelopen jaar zijn er een aantal en dat zijn geen grote aantallen, maar u weet allemaal een risico is kans maal impact. Dat waren gebeurtenissen met grote impact. En dat was, omdat we daar op dat moment ons interventieteam niet paraat hadden. Daar hadden we geen interventieteam. En dat kunnen we in ons eigen gemeentekantoor beter en veiliger neerzetten. Het is voor heel veel mensen die bij de Post komen, is er niets aan de hand. Maar er zijn ook mensen die soms problematiek hebben die maakt dat het voor onze medewerkers soms onveiliger kan zijn. En die situaties wil ik in ieder geval als portefeuillehouder P&O niet op mijn geweten hebben. Daarbij nog en ik was blij dat de CDA-fractie ook de stukken uit 2010 opvroeg. Ooit waren de afspraken dat we na anderhalf jaar bijvoorbeeld de baliemedewerker met alle partijen samen zouden betalen. Nou ik begreep dat er lange tijd bestuurlijk contact is geweest, tot op heden, na die anderhalf jaar, die baliemedewerker is enkel en alleen door de gemeente betaald. Dus weer een reden om te kijken hoe je dingen samen kunt voegen. En vooral ook hoe we met elkaar en dat zou ik heel graag aan u willen

voorleggen. Geef ons nou de ruimte om samen met die medewerkers van de Post, waar u allemaal als een berg achterstaat, om te kijken hoe we dit goed kunnen organiseren. Want uiteindelijk is het vertrouwen of het succes van de Post niet alleen dat het in het Postkantoor zit, maar die fantastische mensen, die ook het afgelopen jaar, waarin de Post een jaar dicht heeft gezeten, heeft laten zien dat die dienstverlening gewoon op een heel goed niveau is doorgegaan.

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Wassink heeft een vraag of opmerking.

De heer Wassink: Ja, nee, toch wel een vraag, want u zegt, ja de medewerkers van de Post waar we als een berg achterstaan. Ja, uiteraard dat klinkt heel mooi, maar waarom bent u dan niet met die zorgprofessionals in gesprek gegaan? Want die laten toch echt een heel ander geluid horen. Dat begrijp ik niet.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoord.

De heer Bengevoord: Nou ja, er is altijd een moment dat je zo'n besluit bekend maakt, om daarna met elkaar verder te gaan praten.

De heer Wassink: Ja voorzitter, maar dit soort belangrijke besluiten, daar betrek je toch de professionals bij? Die bedenken je toch niet vanuit het gemeentekantoor?

De heer Bengevoord: Juist, maar volgens mij heeft de wethouder net ook gezegd, dat we driehonderd aanbieders hebben in ons sociaal domein en daarvan zitten er tien in het gemeentekantoor. Nou daar gaan we mee praten. En ook heel eerlijk, de afstand tot het gemeentekantoor en de Post is maar beperkt. Dus die mensen zijn straks van harte welkom. En misschien hebben we straks een heel mooi centrum daar onderin het gemeentekantoor. Dus nogmaals de vraag aan u, geef het vertrouwen aan het college. Wij gaan met die mensen van de Post, waar wij net zoals jullie allemaal de betrokkenheid bij hebben en oog en oor hebben voor uw zorg. Eerst eens kijken hoe en op welke manier we dat op een goede manier onderin ons gemeentekantoor kunnen.

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Wassink afsluitend.

De heer Wassink: Ja, ik had toch nog één vraag van, voor welk probleem van de Post is dit nu een oplossing?

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Bengevoord.

De heer Bengevoord: Ja, volgens mij heeft wethouder Schepers daar zojuist antwoord op gegeven.

De plaatsvervangend voorzitter: U gaat daar voor de rest niet uitkomen begrijp ik, dus we gaan...

De heer Wassink: Ik kan alleen concluderen dat het een oplossing is voor een onderbezetting op het gemeentekantoor, maar niet een oplossing voor de Post.

De plaatsvervangend voorzitter: We gaan door met de heer Bengevoord.

De heer Bengevoord: Dat zijn in ieder geval niet de conclusies die het college trekt. Dan wat breder kijken naar de huisvesting, onze nieuwe huisvesting. Zeggen een aantal van u, is dat niet veel te vroeg? Want we komen nu net een beetje uit die lockdowns en we weten allemaal niet wat er gaat

gebeuren. Nou onze OR heeft vorig jaar al een onderzoek gedaan. Er is een werkgroep breed uit de organisatie al betrokken bij het uitwerken van dit kantoorconcept. En het college heeft niet de mening dat we daarmee te vroeg zijn. Mensen zeggen, dus wij zijn ontzettend blij dat we weer naar kantoor mogen, want we kunnen daar elkaar weer ontmoeten. Iedereen heeft de collega's gemist. Nou ik heb dat bij het begin van u allen ook gehoord, dat heeft u ook. Nou zo zijn er nog tweehonderd andere mensen in onze organisatie die popelen om elkaar weer te zien. Maar er zijn ook mensen die zeggen, ja maar dat thuiswerken heeft ons ook wat opgeleverd. Als ik geconcentreerd wil werken, nou dan kan ik dat thuis doen en voor ontmoeting ga ik naar het gemeentekantoor. Daarom hebben wij ook het afgelopen jaar flink geïnvesteerd op ICT. Ik heb daar al eerder van gezegd, echt complimenten op de manier waarop onze organisatie eigenlijk binnen twee weken is overgegaan naar videoconferenties, Teams, Zoom, al die dingen. En tegenwoordig ook allemaal op nieuwe apparatuur en nieuwe telefoons. Kijk ik ook naar de heer Voogt. Dat levert ook nog eens veel minder reiskosten op. Als ik nou kijk naar mijn eigen kilometeradministratie, waar dat voor corona rond de 60.000 kilometer lag, is dat nu nog 6.000 kilometer. Dus het levert ook gewoon milieuwinst op, maar ook op reiskosten gaan we dingen terugverdienen. Hoeveel dat precies is, dat vinden we lastig te beschrijven. Dat zal zich nog gaan uitwijzen. Maar straks gaat niet iedereen elke dag meer terugkomen naar kantoor. De heer Van Beek zegt dan, bent u niet in de bedrijfsvoering een beetje rupsje nooit genoeg? Nou dat is een frame waar ik niet in wil stappen. Ik zou eerder zeggen dat het college een serieuze werkgever is. Je ziet dat de maatschappij verandert. Wij hebben destijds drie scenario's uitgewerkt. Het scenario voor corona, wat u heeft vastgesteld. Daarna kwam er een soort, want er is wel één rupsje nooit genoeg verklaar ik u, dat is de architect en de ontwerpers. Nou daar hebben we flink op teruggebracht. We hebben geen glijbanen en gouden deurknoppen. We krijgen straks gewoon een gemeentekantoor waar een gemeentelijke organisatie anno 2022, als het hopelijk klaar is, in kan werken. En dat is belangrijk om een aantrekkelijke werkgever te zijn. Wethouder Klein Gunnewiek gaf het ook net aan, het is lastig voor ons. Lastig om RO'ers te krijgen. Maar leest u de kranten en de bladeren, het is voor elke overheid lastig. En dan liggen wij ook nog nou ja, een beetje aan de rand van Nederland. Midden in Europa, maar wel lastig om mensen te krijgen. Dus we moeten dingen doen om aantrekkelijk te blijven. En het college heeft de mening dat deze stap die we nu zetten ook maakt dat we een moderne werkgever zijn. Even kijken, drie scenario's. Nou de heer Van Beek vroeg daarnaast nog iets over de nieuwe website. Nou daar gaan we mee aan de slag. En als u punten heeft waarvan u nu al zegt, dat werkt niet goed, dan hoor ik die graag. En ik weet dat mijn collega Schepers het ook erg belangrijk vindt dat we daarin ook oog hebben voor inclusie. Dus we kijken ook hoe we, we gaan steeds meer maar e-dienstverlening toe hè. Mensen komen steeds minder in het gemeentekantoor, omdat je steeds meer dingen, afgelopen jaar 30% van onze diensten, kun je inmiddels digitaal doen. Nou daar gaan we naartoe. Maar als er dingen zijn in de website waarvan u nu al zegt, dat werkt niet goed, hoor ik dat graag. En ik ben het helemaal met u eens, de website die we op dit moment hebben, dat past dus niet meer bij een overheidsorganisatie anno 2022. Die is wel aan vernieuwing toe. Mevrouw Ten Dolle heeft het er al over bij burgerparticipatie om vooral oog te hebben voor individuen en dat gaan we ook doen. Steeds meer. Wat ik nog wel interessant en het tempo van individuen. Wat ik nog wel interessant vind, is om een keer met u daar breder het gesprek over te voeren van wanneer is die burgerparticipatie nou goed? Moeten we 100% tevredenheid hebben? Moeten we 40% tevredenheid hebben? Moeten we 60% tevredenheid hebben? Want er zullen misschien altijd wel mensen zijn die het niet eens zijn met het besluit van de hele meute, maar dat wil niet zeggen dat je dan per se burgerparticipatie niet goed hebt gedaan.

De plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Ten Dolle heeft hier een aanvulling op.

Mevrouw Ten Dolle: Ja nou, ik ben eigenlijk heel blij om dit te horen, voorzitter. Alleen ik kan me ook herinneren dat we vier jaar geleden aan het begin van deze raadsperiode ook zo'n sessie hebben

gedaan. Dat is uiteindelijk volgens mij nog één keer voortgezet. In ieder geval de beleving van mij is in ieder geval dat we daar toen niet meer op door zijn gegaan. Dus ik zou daar niet weer helemaal willen beginnen van scratch om het zo maar te zeggen. Kunnen we daar dan ook op voortbouwen en ook in deze tijd?

De heer Bengevoerd: Nee, heel graag.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoerd.

De heer Bengevoerd: Ja dank u wel, voorzitter. Ik moet daar even aan wennen. Nee, heel graag. En volgens mij heeft u allen ook met onze participatiecoach een gesprek gehad over rondom de Omgevingswet, hoe we daar de participatie zien en dat soort gesprekken zetten we graag met u door. Dan was er een blokje, de organisatie. Daar vroeg de heer Te Gronde om de kerntakendiscussie. En de heer Wassink zei, de organisatie groeit wel heel snel, hoe ziet u dat? Wat ik zou willen voorstellen, wij hebben twee jaar geleden een organisatieontwikkeling gedaan. Een nieuwe structuur. En ik zou heel graag eigenlijk zowel de kerntakendiscussie als u een wat breder inkijkje van waar groeit dan ook die organisatie? Dat als één blokje, met u willen bespreken. De evaluatie gaat de komende maanden lopen en ik denk als die evaluatie klaar is, dat we met u ook het gesprek kunnen voeren over waar gaat het dan wel of niet goed? En als u nu al concreet, dan kijk ik naar de heer Wassink, plekken heeft in de organisatie waarvan u zegt, nou daar mag het wel een onsje minder, dan hoor ik dat graag. Ik kom alleen maar mensen tegen die met steeds meer taken gewoon ontzettend druk zijn. Maar als u voorstellen heeft, dan zien we die graag tegemoet.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Nou niet meteen dat ik een voorstel heb, maar de vraag was of u nog scherper wilt kijken naar de steeds verder groeiende ambtelijke organisatie. Dat was de vraag. Die hadden we een jaar geleden ook en we waren nu heel blij dat u dat eind wel aangeeft in de kadernota. Dat u dat wilt doen. Alleen wij zien het in de praktijk nog niet. We zien het toch nog steeds verder uitdijen. En nou het was heel lastig om door de hele kadernota te zien hoeveel het is, maar volgens mij was het heel fors allemaal weer dit jaar. De woorden zijn goed en positief. Dus dat omarmen wij, maar de praktijk zien wij toch de andere kant op gaan.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoerd.

De heer Bengevoerd: Er komen het hele jaar door nog veel meer voorstellen. En wij hebben u ook de vorige keer bij de kadernota gehoord. Volgens mij hadden we toen dezelfde discussie, toen zou u het nog wat scherper, toen was ik ook nog wat scherper. Maar wat wij nu... Daarom doe ik u ook het aanbod, laten we bij die evaluatie van die organisatieontwikkeling ook daarnaar kijken en ondertussen zeg ik u toe dat het college met die spaarzame en sobere bril naar onze organisatie blijft kijken. Waarbij we ook allemaal elkaar moeten aankijken dat ook u als raad ons er vooral taken bijgeeft. En vandaar ook de kerntakendiscussie, die zouden we dan volgens mij in één keer moeten voeren van waar zijn we als gemeente wel van, waar zijn we niet van? En dan kunt u dat ook gelijk zien hoe dat zal passen met ook nog dat rapport over hoe onze organisatieontwikkeling zich na twee jaar heeft ontwikkeld.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u, voorzitter. Ja, de heer Bengevoerd die zegt dat eigenlijk al hè. Ook wij als raad hebben natuurlijk elke keer wel onze wensenlijstjes. En zo hebben wij zelf ooit nog eens een keer een motie gedaan om RO'ers binnen te krijgen. Dus in die zin steken we ook hand in eigen boezem. En ik denk dat het juist goed is om eens een keer tegen het licht te houden van wat doen we nu allemaal? En als wij zeggen van: we willen er nog weer mee bij en ja, dat betekent dus ook iets in die organisatie. En uiteindelijk de pot met geld die groeit niet al te veel hard mee. Dus heel graag een keer die discussie.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bengevoerd.

De heer Bengevoerd: Volgens mij heb ik dan, o ja, iemand zei nog, opgavegericht werken dat heeft veel meerkosten en dat zien wij toch niet helemaal. We zien ook dat dat meer oplevert als u bijvoorbeeld de opgave armoede kijkt, denk ik echt dat we dingen hebben ontwikkeld. Het is misschien soms een wat intensievere manier van beleid maken, maar het is wel een manier van beleid maken waar we op bepaalde onderdelen echt gebruik maken van de kracht van Winterswijk. En ik denk dat we het allemaal met elkaar eens zijn dat nou, bijvoorbeeld bij de opgave armoede dat het ook echt bruikbare dingen oplevert en dat we daar ook een voorbeeld mee zijn voor gemeentes van onze schaal hoe je met burgers samen beleid kunt maken.

De plaatsvervangend voorzitter: Wellicht hebben we die iemand gevonden. De Heer Voogt.

De heer Voogt: Ja dat klopt, voorzitter. Wij hadden niet gezegd dat het niets oplevert. We hadden gevraagd of de verschillende vormen van opgavegericht werken eens geëvalueerd worden op de vraag. En dat lijkt me nog steeds wel zinvol.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoerd.

De heer Bengevoerd: Dat lijkt ons ook erg zinvol. En zonder nou een soort evaluatiebundel van achtentwintig pagina's te maken, volgens hebben we ook bij deze organisatieontwikkeling heel bewust gekozen om opgavegericht werken daarin door te vlechten. Dus die evaluatie van dat model zal ook daarin plaatsvinden. Dus u wordt daarin ook op uw wenken bediend. Dienstverlening heb ik het over gehad. Dan waren er nog een paar losse dingen die de PvdA-fractie stelde. Een loket voor een veilige openbare ruimte. Het college is geen fan om nog weer een extra loket te openen of om daar dingen te doen. Dus volgens mij moeten we ook met bijvoorbeeld Spot hè, ons jongerenwerk, wel kijken hoe we daar dingen mee kunnen doen, maar een extra loket, nou ja, als je dan kijkt ook weer naar onze personeelslasten. Daar moeten mensen komen en de vraag is wat dat concreet oplevert. Dus ik zou zeggen, we hebben een aantal mensen die zich op vindplekken ook van jongeren. De inspreker staat mij nog goed in het geheugen gegrift. Het was een indrukwekkend verhaal. Daar moeten we oog voor hebben, maar dat los je wat het college betreft niet op met een extra loket. De lokale ombudsman is ook interessant. We kennen dat van meerdere voorstellen uit den lande die vaker door uw sociaaldemocratische collega's zijn ingediend. Het college is daar op dit moment geen voorstander van, maar het staat u natuurlijk vrij om ons daar met een motie nog meer richting in te geven. En de vraag over data gedreven is volgens mij al door wethouder Schepers toegelicht. Dat is geen algoritmes inzetten, maar gebruik maken van openbare bronnen bij het creëren van beleid. Tot zover, voorzitter.

De heer Zuiderveld: Ja, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, wacht even. De heer Zuiderveld heeft toch nog een opmerking of vraag.

De heer Zuiderveld: Ja, nou ja, ik heb even gewacht met deze vraag herhalen, want ik wist niet helemaal zeker of het nou de portefeuille van mevrouw Schepers was of van de heer Bengevoerd. En de heer Bengevoerd zei net over richting voor Winterswijk, maar toen spitste het zich wat toe op de website. Ja, wij hadden een vraag gesteld over dat je toch ziet dat een groep afhaakt of in ieder geval die ja, misschien digitaal minder vaardig is, minder taalvaardig, noem alles maar op. En dat formulieren, procedures, ambtelijke wegen toch best lastig zijn voor deze groep. Dan had ik gevraagd van, ja moet de gemeente toch meer moeite doen om deze groep gericht aan te spreken? En nou ja we hebben natuurlijk een beetje de terugtrekkende overheid gehad de laatste decennia. Ja, hebben wij daarmee ook niet een deel van de samenleving gewoon van ons vervreemd? En nou ja, zouden we ons niet primair op deze groepen moeten richten? Maar ik weet even niet wie zijn portefeuille het dan is.

De heer Bengevoerd: Ik kan er wel wat over zeggen als...

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoerd dan.

De heer Bengevoerd: Als u het heeft over formulieren en dat soort dingen, wij zijn juist heel erg bezig bij het betrekken van mensen bij de gemeente, Ik denk dat, u zei dat ook in uw verhaal, corona heeft laten zien dat er steeds meer een soort tweedeling is in de maatschappij. Een aantal mensen die heeft besloten, wij doen mee. En een aantal mensen die heeft besloten, wij doen niet mee. En op allerlei manieren proberen we die erbij te betrekken. De afgelopen jaren is er bij ons een schrijfcoach actief geweest. Die vooral kijkt naar hoe kunnen we dingen versimpelen? Ook medewerkers heeft getraind in brieven die je stuurt, dat je ook begrijpelijke taal maakt. Nou ik ben daar erg trots op. Ik weet niet of u nog kijkt, maar we hebben een aanjager dienstverlening, die juist ook individuele casussen van de mensen oppakt en kijkt samen met de mensen in de organisatie, wat leren we er nu van en hoe zorg je dat mensen niet die deksel op hun neus krijgen, maar juist o ja, dat is die gemeente waar ik fijn geholpen werd. Dienstverlening met een glimlach, staat ook in de dienstverleningsvisie die het college denk ik ongeveer een half jaar geleden heeft vastgesteld. Dat is ook ter info naar uw raad toegegaan. En daar staat echt in, wat voor gemeente willen we zijn? En dat wij het als onze opdracht zien en niet alleen in de opgave inclusie, maar breder, om de gemeente van iedereen te zijn. En daar zetten al onze mensen zich voor in. Dus ik herken wat u zegt en plegen daar inzet op.

De plaatsvervangend voorzitter: Zo te zien is dat afdoende. Nog één laatste vraag.

De heer Zuiderveld: En anders hebben we nog de tweede termijn hè, donderdag.

De plaatsvervangend voorzitter: Ja, precies. Eén laatste vraag van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, ik had in mijn betoog nog een vraag gesteld over in de kadernota heeft u een kopje staan dat u de betrokkenheid met de politiek wil vergroten, dat daar eventueel ook budget voor vrijgemaakt wordt. En ik had in mijn betoog gevraagd, ja waar denkt u dan aan, om die betrokkenheid te vergroten?

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Bengevoerd.

De heer Bengevoord: U zei daarbij nog een zinnetje daarna. Dat mag niet alleen maar iets zijn voor de coalitie. Nou helemaal met u eens. Dat moet iets zijn waar wij breed als politiek wat mee doen. Nou een voorbeeld waar bijvoorbeeld geen budget voor is, wij hebben afgelopen jaar bij de verkiezingen iedereen een boekje gestuurd, die achttien jaar was geworden, die voor het eerst mocht stemmen, waarom je vooral niet moet stemmen wat je ouders stemmen. Dat soort acties, dus gericht om gewoon politieke, dat kan zijn een extra stembureau inrichten, zoals we dat eerder op de grens deden bij de Europese verkiezingen. Dus gewoon dat soort dingen, collectieve promotie niet op individueel partijniveau, maar vooral om mensen enthousiast te maken. Het organiseren van een groot lijsttrekkersdebat, zoals we dat bij de vorige verkiezingen hebben gedaan, een slotdebat. Dat soort acties, Dus collectief met de griffie en met de organisatie intern die zich bezighoudt met verkiezingen kijken hoe we met elkaar weer kunnen krijgen om de opkomst zo hoog mogelijk te krijgen.

De plaatsvervangend voorzitter: Oké, volgens mij kunt u hiermee uw betoog afronden. Schorsen we heel kort, zodat we even van positie kunnen wisselen.

De voorzitter: Dan dank ik de heer Te Selle voor zijn vakkundig voorzitterschap en zou ik voor nu de vergadering willen schorsen en zien wij u allemaal donderdagavond weer terug in dit theater. Ik wil u danken voor een avond prettig vergaderen. De vergadering is geschorst.

Schorsing